PASĂREA FURTUNII..

Prima piatră de hotar…

1941…Octombrie-noiembrie..

-Vezi? Uită-te bine copile! Zice sergentul îndreptând degetul mare către stepă.Bagă la cap că altfel o să îți înfigă Ivan cuțitu' în spate.În partea dreaptă, lunetişti sovietici, cei mai buni, pot să zic că numa' nemții mai au aşa ceva.Când alergi între linii, să o faci cu capul plecat şi trei rugăciuni, trei păsări cum le zic eu,să laşi capul jos şi să îți pui picioarele la deal că-i bai mare! Să nu dormi noaptea în tranşeu fără un pistol cu glonț pe țeavă! Asta e cea mai mare greşeală să n-ai un pistol, furi unu' de la nemți sau găseşti printre morți, bun! Pistolul, grenada pe mânecă, să fi mereu cu gândul şi degetul la ele.În față, o companie a diviziei 3 sovietice, multe femei, urâte ca dracu' da' spălate pe creier, astea ne urăsc de moarte, dacă la ora 1 din noaptea tre' să-i cânte lu' Stalin, îi cântă în toiul luptei.Să nu cazi în mâinile lor că te jupoaie de viu! În locul tău, nici eu n-aş avea milă! O să vezi curând ce se întâmplă! ..În altă ordine de idei: să te fereşti de Gyuri cât poți! Să n-ai încredere în ei auzi? Ieri am pierdut 3 oameni încercând să ajung la comandamentul german.Italienii sunt nişte circari fricoşi cu aere, când Ivan atacă se ascund ca potârnichile şi visează la mâncarea şi femeile lor urâte , dar, cine îi poate învinovăți?.Eu de aş pute' m-aş duce până hăt departe acasă! Dar nu pot, datoria pricepi!
-Mama ei de ploaie! Numa' aici îmi înnec gândurile în apă..Mama ei de nenorocită!
Sergentul îmi aruncă o bucată de pâine mucegăită apoi zice:
-Bagă asta la stomac şi merem la vânatoare! Nu te grăbi! Chiar şi aşa mucegăită , pita tre' să-ți meargă la suflet copile! Curând se întunecă, o să facem o treabă bună dacă rusoaicele au băut ca de obicei vodcă sau spirt..Gata? Bre' da' iute ai trecut-o prin gât la vale!

-Te ții după fundu' meu cum se ține mielu' de măsa auzi? Lasă puşca acilea că nu te ajută, cuțit, grenadă, pistol..Hai!
Țara nimănui e frământată, sculptată în gropi de obuz şi morți cu duiumul.Bubuie cerul, se crapă în bucăți de nori plumburii iar la un moment dat simt o mână pe cap:
-Stai! Una din rusoaice s-a mişcat!Stai!
Coboară în tranşeu apoi îmi face semn să vin după el, cum a zis îs rupte de băutură şi dorm ca apucatele, mitraliera de companie zace aruncată cât colo iar postul de radio recepție dărâmat în nămol.Lama cuțitului se înfige adânc iar sângele curge, curge amestecându-se cu apa de ploaie în valuri de roşu şi pământiu.
Revenim în tranşee unde ne scoatem pelerinele şi abia apuc să mă vâr sub una din ele, plouă atât de tare , gândurile mi s-au rătăcit la picioare iar dimineața cade greoaie ca o iepuroaică fătată aducând cu ea un ocean negru de nori.Ilinoiu s-a trezit din visare, se scutură , îşi aranjează casca apoi zice încet:
-Crezi că ne dau ceva la masă? Ceva să ne încălzim puțin?
-Pofteşte la nişte biscuiți uzi din buzunare, câtă vreme nu-l vor omorâ pe rusnacu' lunetist, nici mâncare n-o să vezi! Tu crezi că Paşca se va duce cu mâncarea printre rânduri? Nu va veni! Stă acolo ascuns şi roade la pâine stătută aşteptând ceva.Îl ştiu dă-l în măsa!
-Dacă nu se ridică din bârlog, am să-i fac felul! Ieri când au atacat vecinii a împrăştiat mâncarea toată! Toată! Îmi venea să-l strâng de gât!
-Stai la coadă, restu' regimentului îl vrea agățat în copacul cela' să facă Ivan antrenament pe curu' lui gras, nu vezi ce căcău are?
Când tocmai ne dădeam de ceasul morții să găsim de mâncare , a apărut printre linii sergentul Puşcaş,un oltean degrabă vorbitor şi fără astâmpăr:
-Ochii în patru la mitralieră! Mă duc să scotocesc ceva de băgat la stomac.Poate Ivan se va îndura de mine şi-mi va da..Cine ştie?
-Dacă te prinde locotenentu' că furi din case, de data asta o să te spânzure! Pe bune!

-Şi el? El de unde face rost de săpun, budigăi domneşti? De la nemți? Hm! Ăia dacă pot ne iau pielea de pe noi, nu ne dau nimic în schimb! Am plecat! Atenție la mitralieră!
Bucătarul nu apucă să se mişte foarte iute prin linie, se aude un şuierat strident iar explozia îl umple pe Vasile de ciorbă, felul 2 şi câteva oale făcute zob.Ca printr-o minune, grăsanu' n-a pățit nimic, stă în fund şi îşi face cruci după cruci, mestecă cu o lingură noroiul şi-l aruncă cât colo:
-Baje' dracu'-n voi să bage! Na! N-a că nu vre' aghiuță să dau de mâncare la trupă, na! Mestec noroi, nu pentru glodu' ăsta ne batem ca orbii? Nu pentru tina asta?
Se ridică încet, ochii i s-au mărit iar lingura a rămas undeva înfiptă în noroi lângă oalele distruse:
-Punem pari' că-l haleşte Ivan? Care dă ceva? Care?
-Pun haleala mea pe trei zile că o mierleşte! Altu?'
-Pun țigările luate de la brigada motorizată că trece de copacu' ăla!
Pariem aşteptând mişcarea grăsanului, acesta a ieşit din tranşeu,gloanțele-l ocolesc o vreme cât să treacă peste țara nimănui şi să se lipească de copacul ciuruit.Ne face semne cu mâna, se bucură pentru că a scăpat de chinuri iar eu dau țigările furate de la brigadă în urmă cu câteva zile..
-O să-l castreze Ivan.Bou' bălții nu ştie că acolo e o companie de fomei, nu-l ştii pe Homei? Nu-l ştii că i-au tăiat ouăle? Haşc! Haşc!
În față, două clădiri aplecate din cauza bombelor germane şi apoi dâmburi, şanțuri, cratere crescute ca nişte negi şi câțiva copaci schilodiți care îşi lasă crengile descărnate spre linia noastră de luptă.Pe dreapta, dincolo de țara nimănui a crescut un drumeag împleticit ca un şarpe iar în mijlocul lui arde un tanc german, arde de vreo două zile aruncând un miros de carne friptă spre noi.Mâna dospită a unuia dintre tanchişti atârnă lângă turelă iar Ilinoiu se găseşte de vorbă:
-Crezi că ăia or fi buni? Aşa dospiți şi negri? Ce crezi? Ar merita încercat?
-Mai bine mor de foame aici, nici nu pot să mă gândesc la aşa ceva! Ce-ți veni?

-Mi foame mă Niculaie, mi foame de nu te văd! Azi noapte, când ploua ca în ziua de apoi, am visat curtea de la mine de acasă întinsă, curată, tocmai ce Anica scosese pita din cuptior, masa din lemn de brad pe care am cumpărat-o de la Abrud, mmmm!!! ..
-O să te mulțumeşti cu buzele arse şi vise, bucătaru' e dincolo, a dezertat! Deci papa bun şi moarte uşoară! Mestecă o bucată de humă şi taci...
-Să nu te audă căpitanu' dacă se supără pe tine, direct la zid! N-ai văzut ce i-a făcut lu' Bentea?
-Bentea a vrut să dezerteze la ruşi mă! De când spunea el că dincolo e soarele mai cald decât la noi şi că viața e mai frumoasă! De când şi-a lăsat muierea acasă singură numai cu de astea umblă, tu n-ai face la fel? N-ai face să ai femeie de 20 de primăveri singură acasă? Amu' s-a dus şi ăsta!
Lunetistul loveşte scurt iar fostul bucătar se prăbuşeşte într-o groapă de obuz cu un pleoscăit sinistru..
-Om nebun! Are 2 copii mici şi femei-sa-l aşteaptă acasă! Acu' să-l tot aştepte că l-a puşcat lunetistu'!
Corpade apare în tranşeu , se uită speriat cu ochii săi porcini şi zice:
-Asta e rația voastră pentru azi şi mâine.Dacă nu-l doborâți pe afurisitu' ăla eu numai viu' acilea! Nu voi să mor pentru nişte soldați murdari, plini de păduchi! Paşca a fost cuminte şi s-a dus, eu vă dau halealã! Eu!
-Nu voi a muri ai? Ce zici tu dacă iei un glonț şi rămâi aici pe veci? Tâmpitu' ăla s-a dus, a avut curajiu', tu ai?! Numa' ridici capu' dintre slănini şi rusu' te trimete la Dumnezău sus! O să vezi curând!
Bucătarul sesizează momentul dificil dar nu apucă să fugă înapoi,toți ştiu că Ilinoiu are ceva țigle de pe casa gândului lipsă şi nu-i bine a te juca cu el.Prea târziu! Prea târziu şi omu' nostru cu butoiul de mâncare se vede ridicat în sus, agățat cu capul la buza pământului atât cât să-i ofere rusului ceva în care să tragă.Sunetul pe care-l auzim e scâncetul lui Corpade iar glonțul s-a înfipt în fundul slăninos al bucătarului:
-M-ai nenorocit! M-ai nenorocit! M-a împuşcat Ivan în fund! M-ai nenorocit!
-Data viitoare te voi scoate cu căpățâna afară! Auzi? Dacă mai furi mâncare de la amărâți, te scot cu țeasta afară şi siguur vei primi un glonț de adio! Hai că n-

ai pățit nimic! Doar că te-ai scăpat în pantaloni printre slănini! Cară-te de aici! Să nu te mai prind cu ocaua! Ai un amărât de glonț în cur atât!
Locotenentul râde, îşi astupă fața să n-o vedem noi apoi zice:
-Fie vorba între noi Ilinoiule, o merita din greu dar dacă se duce să spună mai sus trebuie să te pedepsesc!
-Pedeapsă mai mare decât să stau cu fundu' în mocirlă este? Să mă c..c din 10 în zece minute şi să mă doară foalele?
-N-am de unde să vă dau! Toate rațiile au fost stabilite de comandamentul german, cartuşe, tunuri de 88, de 105 sunt la ei.Nu vezi că şi în picioare am cizme de la Ivan? Ivan mort desigur!
-Capul la cutie, e ora când se pregăteşte Ivan de atac! Cei noi, orice ce ați face să nu scoateți capu' afar ' că-i bai!
Şuieratul obuzului mă scoate din visare şi mă împinge cu capul în tranşeu cu dinții strânşi până la punctul de rupere.Valuri mari de pământ macină prima linie apoi pe a doua.Se aud urlete, urlete animalice iar chipuri galbene încearcă să iasă din groapă să fugă, nu pot fi potoliți decât cu lopata sau cu patul puştii.Bătaia e cea mai bună metodă de a salva un om de la moarte! Plâng înghesuit între pământuri iar din urechile sparte curge sânge, mâinile tremură.Mai că m-as repezi şi eu afară să scap de corvoadă dar Ilinoiu mă bate bine.La sfârşit zice:
-Data viitoare să dai tu , fără milă! Fără milă auzi?
-Doi dinți din gură, pometele mi l-ai făcut praf! Dar dai nu glumă! O să mă răzbun!
Din păcate, acalmia nu durează mult, de dincolo dintre sârma ghimpată cineva îşi strigă mama, se roagă să-l aducem înapoi iar sanitarul e oprit de fiecare să fie întrebat:
-Nu faci ceva să-l scoți pe amărâtu' ăla de acolo? Faceți dracului ceva să nu mai urle că înnebunim! Fă ceva!
-Să vă ia dracu' pe toți! Ce să-i fac? Probabil are mațele afar', cum să-l aduc aici? Să zbor? Vorbeşte cu preotu' poate are linie directă cu Dumnezeu şi-l ia de acolo!
-Atenție la comandă! Ivan pregăteşte atacul! Baioneta la armă! Ochii pregătiți şi urechile ciulite! Dumnezeu să ne apere!
-Nu mai avem colonel, a fugit cu tot cu ordonanță acu' câteva ore! Ne-a lăsat baltă!
-Oricum, nu ne ajuta cu nimic, stătea acolo în buncăr cu Roza, fata aia pe care a cules-o la Vitebsk,stătea acolo, nu-ş ce făcea da' nimic bun! Ducă-se pe pustie!
-Ştii că dincolo de clădirile alea două îi o apă mare, mare? O apă mare în cot, mi-a spus Vasile că trec mereu şlepuri şi de dincolo se trage cu katiuşe, cai morți, umflați se duc la vale, o fi bună carnea de cal?

-Lasă-mă! Să vină atacu' odată! Mi-au înghețat mâinile!
Pământul începe să se scuture tot mai tare,bucățile de moloz cad peste noi iar sergentul se ridică uşor ca să vadă ce se întâmplă:
-Tancuri! Cum or fi trecut apa? Dacă e aşa mare cum or fi trecut-o? Uite! Câta frunză de infanterişti! Dacă o ținem aşa e vai mama noastră!
-Taci şi pregăteşte mitraliera de companie! Muniție! Pregăteşte muniție că Ivan e îndopat cu vodcă!
Tancurile vin buluc peste linii apoi ca la un semnal o cotesc spre liniile italiene cu tot cu infanteria după ei, ne uităm ca la circ cum maşinile infernale trec în câteva minute peste reduta italiană apoi se retrag.În urma lor au măcinat 2 companii şi un pluton de genişti prinşi descoperiți.
-Aşa ne vine şi nouă rândul! Paştele măsii! Eu stau aici şi Viorica se tăvăle în fânărie cu al' de Ionaşcu, copchilu' prefectului! Dă Doamne să ajung acasă să-l prinz! Să-l prinz şi să-l ard pe cocoaşă!
-Prinzi ceva, dar mai sigur o şenilă de tanc rusesc peste urechile alea cât varza! Te plângi toată ziua de Viorica, păi e fimeie mă! Să stea ca proasta şi să aştepte? Ori tu ai crede că mai scapă cineva de aici?
Octombrie 1942..Câmpuri colorate în cărămiziu, ici colo câte un copac rămas singur într-un divorţ implacabil al timpului cu natura.Nici nu ştiu cum ajunsesem în livada aceea cu nuci şi meri,nu-mi dau decât seama că mă uitam la cei doi copaci din mijlocul livezii sau ce o fi fost iar plutonierul Nilă alerga în jurul trunchiurilor groase cântând ceva.Ceva ce nu înţelegeam, am scăpat casca şi puşca în iarba arsă de setea toamnei apoi m-am pus în genunchi.Nu mă întreba de ce, nici eu nu mai aveam decât un noian de nimicuri în minte şi o barbă stufoasă plină cu ţărână rusească din tranşeu.
-Nuci, mere, nuci, mere, nuci, mere, a zis Nilă apropiindu-se de mine cu o mână plină de fructe.Nuci, mere, mere , mere, mere, nuci...
-O să mă îmbolnăveşti auzi? Zi şi tu alte fructe, ce dracu' ai?
-Nuci, nuci, mere, mereee!! Meree?
-Bă tu eşti nebun? Sau ai febră? Nilăă??
Noroc că a apărut sanitarul şi s-a lăsat lângă mine în genunchi zicând încet:
-Hai să-l prindem, arde ca un cuptor şi mi teamă că face o trăznaie! Hai!
Cât ai clipi am zbughit-o prin livadă dar nebunu' avea un avans considerabil, picioarele îi măcinau secvenţe aprige de viteză încât la un moment dat m-am prăbuşit în iarbă.Refuzam să mai alerg, căscam gura ca un peşte pe uscat, mă sufocam..
-Câtă linişte! E prea multă linişte aici şi nu-i a bună a zis din nou sanitarul aruncând geanta în iarbă:
-Fuge ca un apucat, nu-l putem prinde, poate au ruşii grijă de el, un nebun mai puţin..
-Nuci, mere, mere, nuci, mere! Am zis eu râzând iar sanitarul şi-a scos baioneta cu care a înţepat un măr:
-Ruski kaput! Ghermanski kaput! Uraaa stalinaa!!! Ura stalinaaa!!
Se tăvălea prin iarbă, mușca din pământul răscolit de război iar eu mă târâiam pe fund şi genunchi ca într-un exerciţiu:
-Să trăiţi ! Să trăiţi! Culcat! Drepţi! Culcat mă! Culcat!
Nilă a revenit din fugă trăgând un lemn după el iar noi pufăiam ca nişte locomotive germane din alea mari cum văzusem în gară la Iaşi cu un an în urmă..Pufăiam, scoteam fum pe nări sau măcar ne închipuiam aşa ceva.Ne-am închipuit câteva secunde în care apoi cerul s-a umplut

de avioane şi zgomot.Atât de multe avioane încât cerul s-a colorat în kaki iar noi ne uitam uluiţi la ele.Chiar şi nebunu' stătea pe spate şi din când în când ridica un picior şi trăgea o beşină puturoasă cu care ne gaza efectiv..
-Nuci, nuci, lovituri grave pe front, nuci, mere, lovituri grele pe front..
-Acum a băgat asta..Muicăă!!! Ce de zburătoare? Or' fi ale noastre? Ale nemţălailor? Or fi?
-Taci că alea două vin către noi! Bagă capu' în iarbă! Nilăăă!!?? Mă nebunulee??
Nilă s-a ridicat în picoare şi porneşte în întâmpinarea avioanelor ca un nebun ce este .Din dreapta cerului apar alte două şi acolo sus se încinge o luptă pe viaţă şi pe moarte pe care o privim fascinaţi.

A DOUA PIATRĂ DE HOTAR..

Sfârşitul de novembrie aduce o scădere bruscă de temperatură iar ruşii nicăieri, nici măcar un tanc sau o idee de luptă.Îs plin de păduchi iar barba mi-a crescut mare cât iarba vara în comisație unde o taie tata şi o dă la cai.Aceleaşi haine de luni de zile, miros a ulei, a moarte, a viață împrăştiată aiurea prin gropile rămase de la obuze.Pentru că italienii au încasat-o din greu ne-au împins pe noi pe locul lor, de fapt un fost cimitir,Ilinoiu a descoperit un cavou şi de ceva vreme nu iasă de acolo decât să îşi facă nevoile şi să culeagă ceva de mâncare.Avem un nou bucătar, unu' Pascu, un moldovean mai omenos din fire dar pe jumătate orb din cauza unei grenade fosforescente, grenadă aruncată de Vasile după o beție cruntă cu spirtul găsit într-un depozit:
-Cum l-ai dibuit mă diavole? Ai un nas pentru alcoale,cum găseşti ceva cum dai pe goarna gâtului! Doamne cum poți fi aşa?
-Am nas fin, aşe' m-o făcut mama, să sâmt tăt! Păi dacă tata pleca cu răchia după el? Io' n-am vrut a arunca grenada, da' nu mi-o plăcut ciorba! Nu-i bună şi gata !
Ca să terminăm gâlceava suntem mutați în cimitir, bucătarul se fereşte de noi, ne spune pilde din biblie şi apoi dispare ducând cu el aroma de mâncare:
-Bag de seamă că şi ăsta-i trădător, cum o plecat, cum numai miroase decât a cizme , opinci şi moarte..Ne mutăm di' tăt în cimitir? Poate-l găsesc pe taica cu nişte țigări, tare mi-aş vrea una bună!
Cimitirul e înghesuit în cruci mici de piatră, mărunte, la intrarea în vechea capelă s-a instalat comandamentul iar la partea de nord bucătăria, medicul direct în capelă, acolo face operațiile şi preotul de companie stă tot acolo, puțin spus stă, aleargă de colo colo încercând să ne mențină linia religioasă clară:
-Părințele, când vor ataca ruşii, Dumnezeu va fi departe, departe iar noi aici! Aici în nămolul ăsta înghețat!
Preotul face semne disperate apoi dispare şi el spre locuri mai calde, e noapte? Din cauza zăpezii ce cade, cade văd la 3, 4 paşiîn față, sunt de gardă iar frigul muşcă din obraji ca un câine flămând.Urechile prind un zgomot fin iar mâna se

duce pe grenadă şi spre baionetă, dacă Ivan vrea luptă, luptă va avea!.Ilinoiu ăsta doarme ca un prunc, nu-l deranjează nimic, dacă intră ruşii peste noi?
-Camarade? Camarade! Ajută-mă! Sunt comandantul tău de campanie! Ajută-mă!
Dau să mă ridic dar sergentul mă loveşte cu pumnul în cască zicând încet:
-Vrei să fi erou? Sau eşti tâmpit din născare? Sigur e un joc al vecinilor, înseamnă că vor veni peste noi curând! Pregăteşte-te!
Acum apare de a buşilea şi Ilinoiu, mă înjură cum o face când e trezit din somn şi îmi aruncă o grenadă la picioare ca să o păstrez:
-Ai noroc că nu-s vecinu', te tăiai la mandorlină dacă venea Vanea!
-Camarazi! Camarazi! Veniți! Veniți la noi! La noi țăranul are pământ! Are casă! Pământ camarade! Nu mai sta! Nu mai aştepta viforul! Vino la noi! Avem mâncare! Multă mâncare!
-Pe dracu ghem! Dacă se ridică vreunu' din tranşeu fără ordin îl împuşc cu mâna mea! Cu mâna mea Ilinoiule!
-N-ar fi mai bine să mă bag iar la cutia aia de lemn şi piatră? N-or avea ăia carne pe ei da' măcar mă amăgesc cu ideea!
Sanitarul trece pe lângă noi, se ține cu mâna de brăcinari şi zice printre dinți:
-Credeam că v-ați dus la dracu'! Ce te uiți bă ca oarba-n gard? Vrei pastile? Vrei pansamente? Le găseşti pe creaca cucului! Acolo când ai muri! Fi-v-ar pielea cutie de mormânt să vă fie!
-Un exemplu curat de căcărie exemplară: când c..r..u se împute, duce duhoarea la cap! Ceea ce înseamnă că Ghiță are capu' plin de rahat!
-Am pantalonii plin de rahat înghețat Ilinoiule! Mă c..c de 5 ori pe zi nenorocitule! Parcă am o cutie cu grenade acolo în pantaloni! Lu-av-ar istoria sovietică de craci!
Sanitarul găseşte o cască germană căzută într-un colț apoi se retrage să-şi facă nevoile făcându-mi semn să nu mă uit la el:
-Al dracu' Ghiță! Te ruşinaşi ai? Da' când fugeai după Ludmila? Fugeai cu pantalonii în vine după amărâta aia doar doar ai fi prins şi tu ceva carne.Noroc cu Hans că s-a urcat cu şenila pe ea!
-Camarazi! Camarazi! Veniți! Veniți!
Sergentul se enervează, prinde grenada şi apoi o aruncă generând instantaneu deschiderea focului.Linişte din nou.Mint, urlă vântul aruncând crucile smulse de pe morminte hăt departe.Una din bucăți aterizează în capul meu, mă trânteşte şi rămân cu lemnul pe picioare întins lângă Ilinoiu:
-Hm! Ți-a venit crucea bade? Nu tre' să te mai zbați mult, bag io' de samă că mă laşi singur să ajung acasă!
-Tacă-ți gura aia spurcată! Taci odată că te strâng de gât!

-Vrei să-ți spun cum am iubit-o pe Ancuța? Cum am iubit-o aclo' sub nucu' ăla mare?
-Ai iubit-o pe Ancuța?.Săraca fată! De aia stătea ca o curcă plouată în gară la Teiuş! Amar de ea, amar de tine! Ți-ai bătut joc de un copil nevinovat!
-Păi ce ai vrea? O făceam eu să vie' la nuc?. Mai rău că mi-a scris ieri.Aşteaptă un prunc, de la mine, cred că atunci când am fost plecat în permisie..Atuncea..Mă! Dacă nu viu acas' să-i spui! Să-i spui..
-Te duc legat acas'! Legat! Taci naibii şi dă-mi o țigare că mor de frig! Ce m-aş mai repezi la ruşi după nişte vodcă, numai ei au aşa ceva.Ce Doamne iartă-mă mai facem aici? Stăm de 4 luni şi nimic! Nimic!
Noaptea se sparge în zări iar cadavrele ruşilor s-au transformat în mumii albe de gheață, ici colo, câte un deget arată cerul iar frigul arde, arde şi topeşte aerul suflat din plămâni.Avem un nou căpitan, unu' gras ce cască mereu şi se joacă cu binoclu' ,cizmele sale curate ca lacrima nimeresc într-o băltoacă şi primul vinovat e Ilinoiu:
-Soldat! Drepți! Salt înainte! Drepți! Salt înainte! Culcat mă! Culcat!
Culmea, Ilinoiu nu zice nimic , execută manevrele cu tot echipamentul apoi se întoarce în groapa sa.Refuză să se mai ridice de jos în ciuda insistențelor căpitanului:
-Curtea marțială te haleşte! Curtea marțială! Sus! Cu tot echipamentu' din dotare! Sus!
Ilinoiu se ridică de jos şi-i propteşte baioneta în gâtul căpitanului zicând:
-Cine te scoate de aici teteo? Huh? Când vecinii vor veni peste noi, o să faci ca un şoricel prins în cursă! N-ai decât să mă împuşti! Moartea e preferabilă mizeriei din tranşeul ăsta plin de rahat! N-ai decât! Trage mă! Trage mă nenorocitule!
Căpitanul pleacă împleticindu-se iar Ilinoiu a rămas acolo jos aşteptând ceva.Ştim toți că urmează curtea marțială şi glonțul dar tocmai atunci unul din caporali zice:
-Nu mai este cazul de curte marțială, vin ruşii!! Câtă frunză şi iarbă! Baionetele la armă! De data asta vin direct spre noi! Dumnezeu să ne apere! Muică da' mulți îs!
-Dumnezeule! Under eşti Dumnezeule? Te-ai întors cu spatele şi ne laşi aici!?
Valuri umane, negre, tancuri pe laterale, tancuri în față, de ele agățate mâinile infanteriştilor care vin vin.Îmi fac zeci de cruci, mă rog, blestem şi mângâi arma.E singura de încredere ce mi-a mai rămas!
-Trageți la semnul meu! Nu aruncați muniția că altfel suntem terminați! Loviți pifanii!
Pionierii sunt primii care se ridică din gropi şi primii ce se vor bate acolo între cele două linii de tranşeu.Țipete, strigăte, fum şi şenile care calcă totul într-un

tăvălug demențial, cei ce nu se țin ajung sub uriaşele maşini de război, carnea aburindă se mişcă odată cu tancurile, sângele amestecă zăpada transformând-o într-o pastă scârboasă.
-Ne retragem! Nu vezi că-s ziduri umane? Cât o să mai tragem în ei? Ne retragem! Ăştia-s plini de alcool! Ne retragem!
-N-avem unde! Întoarce mitraliera că or' intrat peste noi! Repede! Repede!
Tranşeul s-a umplut cu oameni care se luptă pe viață şi pe moarte, cuțitul rusului trece milimetric pe lângă pieptul meu şi eu îi întorc favorul lovindu-l în stomac, cade, îl calc pe cap şi mă reped înainte urlând.Sânge! Sânge ce mi-a umplut fața, sânge pe mâini, un val roşu ce se ridică din nămol până la genunchi.Ilinoiu întoarce mitraliera şi trage disperat apoi o apucă de pat şi dă cu ea în stânga şi-n dreapta, nebunia tranşeului l-a cuprins şi pe el, m-a cuprins şi pe mine până la paroxism.Moarte! Moarte! Dulce moarte! Eşti aici! Moarte!
Totul se termină în 10 minute brutale între viață şi moarte, minute în care tot tranşeul a fost colorat în moarte şi disperare.Mâini frânte, sânge, morți cu duiumul şi mai ales nebuni, demenți.Cătina, băiatul de 20 de ani di Abrud se dă cu capul de peretele de lemn, țipă, înjură apoi îşi trage un glonte în cap umplându-l pe Ilinoiu de creier şi bucăți de sânge şi păr.Mai încolo zace căpitanul cu mâinile lipite de burtă, printre care se scurge viața sa iar ochii i s-au strâns de durere;
-Apă! Apă! Apă!
-Nu-i dai nimic! Nu are voie să bea apă când e burta deschisă! O să moară cât de curând!
-Dacă moare, măcar dă-i nişte apă! Fi bun cu el amărâtu'!
-Numai Dumnezău îi bun! Poate nemții îl vor ajuta cumva! Poate!
-N-are timp timp de el, uite! O maşină rusească! Ăla nu-i fostu'căpitan? Nu-i ?
Maşina trece încet în dreptul tranşeei şi căpitanul este aruncat la 20 de metri de mitraliera de campanie.Bandajul cade de pe cap iar în locul ochilor găuri sângerânde..
-Ba da! ! Nenorociții i-au scos ochii! Mama voastră de nenorociți!
Solul rus zice pe o română stricată după ce eventual îi trage un şut în cap furibundului:
-Prin bunăvoința regimentului 3 de gardă sovietic, aveți 3 ore să vă predați.Cei ce vor face asta , vor avea parte de tratament conform convenției de la Geneva, ofițerii vor fi tratați omeneşte, restul vor primi mâncare.Cei ce nu vă supuneți ordinului veți muri.3 ore! Atât este termenul de bunăvoință!
Solul pleacă iar căpitanul lăsat ca un sac jos în nămol, în locul ochilor au crescut umbre şi mâinile sale caută, caută să atingă ceva:
-Domn căpitan, domn căpitan, lume mai bună la ei? Ce credeați? Că acolo umblă câinii cu covrigi în coadă?..Aşa credeați domn' comandant?

Ora 16 termenul limită

Pe când ne aşteptam finalul, a apărut în dreptul nostru un individ înalt , înalt şi subțire care s-a uitat urât la noi, s-a învârtit ca un titirez apoi a zis:

-Cei cu dezmățul ăsta aici? Unde-i mitraliera de companie caporal? De ce sunt hainele murdare? De ce nu vă instruiți oamenii cum trebuie?

-Nu mai avem aşa ceva.Şi dacă am avea, l-a ce ne-ar folosi? Nu avem muniție, jumate' din băieții ăştia au picioarele degerate, Căpitanul Burtea e fără lumina ochilor..Nu mai avem nimic.Ce am avut au luat cei din linia germană să folosească ei..Suntem inutili, mai rău ca în 1914!

-Mitralieră de companie nu, muniție nu, disciplină nu, ce mama dracului faceți voi aici? Ar trebui să vă împuşc pe toți! O să vă pun la zid cât de curând!

-Nu aveți decât! Cum îi spuneam şi fostului comandant de companie, e preferabil morții din baionetă..Deci ce hotărâți? Murim acum? Acum sau peste 2 ore, tot aia e, suntem terminați!

-Ăsta-i defetism! N-am să accept aşa ceva! Pregătiți-vă de contraatac!

E rândul nostru să ne uităm ca la urs şi Ilinoiu râde.Cum să nu râzi când toată compania e ruptă în bucăți frigul ne-a decimat unul câte unu'? Când mai avem doar un tun anticar şi acela fără piese?

-Cu riscu' de a fi dus în fața curții marțiale, vă rog să cruțați oamenii, atâți cât mai sunt.E inacceptabil să atacăm cu baioneta şi în izmene corpul 3 de gardă sovietic! Zice caporalul lovind cu piciorul o bucată mare de pământ înghețat.

-Vă împuşc! Pe toți vă împuşc! Nu rămâne unu' aici! O să-i nimicim pe sovietici! Ordin de la OKW german! Salt înainte! O să murim în glorie! E datoria noastră!

Ne ridicăm din gropile individuale iar caporalul împinge degetul drept în sus.E un semn de răbdare pe care l-am adoptat la Odessa.Să avem răbdare! Urmează să se decidă soarta noastră în câteva minute!

Cu pistolul în mână , locotenentul se aburcă pe malul de pământ apoi ne face semn să pornim după el.Ilie, roteşte puşca şi se aude o detunătură tocmai în învălmăşeală;

-Domn locotenent, n-am vrut să vă împuşc în cap da' deh! Unu' sau toți? Mai bine dumneavoastră! Ia-l mă de aci şi nimeni nimic , mucles ați auzit?

La ora 16, 30 se aude un şuierat sinistru în aer apoi pământul se clatină în fața noastră.Forța exploziilor e colosală, cimitirul dispare în valuri de zăpadă şi pământ ca apoi să apară din nou cu scheletele la suprafață.Situația de repetă de câteva ori iar oasele, craniile ajung peste noi cu tot cu resturile de lemn şi piatră.Linia 1 este măcinată atât de puternic încât, din 100 de oameni, 30 de' mai pot sta în picioare şi aceeia zdrobiți puternic în moral şi luciditate.Un camion militar german se dezintegrează nu departe de noi iar părțile din el ucid pe toți aflați la mai puțin de 50 de metri .Ilinoiu are haina ruptă în spate, pantalonul crăpat până la picior şi pe frunte un cucui imens.Vomită, e palid şi

ochii i s-au ascuns adânc în orbite iar mâinile i se mişcă în convulsii legate una de alta.În ceea ce mă priveşte, m-am ghemuit în groapă, pantalonii uzi de la toate apele care mă trec şi urlu.Cât? N-am idee.Lângă mine cineva îşi smulge hainele cuprinse de flăcări, carnea se topeşte încet sfârâind iar mâinile-i devin negre.Adio! Aici m-am cununat cu moartea! Săraca! Nici ea nu suportă să vadă atâtea suflete ce se sting în buza frigului rusesc..Mă ridic încet ca un bolund şi merg o bucată scurtă de drum prin tranşeu iar caporalul mă pocneşte în cap cu lopata:
-Stai în măta aici auzi? Nu vezi că neagra fumează de ăştia tineri? Stai jos că ai timp să mori mai târziu!
-Paştele măsii de viaţă! Zice Ilinoiu când îşi revine.Am ajuns să fiu bătut ca să mai scap întreg la minte! Paştele şi anafura măsii! M-am săturat!
-Vrei să dezertăm? Să fugim? Ce vrei?
-Să fiu puşcat la zid? Să mă bată tata cu furca? Nu! Dacă scap , scap! Dacă nu asta e..
Frig, zăpada s-a pus vârtos peste stepă iar la un moment dat am vrut să-mi desfac pantalonul, mă treceau nişte nevoi crunte. Când să realizez treaba, hop! Cu noul căpitan:
-Hai că trebuie să fugi! Încheie-te la pantaloni şi mă cauţi în 5 minute!
Calc pe cadavrele înghețate şi apoi mă împiedic, nimeresc peste unu' cu fața ruptă în două iar găvanele ochilor mă fac să țip.O s-o iau razna! Mă ridic şi apar în fața căpitanului cu părul răvăşit şi ochii tulburi:
-Iar ai băut cu Ilinoiu? O să te trimit la curtea marțială auzi? Asta dacă scapi din ce îți dau de făcut.Vezi hârtia asta? Desface un pui de hârtie galbenă pe care mi-o vâră în față continuând:
-Presimt că Ivan ne coace ceva.Duci hârtia la comandantul de companie german.Ai mare grijă cu Gyuri! Să nu te laşi atras în cursă auzi?
Iau foaia fără nici un chef şi-mi pregătesc baioneta, ştiu ce se va întâmpla.Ca printr-o minune..
Pe data de 24 noiembrie, ruşii rup frontul.Îl rup atât de bine că din armata română rămân în stepa calmucă 150.000 de suflete , plus dispăruți, răniți, nebuni.O imensă coloană ce se scurge alene păzită de soldați ruşi un şarpe uman destinat drumului spre Siberia.Ultimul drum.În dreapta mea sergentul, şchioapătă uşor dar se ține binişor, apoi Ilinoiu care mestecă într-una ceva printre dinții murdari, priveşte în spate apoi zice:
-Eu n-am să mor aici! Mai bine mă lupt pe viață decât să mor în lumea asta uitată de Dumnezeu!
-Cum vrei să fugi? Nu vezi câta coloana? O să te omoare ruşii, dacă nu frigul şi foamea.Aici e finalul drag prieten! Aici e finalul!

-N-ai decât să rămâi aici să prinzi 50 de ani, eu am alte planuri pe viitor! Dacă te hotărăşti, urmează-mă! Gheorghe? Ce facem?
Sergentul se uită puțin peste umăr apoi zice:
-Sunt totuşi puțini soldați şi îs cam pătrunşi de vodcă.Mă gândesc că dacă fug după noi, vor fugi şi ceilalți.Deci, încercăm?
-Rămâi la urmă! Încet! Rămâi la urmă!
-Vin şi eu cu voi, nu vreu' a sta aici!
-Tu nu eşti prost copile, ai doar momente când creieru' tău intră în pauze repetate.Dă-te la spate şi trage cu ochiul! Nu vreu' să car acasă vreun glonț de la Ivan!
Încet , încet ne lăsăm către mijloc, apoi la marginea coloanei.Cât vezi cu ochii, foşti soldați care cad degerați în zăpadă, sau mor de foame,în spate corbi, corbi ce se înfruptă din cadavre, stoluri negre ce pictează zăpada cu sânge.Pe dreapta tancuri măcinate de bombe şi moarte, o mână de tanchist s-a prins în marginea turelei, neagră iar degetul arată către nicăieri.Lângă şenilă, soldatul mort a înghețat cu gura deschisă şi barba năvălită de promoroacă iar ochii au rămas acolo martori a unei încleştări crâncene.Căruțe hodorogite,cai morți cât zece herghelii din Moldova şi vântul care şuieră blestemat a moarte..
-Atenție la ăla din dreapta! Gata! S-a întors! Acum! Acum!
Fugim, aşa cum a zis sergentul, ei trag după noi dar nu pot scăpa şarpele din mână şi renunță.În fond, gerul, lupii, foametea sunt pericole mult mai mari care vor pune piedici în calea evadării.Intrăm într-o mică pădurice, 5 copaci şi un dâmb de deal acum învelit în zăpadă, coloana se stinge în zare iar noi am rămas singuri:
-Până aici a fost uşor, de aici.. nu ştiu de' vom reuşi.Să dea Bunu' Dumnezeu!
-Ce arme avem? Trebuie să avem măcar un pistol , ceva!
-Când am trecut cu coloana, la câțiva kilometri de aici se găseau nişte izbe.Musai să ne ajute !
-Unde sunt izbe, sigur şi NKVD-ul a trecut pe acolo.Să fim cu băgare de seamă!
Din nou la drum,un drum orb prin viscol, ne legăm cu centurile să nu ne pierdem şi tocmai când speranța se termină am zărit prima izbă:
-Şi-n lumea asta există un Dumnezeu! Hai să vedem ce avem aici!
Căsuțele sunt mici, înghesuite în gheață, un picur de fum se ridică spre cer iar sergentul ocoleşte uşor pe prima:
-Dincolo e un grajd.Poate au nişte paie şi pentru noi.Deocamdată , nu intrăm înăuntru! E prea riscant!
Într-adevăr, grajdul micuț are câteva animale, un măgăruş, o oaie şi 2 pisici care stau pe pervazul de lemn aşteptând liniştirea furtunii:
-Noaptea asta vom avea linişte, totuşi să stăm cu ochii în patru, nu se ştie ce ne poate pregăti Ivan!

Sunt primul de gardă, în afară de pistol n-am altceva, poate o furcă ruginită şi o lopată cu mânerul ros de măgăruşul izbei , mă gândesc că dacă vine Ivan ne-am ars,poate doar gerul să-i oprească puțin.Gheorghe doarme, se întoarce de pe o parte pe alta iar Ilinoiu vorbeşte cu cineva în somn se ceartă, o fi lumea lui rămasă departe de zăpezi, lumea mea rămasă în cețuri, ziduri ce par imposibil de urcat, stele ce se frâng într-o miime de secundă.
-E rândul meu.Du-te şi dormi! Dă-mi pistolul!
-Vezi că avem numai 5 cartuşe, să nu le irosim degeaba!
-Du-te la somn! Se face dimineață! Uite ce întunecat e cerul!
Din păcate nu apuc să pun capul în paie că Gheorghe mă trage de mânecă:
-Treci în spatele meu! Au venit verzii! E groasă!
-Câți sunt? Că n-or fi 2 batalioane? Ce să facă aici? Ne caută?
-Văd numai câțiva! Trezeşte-l pe Ilinoiu şi nu faceți gălăgie! Poate nu vor veni aici!
-Nici furtuna nu ține cu noi, măsa! Până curând viscolea, amu' gata! O fi pe înțelegere cu ăştia!
Ilinoiu împinge scândura din spatele grajdului şi dispare, Eu şi sergentul aşteptăm să se întâmple ceva, bun sau rău după cum o da bunul Dumnezeu!
-Sunt numai 5! Un colonel gras şi încă 4 ajutoare.Poate undeva în spate sunt mai mulți...
-Hop că a venit şi al-6-lea! E o femeie! Ce mare poate fi! Un munte de om! Doamne!
-Vedea-te-aş cu ea în tindă şi 6 copii! Râde Gheorghe apoi zice încet:
,asta nu-i de făcut copii! Tu vezi câta armele are agățate de ea? Asta e fătată de mama lu' Stalin şi Troțki!
-Vine cineva în grajd! Fuga sus la etaj!
Grăsana dă cu piciorul la uşă şi-o aruncă cât colo iar în urma ei apare un băietan, la limita copilăriei târât de aceasta.
-Stoi! Stoi gospodin! Stoi! Stoi s-o dregem! Zice namila desfăcându-şi centura din jurul burții.Stoi nițel! Stoi!
În momentul când e mai ocupată cu tinerelul, sergentul şi Gheorghe sar din podul grajdului în capul namilei reuşind să o doboare pentru câteva momente:
-Leag-o cu lanțu' ăla! Leag-o cât e ametită că ne rupe de nu! Leag-o cu două lanțuri!
-Asta-i cât godacul ăla a lu' Pirtu din Vințu de Jos, 5 oameni nu l-au putut pune jos!
-Copile fugi că te face praf huiduma! Zice Gheorghe luptându-se cu namila.Fugi că dacă o potol i-o dau ăluia să-i trântească 4 plozi pe tindă!

Ce să țină lanțurile? Le rupe ca pe nişte bețe de chibrituri apoi porneşte să ne lovească cu tot cei vine la îndemână, scot cuțitul şi-l înfig cu sete, curge sânge ca din vacă apoi cade cu un muget oribil..
-Crezi că s-a dus pe veşnicele plaiuri? Crezi că..?
Namila revine din nou, rănită e mult mai periculoasă noroc că îi trec cuțitul până la prăsele prin gâtul uriaş..Câta sânge! Mai să faci baie în el..
-Hai să ne ocupăm de restu'! Ce pistol impresionant are tanti! Îl iau eu!
Odată cu pistolul desprinde din taşcă un bilet de culoare albă, pătat de sânge şi un fel de buletin:
-Ce naiba-i asta? Ia priveşte aici minune!
-Astea-s actele unui maior german din divizia 4 tancuri..Interesant! Oare ne-ar putea ajuta asta? Mă întreb de am făcut rost de bilete spre casă! Mă întreb..
-Mai întăi să-i căsăpim pe ăştia! Văd că au planuri mari cu fata aia! Pe ei frați! Pe ei!
Ieşim prin spărtura grajdului tocmai când căpitanul NKVD se pregătea să-şi facă exercițiul zilnic cu o execuție sumară.La vederea noastră, aruncă pistolul şi se pune în genunchi implorând milă..
-Tu n-ai avut milă de băiatul meu Volodea! L-ai omorât ca pe un câine , zice un bătrân cocoşat cu o mână lipsă.Tot tu spurcatule, mi-ai tăiat mâna pentru că n-am lăsat-o pe fata cea mică cu tine, năpârcă!
-Nu te mai uita în spate! Colegii tăi în ale răului au fost executați! Vei muri şi tu!
-Vă rog! Vă spun cum să plecați de aici! Vă rog!
Ilinoiu o rupe bine pe ruseşte şi cei doi vorbesc o vreme, aştept, ridic ochii spre cerul ce devine plumburiu şi zic :
-Vine furtuna! Trebuie să ne grăbim! Spune-i ce ai de spus şi să plecăm!
-Nu plecăm nicăieri până nu fac rost de actele neamțului! E biletul meu spre casă! Şi al vostru dacă năpârca nu minte!
-Dacă minte, suntem terminați, nu că aici am duce-o ca-n rai..Hai odată!
-Zice că la câțiva kilometri de aici ține prizonier un maior german care ne poate scoate din Rusia..Eu zic să mergem după el! Mai zice că au aflat de la comandamentul german că în 4 ore decolează ultimul avion cu soldați înainte de încercuirea finală..Ultimul avion cu soldați români! Ceva mai la sud de aici!
-Tu-l crezi pe porcu' ăsta? Dacă ne minte? De ce ne-ar spune adevăru'?
-Ceva are el de câştigat dacă vrea să scape, poate reuşim să scăpăm noi de aici! Merită să riscăm!
Deşi nu sunt de acord cu ei, pornim împotriva vântului şi furtunii vreo 5 kilometri spre est,acolo ajungem noaptea, o noapte neagră, neagră să o tai cu cuțitul:
-Unde naiba am ajuns? Ne-a dus ăsta ca pe nişte copii , de nas! De nas!

-Dacă m-a dus de nas am să-l găsesc, am să-l jupoi de viu cum jupuiam acasă oile de piele, nu-i nici o problemă..

Din fericire, prizonierul nostru se ține de cuvânt, maiorul german e închis în prima casă pe dreapta şi –l va elibera dacă-i facem o favoare:

-Voi ajutat la Ludmila mea să nască! Apoi eu dat drumul la voi cu maior cu tot! Eu lăsat la voi întors Romania, eu urât gestapo, urât şi mai tare NKVD..Davai!

-Asta-i bună! Să ajutăm o femeie să nască.Păi bă? Eu am văzut doară cum fată vacile, ce să ştiu eu a face? Spune-i Gheo! Spune-i că nu ştiu ce să-i fac femeii!!

Gheorghe îi traduce iar apoi se întoarce:

-Neamțu'-i doctor! Ştie el ce să-i facă! În plus, ne înțelegem cu el ca să poată să-l aducă pe micul gospodin pe lume!

-Atunci să-i dăm drumu'! Ce o fi la capre, vaci, o fi şi la fomei!

Doctorul e într-o stare avansată de inaniție iar ca că opereze nici atât.Tot ce vrea el, un maior rus unde să se predea:

-Nein! Nein! Nu ştiu, nu vreau lucrat în mizeria asta! Eu doctor! Eu nu doctor de animale! Eu operat Himmler!

-Atunci ce măta cați aici la dracu' în praznic? Hai să scoatem plodu' şi să plecăm până nu îşi dă seama Iosif că am rămas de căruță!De atunci o dezumflam ca pe biciclul lui bunică-mea!

Cu chiu cu vai, maiorul purcede la treabă, îl învață pe sergent cum să facă o dezimfecție sumară, ce să folosească la anestezie iar eu să o țin fixată de pat:

-Dai la ea vodcă! Multă vodcă! N-am anestezic! N-am!

Din 5 în 5 minute, dau vodcă după indicația doctorului iar tatăl copilului bea şi el speriat de ce va urma.La sfârşit bem toți în cinstea rotofeiului care s-a ridicat la viață în zorii fierbinți ai lumii.E viu, țipă ca un apucat făcându-l pe Ghiță să zică:

-Al dracu' broscoi! Nu ştie că-i război? Gata? Putem pleca? Amu'-i trebuia să apară nenorocitu'?

-Ăsta o să sară direct în tanc şi uraaa la vale până la Berlin..Uite ce cocoş are ! Ăsta-i bărbat nu joacă!

-Gospodin, se ține de cuvânt la voi! Voi plecat acas'! Noi despărțit acum!

În curte, avem două sănii ce aşteaptă în zăpadă ,Gheorghe porneşte motorul iar eu întorc capul şi îmi zic ca pentru mine: două vieți să am, aici nu mai viu!.În urmă Rusia! Imensă, sălbatică! De acasă nu mai plec nicăieri! Nicăieri!

La 20 de kilometri de Vitebsk se aud tunurile bubuind iar cerul s-a colorat în sute de bucăți roşii, albastre, negre.Zeci de maşini rămase împotmolite, dintr-una atârnă o mână de copil înghețată iar Ilinoiu vomită..

-La câte vezi, tot nu te poți obişnui, mereu am fost sensibil la copii, mereu!

-Vrei să vezi mai încolo? Ce o să mai zici? Ăla micu' nici nu-i mort! O Doamne!

Un pui de om de câteva luni stă agățat pe mama lovită în plin de o rafală, cu greu reuşim să-l luăm pe Ilinoiu de acolo si deja nimerim în plin bombardament

sovietic, cât vezi cu ochii coloane de refugiați, coloane de morți vii ce caută scăparea.Toată lumea fuge, nu contează cu ce, contează ca individul să scape spre vest, spre vest căci veştile sunt rele.Armata sovietică a rupt frontul pe 150 de kilometri iar în curând vom fi înconjurați:
-Avioanele sunt acolo! Să mergem!
Prima pasăre de oțel se ridică de la sol, pivotează pe dreapta ca să vină pe burtă într-o mare de foc.Câteva secunde ne uităm la flăcările ce înghit speranțe şi oameni , noroc cu Ghiță:
-Să mergem! Să mergem!
Un ins mic de statură cu o mână lipsă, îmi pune cealaltă mână în piept şi zice:
-Nu! Sunt prea mulți! Nu se mai poate camarazi! Îmi pare rău!
-Nu pricepi că avem un maior german ce trebuie salvat? Nu pricepi?
-Poate fi Dumnezeu! Nu vă pot lăsa să urcați!
Ilinoiu dispare apoi şi cel ce se ocupa de urcarea în avion.Puteam vedea uşa aproape închizându-se când individul a zis:
-Bine! Mergeți pe riscul vostru! Dă-mi ce mi-ai promis!
Avionul e plin de răniți, oameni cu mâinile tăiate, umbla zvonurile că nemții taie mâinile celor ce încerceacă să se agațe de maşinile lor în fuga disperată din fața tăvălugului sovietic.Am emoții mari, maşinăria se urneşte greu de pe pistă, se ridică încet şi Ilinoiu zice:
-Dacă ne ridicăm, ridic şi io' o statuie acasă! Dacă nu, vom fi nişte paie de prăjit porcu'!
-Ce ia-i dat ăluia? Părea foarte convins..Ce ia-i dat?
-L-am păcălit cu nişte inele primite de la rusoaica noastră ce a născut.Cât or fi de bune, nu ştiu!
ACASA
-Ilie! Părinte Iliee!! Fugi acasă că se întoarse copilu' ăl mare de la război! Fugi părinte, fugi!
Tata a căzut în poarta bisericii iar femeile l-au udat cu apă şi aşa ne vedeam după o lungă perioadă de timp, mama n-a putut zice nimic, săruta icoanele, mă mângâia pe față apoi a zis:
-Doamne.! Câte rugăciuni Doamne! Câte lacrimi Doamne! Ai fi ostenit, ți-o fi foame copile, cine ştie ce greutăți ai avut tu în lumea largă!
Vecinii veneau să mă vadă, unii cu durere în suflet, alții cu îndoiala pe buze:
-Pe Lie' l-ai văz't? Mai ştii ceva de el?
-Nu l-am văz't, nu ştiu nimic de el, îmi pare rău leliță.Poate vine acasă..
-Da' pe Micu'? Pe Micu' l-ai văz't? N-a mai scris carte din aprilie.Poate vine acasă, poate..
-Nu ştiu nimic de el. O singură dată l-am văz't lângă Orel, era furier, poate n-o pățit nimic.Roagă-te să vie acas'.Roagă-te!

Prima noapte a fost şi cea mai grea dintre toate, nu puteam sta pe patul moale, mi se părea că mă afund iar cum bătea vântu' tremura câte o fereastră şi săream ca ars.Coşmaruri, tranşee pline de sânge, valuri roşii, roşii cu ochi reci se urcau , se coborau din mintea mea făcându-mă să urlu..N-am dormit deloc, fruntea mi se zbătea în transpirații reci iar ai mei mă priveau speriați:

-Cine ştie ce grozăvii o fi vă'zt tu muiere..Ce ştiți voi fimeile? Vă puneți cu poalele în sus şi gata! A zis tata scărpinându-se în cap.O să-i fac o slujbă să mân diavolu' din el da mai mult n-am cum...

-Da, tu omule parcă amu slujeşti grădina iadului aşa spurci locul cu vorbe.O fi păcătuit multe deh, nouă ne-a fost uşor? E uşor să avem acu'un bolund în curte?

-Doamne iartă şi păzeşte! Dă-mi să cetesc din carte că m-a atins necuratu'cu vorbe! Da' tu muierea lu' Dumnezău cum poți să-l faci bolund? Când o vin't Picu' din Galiția cum o fost? Mai ştii tu? Cum era Picu?

-Un bolund şi ăla, vedea numa' avioane pe ceriu' , făcea nişte spume galbene la gură şi Doamne iartă! Un bolund!

Ca să nu mai provoc tot felul de dureri şi nefăcute m-am dus la Cluj , la universitate şi m-am angajat.Ziua scriam tot felul de articole despre regalitate, purtam discuții cu diferiți studenți şi cadre didactice iar noaptea mă opream la unul din cele trei restaurante deschise şi îmi consumam bruma de bani.Topeam cei câțiva bănuți în alcool sau în brațele vreunei femei dornice de mângâiere.Una din ele mi-a zis într-o seară:

-Nu mai veni aici.Eşti prea brutal cu mine!.Când facem ce facem, parcă o faci cu ură, ai demoni în tine ce nu-i laşi deloc! Pleacă! Nu vreau bănuții tăi plini de răzbunare! Pleacă! Sunt sigură că există tranşee unde să mori!

-Am să plec, nu vreau să îți cauzez necazuri, trebuie să mă înțelegi ce sunt şi ce am făcut..Speram ca tu, Marta să mă înțelegi..

-Sunt atât de puțini bărbați rămaşi iar cei ce se întorc au mințile tocate mărunt.Unii plâng la mine în brațe, nu caută să mă aibă decât sufleteşte, tu, eşti unul dintre ei..Înțelege că lumea e străpunsă în ființa ei iar noi femeile am devenit mai dure..

MARIANA

Ce puteam face odată revenit acasă? Nimic în principiu, hălăduiam dealurile, mă jucam cu iarba arsă de toamna ce venea aprig şi visam aşteptând.Prin octombrie am început să scriu nu departe de Gorgane şi la un moment dat ceva mi-a atras atenția: o fată:

-Ce scrii acolo domnule?Pot să văd şi eu?

-Păi tu ştii să citeşti? Pari un copil, eşti aici cu oile?

-Astea-s oile lui Bokai, ăla de la Vinț', n-am avut de treabă, să scap de mama am luat oile pe deal, da' nu-s copilă, am 17 ani, sunt măruntă, am cosițe gălbui dar am totuşi 17 ani!

-Frumoasă eşti tu copilă, frumoasă zău aşa!
S-a roşit ca un mac în floarea vârstei apoi a zis încet:
-Da matale cât timp ai? Că nu pari prea bătrân? Vi aice' de ceva vreme, te-am urmărit!
-Am 26, în decemvrie fac 27, nu-s bătrân da' caut nişte linişte pentru sufletu' mieu..Nu te ridica! Nu vreu' a te supăra pe mine, mai stai!
-Amu mi plecă' oaia la vale, da' poate vii la Vurpăr la o horă, mai stăm de o vorbă, mai zicem una alta..Am plecat la vale! Hoo, tu bolundă! Hoo!!!
Într-o seară târzie a venit un ins la noi.Fiind prieten foarte bun cu tata l-a aşezat la masă , i-au dat un pahar de vin:
-Să meargă la comenduire părinte.Dacă-l cată acasă, o să-l dea dezertor .În vreme de războiu'se lasă cu plutonu'de execuție!.
Era bine de ştiut.Cu Sabin şi George reuşise al meu tată să scape de încorporare dar nu şi cu mine.Aşa că , dis de dimineață când roua tulbura în apele sale mărunte pământul m-am dus la comenduire la Alba Iulia.Ofițerul s-a uitat lung la mine, mi-a luat datele, unitatea, unde am căzut prizonier , când.În câteva minute eram la manutanță unde am primit casca nou nouță, arma, bocanci nu aveau.Tot opincile erau mai bune.Intram în batalionul de infanterie ce pleca în 2 săptămâni în luptă spre est..
-No, bădiță, tu-mi pleci la bătaie, a zis Mariana jucându-se cu batista ce i-am dăruit-o într-o seară de bal.Io' , te-oi aştepta aici să te întorci, să merem la horă..
Zâmbea ca un copil, se rotea în jurul căruței apoi am sărutat-o pe buzele moi.
-Am să mă întorc, să ştiu că bat lumea toată, am să mă întorc!!
-Te-oi aştepta aici, să nu mă uiți bădiță! Să nu mă uiți!
Rămâneam cu gustul dulce amărui al buzelor şi soarta ce-mi devenea din nou potrivnică.Mânam calul peste hulă şi pentru prima dată îmi părea rău că voi pleca..Regretam şi mă rugam să nu mor, să apuc o nouă linie a anului ce urma să vină..

BĂTAIA.

Atunci l-am cunoscut pe ofițerul Tănăsoaie.Plin de el, visa lupte la baionetă şi ne explica nouă cum ar fi cucerit el de unul singur 10 cazemate ruseşti.Îl uram pentru prostia ce zăcea în mintea sa îngustă şi pentru că avea o ură imensă pe cei de la țară.După marşuri şi salturi în noroaie , băteam pas de defilare prin fața cazărmii unde am aflat mai târziu că îşi avea logodnica.Pas de defilare în opinci ! Cu tot armamentul în spinare !
.Seara în cazarmă bătea recruții pretextând că-s proşti şi murdari.Totul până într-o zi.Să fi fost luni dimineața la sfârşitul lui octobrie când am comentat la o şedință de tragere.Mi-a dat un pumn peste gură iar eu n-am rămas

dator..Soarta mea era pecetluită.Tribunalul militar ! Ce era de făcut ? Erau capabili să mă trimită în fața plutonului de execuție.
Puteau dar nu au făcut-o.Dumnezeu m-a iubit prea mult bag de seamă sau rugămințile alor mei au ajuns până sus la cer..Ca să îmi ispăşesc pedeapsa am fost încadrat în batalionul disciplinar.Linia 1.Şanse de supraviețuire ? Aproape zero...

FORȚĂM MUREŞUL!!!

Forțăm Mureşul noaptea.Norocul meu că nu sunt în prima barcă sau în a doua.Căpitanul stabileşte prioritățile apoi se şterge pe frunte.Dincolo pe mal sunt întăriri germane, ungare.Toți cei au încercat trecerea, forțarea râului au fost respinşi..O să facem noi asta noaptea.Doamne ce noapte! Neagră ca un cazan de smoală, nici o picătură de stea, nimic.Primele bărci sunt formate din câte 4 oameni urmând ca apoi să ajungă grosul trupei.Trebuie să deschidem drum în dreptul localității Cladova!.Comandamentul sovietic aliat nu ne oferă nici o speranță.Nu se vor obosi să ne ajute.Ne spune asta chiar căpitanulluptați pentru voi, pentru țară.Ruşii nu ne vor sprijini oricât am vrea noi!.Clipocitul apei la atingerea fină a bărcii şi rugămințile către Dumnezeu a celor ce trec.La jumătatea distanței, se aude un pocnet şi racheta albă sparge întunericul.Rafale de mitralieră îngroapă barcă după barcă.S-au dus! Nici la jumătatea apei nu au putut ajunge! Următoarele bărci!.Desant în plină noapte cu moartea pe post de colac de salvare.Jumătate din băieți sunt foarte tineri iar unii nu ştiu să înnoate.Când barca este lovită, cuprins de panică cel ce nu ştie să înnoate îl duce la fund şi pe colegul lui !.Mă tem de lucrul acesta pentru că în barcă numai eu ştiu să înnot.Restul n-au exercițiu iar eu mai ştiu că Mureşul este o capcană mortală în multe puncte.Urc şi mă aşez pe burtă cu automatul în față.Doamne ajută ! Nu vreau să mor înnecat ! Nu vreau !.Tănase, plutonierul e la prima vâslă, Ilie şi George la spate.Îmi aranjez din nou arma şi grenadele.Restul bărcilor sunt pregătite de asalt.La semnal pornim scrâşnind din dinți.Barca geme sub greutatea echipei şi cei de la rame asudă din greu.5 minute, 7 minute ca apoi iadul să se desfacă larg în fața noastră.Trezite, mitralierele germane scuipă foc iar apa se ridică în valuri săltând nebună.N-am timp să suflu.Moartea e prea aproape.Barca vecină a luat un obuz din plin iar cei din ea devin istorie.Înainte ! Vâsleşte că murim aici ! strigă George turbat.Vâsleşte că ne beleşte neamțu ! Vâsleşte !.Tănase cade în lateral lovit de gloanțe iar eu preiau cârma.Toată transpirația şi oboseală s-a adunat în mine şi valurile fierbinți sărate le simt .Le simt cum mă scaldă în pansamente fierbinți,mă frământă, gândurile mele intime cad în apa roşie.Roşie de sânge.Printr-un miracol ating malul.Sute de viespi de plumb bâzâie prin aer căutând corpuri nevinovate , sute secunde ce se topesc odată cu viețile celor din spate.Scot cuiul la grenadă, număr 5 secunde apoi o arunc.Explozia

lumineaza în spatele lizierei iar cuibul de mitralieră tace.'' Domnule căpitan.. 14 barci din 75 au atins malul drept.Temporar avem un cap de pod.Dacă nu facem ceva până la ora 7, îl vom pierde''.Pierderi ?.34 de morți, 54 de răniți, dispăruți.Neamțul ripostează cu toate armele pe care le are, s-a înroşit baioneta de la atâta sânge, sudoarea a lipit cămaşa în spate dar nimic nu mai contează,adrenalina împinge corpul să lupte, să supraviețuiască.Calc pe cadavre, pe mâinile şi capetele răniților, o pâclă de sânge mi se pune pe ochi şi când liniştea se lasă plâng în pumni.Eu am avut noroc, alții nu.Sanitarul culege răniții aducând din liniile germane medicamente.Nu departe de locul unde mă aflu, un sergent ungur se ține de piciorul drept, valuri roşii de sânge erup odată cu viața care i se duce în pământ.
-Regruparea ! Verificați-vă armele, muniția, ochii în patru ! Ăştia îs rămaşi aici în spate, sigur vom avea mult mai mult de furcă! Îngropați morții! Unde-i nefericitu de popă? Unde paştele măsii s-a ascuns?
Preotul apare dintre copaci ținându-se cu mâna de burtă şi ochii goi, tulburi.Bolboroseşte cuvinte din biblie, se roagă apoi îşi pune pistolul în gură şi trage.Creierii i se împrăştie umplându-mă de sânge şi materie cenuşie..Amin!
IARNA ÎN UNGARIA..

.
Ungaria 1944.Armata română secondată de armata sovietică ajunge în Ungaria luptând pentru fiecare bucată de pământ.Neamțul e bine echipat în ciuda pierderilor masive,au mitraliere peste tot, tancuri.Ruşii echivalează prin

numărul mare de soldați, echipamentul primit de la americani şi mai ales Orgile lui Stalin.Acestea-s montate pe maşini , tuburi imense iar la lansare fac exact ca nişte orgi.Unde cad fac prăpăd.Bat la milimetru îngropând clădiri şi oameni.Nemții le-au prins frica.Podul peste care trebuie să trecem e minat iar fritz aşteaptă momentul oportun să-l arunce în aer.Ca să evite pierderea timpului, comandamentul sovietic cere celor din statul major românesc să treacă podul urgent.Fie prin apă ocolindu-l, fie direct pe el cu toate riscurile.. Batalionul 2 cu cele două regimente de vânători de munte va forța primul.Pentru că am fost degradat militar mi se accordă şansa să mor cât mai repede.Podul!.De ce nu l-a aruncat fritz în aer? Ne aşteaptă? Ce planuri diabolice are?.

Prima divizie motorizată pătrunde pe şoseaua aproape distrusă şi apoi se înscrie către marginea de nord cu toată viteza.Cățărați pe tancuri sau în spatele lor trec pifanii, infanteriştii.Suntem galbeni de la fumul din țevile de eşapament iar unii rămân deliberat în spate.Problema e că cine se retrage va fi împuşcat fără milă.La jumătatea distanței, avioanele germane mitraliază podul.Primul tanc sare în aer, urmat de cel de al doilea.Se dezlănțuie o goană teribilă pentru a scăpa de flăcări şi explozii.Din turnurile de piatră aflate la marginea podului, M-42 ne toacă mărunt.Mitralierele germane! Mă arunc pe burtă, cei din spate cad peste mine strigând, cerând un ajutor dumnezăiesc sau ceva.Unde? Cine? Ce să facem să scăpăm?.Cred că m-am târât pe burtă a suta oară înjurând ziua când am venit pe lume şi nenorocul de a fi prins nişte ani nebuni, nebuni.Un T-35, sparge coloana oprită pe pod apoi deschide focul.Nu contează de în fața lui îs ruşi, nemți sau români.Explozia scutură colosul şi praful mă ajută să fug 30 de metri.Cred că au fost cei mai grei 30 de metri din viața mea!.Ieşisem din unghiul mitralierei la capătul podului.Puteam să arunc grenada în lăcaşul de tragere şi să merg înainte.M-42 a tăcut câteva secunde.Moment oportun să pasez grenada , numai că neamțu'mi-o aruncă înapoi înjurând.Ne jucăm cu moartea.Mai fac o încercare şi arunc din nou, de data asta cu succes.Pietre, fum cât încape şi miros de sânge amestecat cu urină şi fecale..Drum liber! Drum liber!.Tancurile avansează cu viteză, exploziile se simt, se aud iar pionierii deschid calea spre mijlocul oraşului.Ce nebunie! Totul e o ruină!.Clădiri care ard, tramvaie răsucite pe caldarâm şi o zăpadă tocată sub şenilele tancurilor.Se aud pocnete, sunete lungi, scurte.Dacă scoți capul mai mult rişti să fi luat la țintă de lunetişti.Avansăm 40 de metri de la pod apoi suntem atacați de aruncătoare de flăcări şi tancuri panzer.Oare-l opreşte ce va pe ruşii ăştia?.Desigur.Când se calmează lupta pornesc să cotrobăiască prin casele oamenilor după băutură şi femei…Sfinte câte fete tinere, femei între două vârste au putut cădea

pradă violurilor!.Nu conta nimic altceva!.Femeia era târâtă afară, prin noroi, aruncată pe un petic de zăpadă iar apoi ruşii se distrau de minune.Unul din divizia a 3 de gardă obişnuia să-şi agațe ciorapii şi chiloții nefericitelor de gât.Davai! Davai!..Să mai spun când găseau de băut?.Orice fel de spirt era bun .Orice..
E luna decembrie.Pe 19 traversăm Ungaria.Ninge şi temperatura a scăzut sub 15 grade.Noroc cu nişte haine mai groase şi mănuşile pe care le-am luat de unde am putut..Ce frumos ninge ! Parcă ar fi zorile copilăriei când pluteam, visam, credeam în ceva..
Mă uit înapoi.Ilie a pierit sub un tanc german încercând să ajungă la nişte camarazi răniți.Bănuțiu, uriaşul cu minte de copil, venit din Turda a pierit în luptele de la Oarba de Mureş, Sandu la intrarea în Budapesta.Timaru, rămas fără picioare după o luptă în miezul nopții.Atât de mulți ! Câți prieteni, camarazi am lăsat în urmă.Câte poveşti, amintiri !.Le zac oasele de la Stalingrad până în Tatra..
TATRA MARE MARTIE 1945 25..
Primim ordin de regrupare, germanii au adus panzerfaust în zonă şi branduri.Foarte posibil ca la cota 2670 să avem o divizie SS liebstandarte.Cei mai răi dintre cei mai răi.De asemenea rații mărite.Semn că situația e gravă pentru noi,din cei 30 de comandanti de companie am pierdut 25 cam în fiecare lună.Se vede creasta principală cu vânturi care bat în rafale, zăpada viscolită şi un cer plumburiu.Unde eşti tu Bacovia ? Ai fi scris sute de poezii în condițiile date.
-Ordin pe unitate ! Săpați tranşee cât mai adânci!Gropi individuale şi pază la 2 m.Friț ne coace ceva! Oricât ar fi de frig nu dormiți! Moartea e pe aproape!Dacă adormi fie te omoară frigul, fie te trezeşti cu o baionetă în piept ! Asta în 24 martie.Mănânc rația, scot binoclul şi mă uit în speranța de a vedea ceva.Nimic.Doar zăpadă.N-am să mai scap de blestemata asta de zăpadă ! Primim scrisori de acasă.Aflu că Irina se mărită cu Calafeteanu, avocatul din Alba Iulia.N-am mai atins un sân de femeie..Îmi amintesc în bătălia pentru Svolen, tinerica aceea moartă..Cine oare fusese criminalul ? Zăcea dezgolită în mijlocul pieței cu picioarele desfăcute.Cămaşa verde era ruptă până la pântec iar sângele i se scursese pe zăpadă.Ochii albaştrii care tăiau cerul, atât de mult tăiau cerul încât nu ştiu de aş mai putea mângâia o femeie prea curând..Prostii de om prins în tranşee !.Viorel, moldoveanul ar fi capabil să vorbească un secol despre femei, despre cum se iubesc ele şi de ce..Irina se mărită.Calafeteanu are o carieră tumultoasă în față, poate să-i ofere orice.Eu ce să-i ofer fetei ? Un colț de rai ?.Nu sunt supărat pe ea.Poate mâine nici nu voi mai fi..Ne-am iubit acolo în grădină sub nuc.Măcar atât să nu uite..Atât şi aş fi foarte mulțumit..
Culmea ironiei, pe avocat aveam să-l găsesc în închisoare după câțiva ani.Dar acum alta-i povestea..Mă tem de noapte.Mă tem că nu voi putea fugi prin

zăpadă, printre gloanțe cu mitraliera în spate.Eu duc mitraliera de companie, Viorel e servantul .Din țară vin veşti contradictorii.Greve, lupte între comunişti şi forțele liberale.Trenuri dinamitate.Lupte..Promisiuni de a căpăta lumea pământ.Mulți n-au nici după ce bea apă.Vor pământ şi o lume mai bună.Mi-a scris mama, plânge într-una aşteptându-mă să vin acasă.O să vin mamă ! Eu trag nădejdea că întreg..Se întunecă încet,.pătura de noapte devine atotcuprinzătoare iar frigul s-a mai domolit.Cei de la stația radio ascultă ştiri din țară apoi primesc ordin să închidă frecvențele.E clar !.Iar se plimbă moartea pe văile astea cu lista la subbrat.Naiba să o ia !..Nici mâncarea parcă nu-mi merge pe ulița gâtului.E inutilă când aştepți ceva, când viața poate să dispară în mijloc de noapte ca o iubită infidelă..Irina..Cât am mai fluierat eu pe la geamul tău ca să ieşi cu mine.Cât m-am mai târât prin grădină să nu mă simtă tanti Floarea..Dacă ar fi ştiut ce iubeam eu sub nuc..Acum...Acum totul e scrum şi pulbere fină de zăpadă iar bocancul drept s-a rupt pe jumătate.Învelesc nişte cârpe , ziare şi cu asta reuşesc să mă mint că nu îmi va fi frig.

Nimic până în miezul nopții doar vântul care urlă tot mai tare.Cerul s-a învelit în nori iar frigul e cumplit.Mă uit la ceas, s-a oprit la ora 12.A înghețat cu limbile lui cu tot, poate îi este dor de țară..Patrula trece prin dreptul meu şi sergentul mă loveşte în cască zicând :

-Să nu dormi ! Domn'căpitan a dat ordin să fim pregătiți pentru orice !

-Ai o țigară? Mă ard buzele domn'sergent!

-O fumezi pe ascuns.Să nu ne trezim cu ceva surprize.

-Nțeles!

Sergentul pleacă iar eu rămân lipit de tranşeu.Umbre ciudate se preling de pe o parte pe alta şi îmi scot baioneta.Cred că neamțu'ne încearcă vigilența.Viorel mă atinge uşor şi-i fac semn să tacă.Am simțit pericolul.Umbra se apropie tot mai mult, nervii sunt întinşi ca o coardă.Mâna s-a încleştat pe cuțit iar la momentul oportun sar ca din arc.Împlânt baioneta şi țipătul trezeşte toată linia.Individul se lasă în genunchi, mâna lui se prinde de mâneca mea dar n-am de ales.Nu vreau să-i văd ochii, mă tem că ar avea copii acasă, nevastă ce-l aşteaptă.Dacă aş ştii..Sângele care erupe din vulcanul corpului răpus, şi icnetul pe care l-am auzit de sute de ori.Din păcate nu e singur.Cu el năvălesc alții şi lupta corp la corp se duce la toate nivelele.Țipete, icnete, înjurături în germană şi română.

-Voi românii ne-ați futut în 1916, ne-ați futut şi acum, am pierdut războiul cu ruşii din cauza voastră! Zice un rănit neamț înainte ca un val de sânge să-i iasă pe gură.

Se retrag lăsând morți şi răniți.Măcar noi îi mai ajutăm cât putem.Ruşii pe de altă parte le scot ochii,îi mutilează.Comandamentul sovietic a dat ordin să fie

stârpit orice picior de german.Copil, femeie, soldat.Să dispară stirpea lor !.Nu pot să uit cum îşi dădeau unguroaicele cu excremente între picioare să nu fie violate de ruşi.Davai !..Mai bine un rus între picioare decât un american deasupra avea să devină o vorbă celebră în Berlin..Ruşii le violau, americanii cu bombardamentele...
Ora 5..Ce mult a trecut ! Deja cei morţi au înghețat acoperiți de zăpada care cade, cade .Păcat de Crăciunul pe care l-am petrecut în noroi până la piept..Ora 5 ! Un şuierat strident în aer şi primul val de pământ şi zăpadă amestecă oameni, membre, arme.Ne bombardează la milimetru nenorociții !.Doamne ce vuiet !.Mă fac covrig în tranşeu urlând cât mă țin plămânii.Îmi simt picioarele intrând în stomac, le am lipite de corp şi arma mi-am pierdut-o pe undeva , nu mai ştiu unde.Urlu, nu sunt singurul, Viorel dă să iasă afară dar e doborât de sergent cu lopata.Febra tranşeului !.Se va linişti abia după ce bombardamentul încetează.Prima linie e tocată mărunt că nu se mai deosebeşte om de om.Acesta continuă, îngroapă la propriu pionierii, apoi pe cei din compania 1.Linişte câteva secunde, câteva minute.Îmi curge sânge din ureche, ochii-s împăienjeniți.Pe picioare am rămăşițe aruncate de suflul exploziei, lacrimile curg la vale înghețând.Frământat mai e pământul ăsta înghețat !
-Capul sus ! Asta a fost doar prima serie ! Acum trage Ivan!
Katiuşele! E rândul nemților să se roage la toți sfinții!..Sanitar! Sanitar! Unde mama mătii de sanitar te-ai ascuns!? Sanitaar!
Singurul remediu posibil.Aveam şi un preot cu noi dar s-a stricat la minte în urma unui bombardament.L-am văzut aruncând sutana, biblia şi arma unui coleg a jucat-o în picioare.Ce ochi de nebun avea!.Dar mă întreb dacă noi mai suntem normali..
Katiuşele lovesc creasta iar pământul se scutură, îl simt cum se scutură.O fi supărat săracu pe oamenii ăştia care-i distrug liniştea.Şi pentru ce? Pentru câțiva metri pătrați de graniță..Doamne tu ne vezi?Doamne atât de mult ne laşi singuri ?
La ora 6 pornim asaltul.Morții mamii ei de mitralieră! Numa'io puteam s-o car!.
-Stai aproape de mine Viorele! Am nevoie de servant când trece valul 1 !
Acesta se roagă într-una, sărută cruciulița pe care o ține la piept şi nu mă bagă în seamă.Valul 1 de asalt e pregătit.Sergentul Buşcă îşi aranjează casca, scuipă la picioare apoi se uită la ceas.Ar trebui ca bombardamentul sovietic să înceteze imediat.Ăştia nu-s precişi ca neamțu !..Uite că de data asta da !.
-Salt înainteee !!
Valul 1.Carne de tun în 20 de metri.Ca nişte păpuşi stricate se opresc murind în fața mitralierelor germane şi a brandurilor.Valul 2 ! Înaintee !
Aceeiaşi situație.Nu reuşim să ajungem la stâncile din față.Bombardamentul sovietic a fost inutil.Complet inutil.Valul 2 s-a împrăştiat pe zăpada

albă.Corpuri întinse de colo colo..Valul 3 !..Noi urmăm !.Amin ! Doamne ajută că ne seceră neamțu ca pe grâu vara !
Ridic arma, salt înainte !.Reuşesc cumva să mă împiedic iar ochii filtrează secundă cu secundă colegii care cad.E bine că Viorel mă trage înapoi în tranşeu..Nu putem face nimic ?
-Sunt 4 cuiburi de mitralieră pe stâncile din față.Până acolo loc deschis!.Nu putem face nimic ! Nimic ! Se plânge sergentul bandajându-şi mâna.Unde mama măsii e sanitarul ? Sanitaaar? Unde mama mătii te-ai ascuns?..
-Degeaba cerem ajutor sovietic.Ăştia mai degrabă ne-ar pune la zid!
-Pregătirea de asalt.Indiferent de pierderi! Să ştiu că-mi termin tot batalionu'şi tot iau cota aia nenorocită!
-Baionetele la armă! Grenade! Pregătiți grenade! Faceți loc pentru mitraliera de companie!
Ieşim a câta oară.Montez mitraliera şi-l bat pe umăr pe Viorel.Nu e atent decât la rugăciunile lui.
-Fii atent în măta că ne toacă neamțu! Fii atent!
Apăs pe trăgaci şi arma se scutură scuipând sute de cartuşe.Viorel continuă să se roage iar brandul ne-a ocolit de această dată..Țeava se încinge atât de tare încât devine inutilă..Nici nu mai este cazul, Al doilea mortier îl omoară pe moldovean iar schijele îmi intră în mână..Durerea se amplifică şi-mi pierd cunoştința..Sunetele devin tot mai îndepărtate ca un tunet ce trece spre alte zări.O căldură dulce mă înveleşte şi gata.Oare sunt mort?
ÎNAPOI..
Plutesc.Sunt la nivelul 1 când mama mă purta în pântec.Nu simt nimic, nici frig, nici durere.Pot fi mort spre o lume infinit mai bună.Unde sunt? Nu vreau să ies nicăieri!.Prefer să zac aşa între două lumi..Să mă nasc din nou într-o lume nouă, curată.
Cineva trage de mine, încep să revin la starea de om.Deasupra mea se uită o persoană cu ochelari groşi-Ăsta trăieşte!..Morfină! Soră! Soră! Morfină! Moşul are mâna tăiată!.Deci trăiesc! Trăiesc cu morfină, miroase a spital şi în urechi se deschide liniştea.De fapt sunt în sala de operație.Tavanul alb şi lampa care-mi bate în ochi.Unde naiba-i spitalu ăsta? La ruşi? La nemți?..
-Moşulee? Moşulee? Ne auzi? Ne auzi? Cum ai nimerit tocmai acolo moşulee? Nu ştiai că-i război? Ce căutai acolo?
Ăsta-i nebun! Mă face moş după ce tocmai m-am întors din linia 1.Sau cineva m-a adus?.Aveam să aflu că am umblat de nebun până în graniță.M-au cules aproape mort cu barba crescută şi picioarele degerate.Atunci tocmai împlinisem 25 de ani.Iar nenorociții mă făceau moş!
-O să-ți tăiem mâna nene! O să-ți tăiem mâna! Auzi?
Atunci m-am ridicat de pe masă şi tava cu instrumente a zburat cât colo:

-Morții mamii voastre! Eu scap din iad şi voi îmi tăiați mâna? Vă omor futu-vă baba-n..
L-am prins pe doctor de gât şi i-am zis :
-Dacă nu scoți schijele, te operez eu! Am văzut destul pe front cât să te aranjez !
-Dar arterele.. muşchiul..
-Vrei să facem o probă? Să vezi că pot şi eu? Scoate schijele!
S-a chinuit mai mult de câteva ore şi mi-a făcut ce mi-a făcut.Mâna stângă era distrusă în proporție de 60%.N-o mai puteam folosi prea mult.Sau o puteam cu chinuri mari.Pentru că doctorul a tăiat din muşchi şi cartilagiu am rămas cu degetele adunate..ca o gheară..Cum o să mai lucrez? Cum o să mai pot face ceva? Eram infirm.Infirm la 25 de ani..
În aprilie mă urcam în tren şi acasă.Războiul se încheia încet şi mulți tineri reveneau la matca lor.Cred că ai mei erau la munca câmpului.Îmi aduc aminte că tanti Leana a zis în holdă:
-Lenuțăăă! Lenuțăăăă! Du-te acas'că veni ficioru-tu!
-Doamne tulvai ! Doamne ! Doamne Tulvai !
Parcă zburau aşa veneau de la câmp..Mama a înviat a doua oară.A treia oară.L-a pus pe tata să tragă clopotele la biserică, frământa cozonaci, plângea în năframă.A venit copilu'de pe front ! A venit copilu'de pe front !
Pe mine m-au pus în bucătăria de vară şi tata s-a învârtit puțin în jurul meu zicând :
-Atâta păduchelniță n-am văz't în viața me' ! Tulai ! Ai vin't din mama păduchilor copile ! Uite la hainele tale ! Sunt rupte, stoarse şi vlăguite de mizerie !
Adevărul că nu mă puteam mândri decât cu un crac de pantalon rupt până sus, un veston găurit strâns cu sârma adunată din garduri sau aiurea iar în cap.În cap o armată de păduchi ce se terminau respectuoşi după urechea stângă cu care abia de mai auzeam ceva..
-Femeia lui Dumnezeu ! Du-te şi pune oala aia mare cu apă la foc.Nu mai plânge ca o năroadă că stă acilea în bucătărie al nimănui.Femei deh ! Plâng din orice, plâng când nasc, plâng când nu nasc, plâng când nu vii acasă, când vii acasă..Deh !
Mama plânge,nu se poate opri iar tanti Rada plânge de necaz.În Tatra i-au murit 2 băieți tineri.Mai încolo s-a întors Iliuță zdruncinat la cap, mai mult mort decât viu, o epavă..Năframe negre, lacrimi, bocete în porți şi o porție imensă de dor pentru cei mici :
-Da'tata Lie nu-l văzuşi bade ? Nu era în tren? Nu?
-Da pe vărucu' ? Da'pe Culie? Culie , fratele meu mai mare.. nu l-ai văz't?
-Pe tătuca nu l-ai văz't? Nu? Poate o vini' acas', poate..

Câteva săptămâni veneau încet câte unul.Răniți fizic, majoritatea psihic, intrau încet în sat, se lăsau cuminți pe marginea şanțului privind lung spre deal.Câte o cască de soldat cădea în praf ciocnindu-se de pietre iar mâna omului o ridica cu greu zicând:
-No tu bolundă, no că ajunsărăm acas'..No aşe..
..Cerul se deschide înainte de paşte iar picurii grei de ploaie spală țărâna.Copii pe jumătate dezbrăcați stau cu gurile căscate aşteptând.Aşteptând învierea.Mă doare mâna şi de multe ori nopțile le petrec prin curte plângând în pumni.De ce n-am curajul s-o tai cu barda?.Să scap odată de viermele de fier care s-a fixat acolo!
Pământ! Toți vor pământ!.Ilie Curelea vrea pământ.A auzit el că în Rusia Sovietică fiecare pălmaş sărac are pământul lui pe care-l lucrează..Fiecare pălmaş are tractorul lui..
Când primul tractor apare în sat , ne uităm la el ca la o ciudățenie.Mulți refuză ideea de a lucra la comun,la colhoz cum se aude.Dau fuga la biserică să-l întrebe pe tata ce să facă.Acesta se uită lung la icoane , îşi face cruce şi le zice câte o rugăciune.
-Nu ştiu mă Ghiță.Ai o bucată de glie, ai fost pe front..E al tău.Cum să-l dai?.E primit de la tactu..E pământu tău mă!
-Părinte, s-a dus Iliuță la fabrică la Bucureşti.Mare vânzoleală pe acolo, lume în schimbare, război pe de-a dreptu! E nebunie părinte!
Discuția asta o purtam deja în drum spre Cluj.Căruța m-a lăsat la gară la Vințu de Jos iar cantorul îmi zice:
-O să iasă toată mizeria afară fiule.Vei vedea! Toată mizeria! Aşa vrea bunul Dumnezeu..Tatăl tău va avea mult de lucru amu' da' sperăm să trecem şi prin asta..
Din păcate, mizeria iasă tot mai tare şi se scurge lovind în toti cei care au fost împotriva noului sistem instalat pe tancurile sovietice.În fiecare zi îmi dispare câte un coleg , apare altul nou ce mă priveşte duşmănos, prin oraş au loc lupte, revolte.
Mă duc după câteva zile agitate la domnul Vivarca acasă.De când îl cunosc n-am lipsit atât de mult !.Casa e goală iar la poartă stă de pază un soldat care se uită urât la mine , aproape m-ar lovi cu arma.Noroc că-l cunosc de undeva :
-Auzi ? Tu n-ai căzut prizonier la Cotul Donului ? Erai în plutonul de pionieri pontonieri..Unde sunt oamenii din casa asta ? Măcar atât poți să-mi spui?
-Au fost luați la miezul de noapte când a bătut orele 4.Nu ştiu unde sunt duşi..Ar fi bine să pleci, nu vreau să fiu văzut cu tine..Pleacă !
Lucrurile sunt grave şi urmează să constat asta cât de curând.Trec piața mare, pe lângă statuia lui Matei Corvin şi când să trec de băcănie mă opreşte Druțu, practic mă ascunde :

-Nu ştiu ce dracu ai putut face dar eşti aşteptat în faţa căminelor de o echipă.Nu te mai du'acolo, pleacă la gară şi acasă !
-Tu eşti nebun ? Îți arde de glume ?
-N-ai decât dar vezi că te trezeşti în arest cât ai zice valea!.În plus , taică-tu-i bolnav rău, l-au bătut nişte indivizi, cică din cauza unor pământuri.Fugi acasă că îți trimet eu lucrurile.Îți culeg eu hainele din cămin, să fii atent în gară auzi ? Aşteaptă să plece trenu'şi urcă-te după ! Hai ! Curaj !
Gara e plină de soldați, se controlează fiecare vagon şi abia mă strecor în ultima clipă.Fierb pe culoar, lovesc peretele de lemn şi mă rog să fie bine.
.Sabin şi George stau la căpătâiul bătrânului iar mama plânge din nou.A câtea oară?.Fierbem toți ca un cazan sub presiune şi nu de multe ori mă gândesc să ne facem dreptate..Cine umblase cu treburi murdare? Cine nu ne avea la suflet încât să-l bată pe tata ? Duşmani îşi făcuse în ultima vreme refuzând să dea la colectivă nişte pământ pentru vie, dar până acolo...
-Mergem la Stănuş.Ăla umblă de ceva vreme cu tot felul de potlogării.Pe el o să-l scuturăm primul!
Stănuş nu e de găsit.Fugise peste dealul Vurpărului la nişte rude iar a treia zi s-a întors cu un camion de muncitori.Băteau prin sat pe toți care refuzau soarele de la est.Cu bâte, topoare, şipci, agitau lumea, băteau în dreapta şi stânga.Provocau teroare, spunând că burghezia moare, e pe ducă.La birt şi la boltă dădea cu pumnul în masă, puterea proletară trebuia să-şi spună cuvântul! Partidul proletar, va distruge burghezia, o va călca în picioare ca pe o râmă, ca pe o căpuşă ce a supt ani de a rându'sângele poporului!
15 februarie 1947.
Îl urmărim prin sat cum merge beat pe trei cărări.Se sprijină de gardul şcolii, înjură apoi cade în zăpadă.
-Paştele măsii! Mi-au pus ceva în băutură, zice el încercând să se ridice de jos.Mi-au pus ceva în băutură ca să tac! Să nu mai îndemn oamenii la luptă! Nenorociții! Ce lupte se ..vor da..
-Lasă-mă să-l pocnesc frate! Zice George sărind în față.Lasă-mă să-i dau una în numele tatălui!
-Nu suntem criminali! Hai să-l scuturăm puțin!
Sabin îl prinde de picioare şi-l băgăm nițel cu capul în apa rece.Ca să nu rămână dator,George dă cu piciorul lovindu-l serios:
-Paştele mătii! Te-a îngrijit, te-a îmbrăcat şi tu pui potera să-l omoare ? Pui potera mă ? Umblai după femeile ălora ce luptau pe front, te dădeai bărbat ai ? Paştele şi anafura mătii de nenorocit !
-Lasă-l mă că a făcut pe el nu vezi ? Dă-l în măsa că poate o înțelege mâine !
-De'mai stai pe acilea Stănuş, am grijă de tine! Să te fereşti , să meri ca pe ouă auzi?

-Are pistol nenorocitu'! Ia-i-l!
Părăsim zona şi urcăm dealul la stână.Familia noastră a fost mereu înstărită, aveam oi multe, cai şi câteva capete de vaci pe care George le ducea la păscut peste dealul Acmarului sau dincolo de Murăş..Paşii se strecoară pe zăpada albă şi doar respirația grea se aude..La stână nimeni.Pustiu.Aveam ciobanul acolo, Mihuț pe care l-a crescut mama de când avea 5 ani.Unde dispăruse ?
-E ceva putred aici mă.Mihuț nu pleacă decât dacă trebe ! Ori a luat urma vreunei lupoaice fătate ori musai că umblă lupi pe două picioare pe aici..Hai să vedem !
Îl găsim întins jos la câțiva metri de stână iar câinele îl păzeşte.Aveam atunci un câine ciobănesc mare, când sărea la gâtul lupului făcea prăpăd.Nu intra nimeni în curte de ştia că-i el pe acolo..
-Bravo măi Corniță ! Bravo ! Hai să vedem ce are Mihu, pare lovit la coaste puțin în rest e bine..Să-l ducem la vale să se uite doctorul la el cum trebuie!
Tata lovit rău, Mihuț la fel.Se adună nori grei peste familia noastră iar la două zile după acest incindent bătrânul moare.E prima şi cea mai grea lovitură primită după ce am revenit de pe front..Câtă nevoie aveam de sfaturile lui, de vorbele şi înțelepciunea molcomă...
-Ce facem acum ? Copilul e zdruncinat rău...
Nu puteam face nimic.Ba mai mult, după ce l-am îngropat pe tata , au apărut nişte indivizi care s-au postat în poartă:
-Ai fost pe front? Criminalii vor plăti!.Eşti un criminal de război, o să plăteşti! Unde ai arma? S-o predai până joi la Alba! Aveți mult pământ, trebuie dat la colectivă, tot!
-Cum tot? Păi eu din ce mai țiu animalele ? Tata lu'tata o luptat pe front, o primit pământu'de la țiu Ilie cu limbă de moarte.Cum să-l dau ? Sunteți nebuni ?
-Noi nu dar voi criminalilor veți plăti pentru sângele şi crimele voastre! Partidul veghează! O să vedeți cum vă vom doborî!
De unde ştiau ăştia că am arma?.Drept îi că toți cei ce veneau de pe front veneau cu arma iar până în 47, prin locurile fostelor bătălii puteai găsi arme cu duiumul.Nu s-a terminat însă aici.Noua orânduire şi-a trimis emisarii să culeagă toate animalele, căruțele şi să le ducă la gospodăria de partid.:
-Mă Ghițule? Tu crezi că-ți dau calul? Sau vaca? Mai bine mor cu ele în bătătură!.Fără animalele astea cu ce-mi hrănesc pruncii? Îmi dați voi?.Sau partidul vostru?
-Tre'să dai vita la colectivă mă! Are grijă partidu'de tine, munceşti , primeşti cotă parte, egală.Nu vezi că te-au distrus burghejii? Popa ăla te-a adus la sapă de lemn? El are pământuri multe, tu ioc !

-Drept îi şi asta omule, da' popa ăla nu mi-o făcut nemic rău.Ba m-o ajutat când am rămas cu căruța pe prundu'Murăşului, mi-o dat cucuruz, mi-o dat un cal să ar cu el..

JOI. ORA 8..

Bate toba în sat şi baciul Gheo trece pe uliță anunțând:

-Tătă lumea! Tătă lumea să meargă pe luncă cu carele, vitele, caii.Să facă recensâmânt! Tătă lumea! Să nu rămâie nime'acasă! Să se facă colectiva, să să deie la țărănime pământ!

Mama mână calul sărind peste toate hârtoapele drumului iar frații mei au legat de oblon vițelul cel mic,la ieşirea din sat, ne oprim.Fuioare mari de ceață se ridică, coboară înghițind căruțe şi oameni..

-Hai să vedem ce se petrece acolo jos! Sare Sabin de pe oblon luându-şi bâta de alun.Nici nu l-am îngropat pe tata şi tre'să dau vite şi căruță la ăştia !

Suntem printre ultimii în şirul indian creeat ad-hoc şi mâna începe a mă doare din nou.Stănuş, roşu ca un rac fiert se plimbă printre care şi pune ochii pe noi imediat :

-O să pun potera pe voi ! Arză-vă focu'! O să pun potera şi miliția pe voi!

-Da'ce-ai omule? Cu ce ți-am greşit îl întreabă mama mângâind calul.Suntem oameni cu frica lui Dumnezău mă Stane! Uiți că Vasile te-a ajutat când erai bolnav? Ți-a dat țuică, bani? De ce ne ponegreşti? Ce ai cu noi?

-Sunteți chiaburi! Ați supt sângele țărănimii!!! Acum partidul..se înneacă în salivă şi tuşeşte.Ați ..supt..

-Te bate Dumnezău mă! Strigă George împingându-l din drum.Ce facem aici? Atâta putere de om.?

-O să lăsați toate uneltele aici şi mereți acas'! Statul le va opri pentru cei năcăjiți!

-Păi cum aşa? Muncesc un an de zile să îmi pot lua căruța şi când e la gata mi-o fură statul? Sunteți nebuni? Mai bine mă arunc în Mureş! Ce lume e asta? Vă bate Dumnezeu mă omule!

-Ciocoii trebuie înlăturați! Jos din căruță! Dumnezeul vostru trebuie înlăturat! Eu am un singur Dumnezeu: partidul!

Când Stănuş şi grupul său de agitatori se apropie, 4 tipi negricioşi şi solizi, scoatem şi noi furcile.Dacă-i război, război să fie!

Rotesc coada furcii şi dau cu sete.Stănuş fuge iar indivizii dispar prin arătură la vale strigând după miliție.Revenim acasă din nou.Cei care au coborât din căruțe nu mai au nimic.Statul le-a luat totul!.S-o vezi pe Leana lu'Ilie cum se ține de perceptor cerându-şi vaca înapoi:

-Domn perceptor! Domn perceptor! N-am cu ce hrăni pruncii! Aveți milă !

-Te înscrii la colectivă, dai cotă parte şi o să fii ajutată! Pleacă de aici amu!

-Domnule..

-Tovarăşu'se zice acu'femeie! Tovarăşu! Domnii au murit de mult! Urmează chiaburii şi ciocoii ! Nu te ține de mine fimeiee !! Pleacă ! Pun corbaciu pe tine amu !
Scoate biciuşca şi loveşte de câteva ori femeia până o doboară la pământ lăsând-o lată.Se uită o vreme la corpul inert , topit în sânge şi haine apoi se retrage zicându-şi :
-No.. no aşe. No aşe dacă.. No..bată-te !No murişi fire-ai a dracu de janghină!
Fuge.Copii o adună pe femeie din drum plângând iar aici se consumă prima dramă din cele ce or să vie în curând.
Cred că nici n-am legat bine calul căci imediat s-a oprit maşina miliției la poartă.Pe Tudorache-l cunoşteam din copilărie, a intrat oarecum spăşit în curte zicând :
-Săru'mâna leliță.No, îi bai mare.S-or supărat ăştia mari de amu'şi vor să vă ducă la puşcărie..Îi bai !
-Stai să bei o răchie mă Tudorache.Tu nu eşti om rău.Te ştiu de când veneai cu răposatu'după lemne la pădure.Ce-i aşe'grabă ?
-Pune-mi o țâră, un deşti , îi grabă! Că vin ăştia cu colectiva să ieie toate pământurile!.Bag de samă că aveți multe că v-au trecut pe liste.Hai noroc! Bună răchie m-ai aveți ! Dă prună cum place mie!
-I-a de mai be'! Nu te grăbi!.Nitică slană vrei ? Am avut un purcel iarna trecută!! Se topeşte la gingii! Din păcate, nu mai pot ține aşa ceva amu, tre'să dau totul.La iarnă o să mâncăm opinci.Măcar ălea nu tre'să le dau nicăieri..
Tudorache se pune pe băut şi mâncat din greu şi noi scăpăm momentan să dăm socoteală.Spre seară, după ce jandarmul a plecat ne adunăm în casă cu vărul Şerbea.
-Io zic că-i musai să vă ascundeți..Umblă lupi amu peste tăt! La stână nu e de trăit, aseară mi-au furat câteva mioare.Nu-i bine deloc ce se petrece !
Are dreptate vărucu şi o simțim noaptea la 3.Cum aveam obiceiul să dorm îmbrăcat şi cu pistolul sub perină, sar ca ars şi-i trezesc şi pe ceilalți :
-Fuga sus ! Avem vizită !
-Ce facem cu mama ? O lăsăm aici ? O vor tortura!
-Nu e timp.Mai bine să rămână.Ce-o da Domnu Dumnezeu! Hai!.Să nu aprindeți careva lampa!
Trecem în grădină şi de acolo fuga pe cărare către curmătură.În urma noastră jalea.Miliționii întorc toată casa pe dos, omoară un biet câine nevinovat şi pentru că n-au pus mâna pe bandiți pleacă cu Marița vaca noastră bălțată..
-Bată-vă Dumnezeu de neoameni! Zice Pandele , vecinul trântind uşa la şură.O să plecați într-o zi cu părești cu tot! Mai răi ca turcii!
Mama plânge în curte iar noi suntem fugiți pe deal.Unde să ne ascundem?.Prima dată luăm din stână tot ce putem căra apoi la grota

haiducului.Aicea obişnuiau lupoaicele să fete, aicea ne şi adăpostim pentru o vreme.
-Nu avem de ales.Ori ne predăm, ori murim..
-Mai ştii unde ai pus arma mea de pe front ? Am mare nevoie de ea !
-Uite cum facem.Acum o să stăm aici.Deseară, coborâm şin ne facem provizii..
-Nu vom putea rezista fără hrană, arme, suntem 3 oameni la o grămadă de miliţieni! Ce dracu..?
-Luptăm! Dacă n-am murit pe front, nu mor nici aicea!
Somn de amiază într-o zi în care soarele s-a arătat foarte puţin.Şi-a tras perdeaua de nori pe cer şi nici să-l mai vezi!.George a plecat după ciuperci iar Sabin cântă, se roagă , citeşte din biblie.De prin pădure apare Mihuţ cu un cățel care i se încurcă printre picioare.Se uită ciudat la Sabin apoi se duce mai încolo unde îşi curăță o bâtă de alun..De când a fost lovit la cap parcă-i nebun..Vine, pleacă într-o lume numai de el înțeleasă..Fluieră, cântă, se joacă cu degetele pe coaja unui copac apoi dispare spre mijlocul pădurii..Oare-i nebun sau doar se joacă?
-Să-l vezi pe Savu.Ăsta-i bomboană pe lângă Savu.Cică de pe front a venit aşa..
-L-am văzut şi eu.Nu râde.Cei care au fost acolo vor suferi ani mulți de amu înainte.Savu era infanterist.Cum să nu o iei razna când îți îngropi doi frați mai mici?.Când l-o îngropat de viu lângă Kletskaia? Era mort , noroc cu o doctoriță nemțoaică, aia l-a scos şi la pus pe picioare.Cum să nu fie nebun când a găsit-o pe aia cu mațele scoase la marginea unei păduri?.Tu ştii că avea chip de înger, era o copilă totuşi! Omu se îndrăgostise de ea atât de tare încât trecea printre linii să o vadă ..Când a găsit-o moartă s-a țicnit rău de tot.Făcea spume la gură, dădea cu arma dincolo de tranşeu..Oribil! Ca el făceau mulți după un bombardament..Îi vedeai vineți la față cum iasă din gropile individuale, ochii strânşi în orbite goale, mute, mâini tremurânde..Te întrebi de ce urlu noaptea? De ce sar când aud zgomote? Nu mă pot obişnui cu liniştea, mi se pare mereu că pândeşte ceva sau cineva..
Se aude un fluierat scurt şi ne retragem mai adânc în pădure.Deasupra unui gorgan de piatră putem urmări mişcarea. Doi ciobani trec pe cărare şi unul se opreşte la grotă.O verifică, se uită la pereți, la urme.Mişcările sunt iuți, milităreşti, în plus, ce să caute doi ciobani urme pe acolo? Noi cunoşteam tot poporul ciobănesc care venea de cu primăvara să se aranjeze la stâne.Cam prea
multe zice Sabin.Cam nu prea seamănă a cioban zic eu .Uite că are şi pistol ! Ciobanii republicii muncitoreşti române au fost dotați cu arme ? Prea multe jivine de care să se protejeze probabil..

Individul intră adânc în grotă iar colegul lui rămâne afară.Îl las câțiva metri apoi lovesc scurt.Cade ca un sac de cartofi obligându-l pe colegul său să intervină.E clar ! Ăştia-s milițieni sau mai rău, securişti !
Sabin prinde individul de mână şi-l întoarce peste umăr doborându-l :
-Noroc cu Gyuri la seminaru'din Iaşi.Dădea ăla cu mine de podele de câte ori nu citeam cum trebuie versetele bibliei.
-Ce facem cu ăştia ? Nu-s morți !
-Le facem vânt pe coastă la vale ! Hai până nu mai vin şi alții! Nu vreau să mă mânjesc cu sângele lor spurcat ! Pfii !! Le miroasă hainele a cazarmament mai rar aşa ceva !
-Ce bocanci curați are bou ăla! Dă-i încoa! Îmi vor trebui la iarnă!
-Fă-le vânt în pielea goală pe drum la vale, poate or şti să nu mai vie înnapoi!

UN NOU PREOT.

Pentru că tata s-a dus la ceruri , trebuie să vină un nou preot.La căderea serii, acesta apare şi nu poate bate decât la poarta noastră.Mama îl omeneşte povestindu-i toate pățaniile din ultima vreme.Se spovedeşte deşi poate reprezenta un pericol real în lumea pictată de după război..
-Tanti, eu am nişte ofuri.Sunt căutat de securitate.Vin de la Sibiu în speranța că aici îi mai bine.Bag seama că nu..Doamne cum mă trimiți tu peste tot! Cum mă arunci tu în vâltoare Doamne şi eu mă duc ca o oaie la tăiere! Promit să citesc 100 de versete şi să mă ierți părințele!
-Copii mei îs plecați la deal.Vin târziu că lucrează la pădure.O să stai mătăluță aici în camera asta.Mă duc să fac focul în odaie..Nişte răchie ai dori matale?
-Ar fi bună să-mi mângâie gâtlejul uscat de praf şi drum.Da'nişte slăninuță tăiată cătănuțe ai matale?
-Am şi de aceea, am şi nişte murături bune să topească grăsimea, se lăfăie castraveciorii în oțet de cânți nu altceva!
-Buun! Că mai am eu prin desagă nişte mămăligă, un bulz de brânză ai scotoci matale pe aici să ne omenim..
-Păi mâncăm împreună părinte? Eu cam țin post de o vreme..
-E, postul e bun o vreme, după aceea ți se strepezesc dinții şi se usucă limba în cuşca gurii de o să auzi dinții zgâriindu-se nu altceva !
Femeia pune iute pe masă mămăliga, trage de moațe o sticlă de răchie şi toarnă în ditamai farfuroiu mâncare cu bucăți mari de carne după măsura preotului nou venit.Apoi zice o rugăciune şi se pune pe mâncat încet urmărind cum lopețile popii pe post de mâini sapă mâncarea în viteză.Ultima care cade vitejeşte e glaja de țuică, mărul lui Adam dansează ritmic sub pielea roşiatică şi ochii i se măresc în viteza maximă până în final :
-Pffffii !! Leliță ă ă ! Să trăieşti că-s plin ca o putină cu prune .Să-ți dea Domnul bucate pe măsura cu care le faci că mai potoit nu glumă !

Preotul se pune pe laviță, trage perina sub cap şi adoarme sforărind de sar ferestrele.Când întunericul e stăpân , o umbră , se prelinge pe lângă perete apoi se lasă la uşă.Ce nu ştie că popa s-a ridicat de jos şi a trecut după dulapul cu haine.Din sutană scoate pistolul pe care-l mângâie cum îşi mângâie mama pruncu nou născut.La uşă se întâmplă lucruri grave, individul a împins-o şi intră în cameră convins de captură.Răsună focuri de armă iar geamul se face țăndări.Sunete înfundate şi din nou focuri de armă.
Coboram cu George când am auzit gălăgia.Ce naiba se întâmpla acolo?
-Dacă mama nu se joacă cu pistolul atunci cine? Ce naiba avem haiduci prin curte?
-Hai! Hai să vedem!Hai să vedem!
Acel cineva aruncă două corpuri afară şi înjură vârtos.Mama s-a lipit de vatra din bucătăria de vară şi nu se mişcă de acolo pentru nimic în lume.
-Dumnezeii şi mama ei de viață! Fug de la Sibiu cu securitatea pe urmele mele şi ajung aici.Mă îmbrac în sutană, poate s-o îndura careva de mine, un sfânt ceva.Nimic! Nimăr în casa vărului meu, aflu că-i mort şi hop! Deja am doi câței după mine!
-Dumneata eşti? Întreb eu privind muntele de om.Pari cunoscut.Nu ne-am văzut mai anul trecut la Sibiu la târg ?
-Gurie.Preacuvinciosul Gurie, văr de al treilea cu mult iubitul dumneavoastră tată.Am venit aici aşa cum m-am înțeles cu el.Anafura măsii! Iar o să fac mătănii şi bat posturi pentru gura mea mare şi spurcată! Da.Purtai haina aia lungă pâna la genunchi şi pălărie de fetru..Acum ne aflăm că suntem rude..
-Nu vei avea linişte aici cinstite văr zice mama vădit încurcată..Deja ne caută miliția, securitatea.Satul e plin de cozi de topor.Ne caută ca pe sfintele moaşte! Ai nimerit cum nu se poate mai prost! În plus, bunul Dumnezeu l-a luat pe răposatul soț şi iubit frate la el.Cine ştie ce munci tre'să facă acolo sus.
Suspină şi se aşează pe laviță aşezându-şi mereu năframa neagră pe cap.
-Vezi mâinile mele astea mari? Vezi trupul ăsta clădit cât Ceahlăul?Am ajutat la naşterea a 4 prunci, pot frământa pită, pot cânta în biserică toate versetele, pot trage cu mitraliera.Am fost pe front la Odessa şi Stalingrad.Am nişte arme pe care le-am ascuns mai la vale.Întăi însă, hai să vedem ce facem cu ăştia de afar'!
-Sunt morți ! Ia-i bătut de a fugit apa vieții din ei ! Sfinte ! Ce păruială !
-Oricum voi muri, cum ? numai cel de sus ştie calea..Numai el...

LA BIRT..

Părău Iulian.Până la vârsta de 30 de ani nici muncitor, nici om vrednic în sat.Doar băutură şi câte o femeie care l-a încălzit la pieptul ei în nopțile lungi

de iarnă.Taică-su, la fel un pierde vară ce lucra cu ziua pentru o glajă de răchie şi un colț de pită.Singura , maică-sa, cât era ziulica de lungă muncea pământul, avea grijă de copii prin sat sau ajuta la frământatul pâinii.De se întâmpla să nască o femeie era prima la ajutor.Le ştia pe toate.Toate viitoarele mame o chemau ştiindu-se în siguranță cu ea.De pățea vreun sătean ceva, îl obloja cu ierburi numai de ea culese şi parcă trăgea boala afară din om.Femeie harnică, simplă, curată.Pleca seara ruptă de oboseală după o zi de tras iar acasă îndura ocările copiilor şi a unui bărbat abrutizat.Când durerea era prea mare, cobora în marginea pârâului şi cânta.Aşa îşi putea alina dorul, supărarea.Apoi în 1947, primăvara devreme a dat să plece la Cugir.Mureşul mare, nervos şi negru aducea cu el lemne, animale moarte, se lovea în maluri ca un apucat.Nu era chip să-l treci.Leana, aşa o chema.Leana lu'Covei după numele de fată a încercat şi se părea că Dumnezeu îi va ține parte.N-a fost să fie, bulboana neagră s-a căscat înghițind cinul cu tot cu femeie..Cine să mai aiba grijă de ăi bărbați ?.Părău al bătrân s-a mutat în birt iar Iulian pribeag prin Alba Iulia.
Cea mai mare surpriză avea să o ofere în mai 1947.Îmbrăcat foarte frumos, cu cizme negre în picioare a intrat la birt cerând o răchie.Joldea, birtaşu a privit puțin la el, s-a întors şi parcă nu i-ar fi dat cunoscându-l :
-Pune mă aicea să beu! Am cu ce amu! Io mi-s la partid..Am bani!
-Păi de unde păcatele mele ai bani Iuliene? La sărăcia care ne bântuie..De unde ai tu bani când n-aveai nimic aici?
-Iau de la chiaburi mă ! Acum o să luăm chiaburimea de barbă cum zice toar'şu Stalin şi jos cu ea de pământ ! Câte bărbi o să mai tăiem noi ! Câți burgheji criminali n-o să scoatem noi afar!
Nimeni nu-l crede.Au mai încercat şi alții să facă tot felul de minuni şi nu le-a mers.Iulian Părău îşi bea țuica şi rânjind pleacă în drumul lui.A doua zi, la ora 7 apar brusc două dube.Din ele coboară 5 ofițeri de securitate care bat din poartă în poartă.
-Securitatea statului ! Unde-i bărbatu-tu ?
-La muncă.Unde Doamne iartă-ne să fie? Doar n-o să umble de bolund prin sat ca unii..
-Deseară la primărie.Dacă nu vine , venim noi!
Poarta vecină:
-Mă copile? Unde-i maică-ta cu taică-tu ?
-La câmp nene.Eu îs cu vitele şi pruncii ăia mici..Au de cules, de arat..Muncă, da'matale ce faci ? Ce a făcut de-l cauți ?
-Deseară, la primărie.Avem o vorbă cu el.Da'să vie fără tădagă !
Oamenii se întorc târziu din munca câmpului şi constată cu stupoare ordinele.Gheorghe Bălaşa se supune şi intră primul în sediul nou al primăriei.De fapt o casă din care discret au dispărut locatarii.

-Gheorghe, te înscrii la colectivă ?
-Nu mă înscriu.Nu ştiu ce e aia, nu vreu !
-Mă ! Eu zic să te mai gândeşti ! N-ai de ales ! Tre'să dai moara şi pământul la țărănime!
-E moara de la tata.Cu limbă de moarte mi-a lăsat-o! Mai bine mor!
-E aşe de uşor! Vrei să mori ? Stai să vezi! Cu o moarte te rezolv imediat!
Securistul îl prinde de mâini şi-l loveşte peste degete cu tocul la pistol.
-Vrei să mori? Îți rup degetele! Semnează!
-Nu semnez nimic!
-Carase, dă-i brăcinarii jos! Dă-i să-i rup curu'!
-Semnează-mă! Semnează că te omoară toar'şu! Semnează! Ai familie mă proste', vrei să te rupă toa'rşu ?
Gheorghe se ține tare până la a 10 sau a 15 lovitură de par dată peste fundul gol.Când durerea e insuportabilă, cu mâinile tremurânde semnează.Ridică brăcinarii şi pleacă pe drum la vale ca un om mort.Nevasta-l aşteaptă în casă dar el refuză să o vadă:
-Du-te femeie şi pune-mi nişte apă caldă ! Tre'să mă spăl !
Să-i spună că-l doare fundu ? Că a făcut pe el şi i-a mai dat şi sângele?..O fi văzut femeia că tremură din picioare da să-i zică ceva?.Se tot duce în grădină unde plânge singură sprijinită de peretele casei.
-Amu, plec la deal că am de întors ginarsu' ! Să nu mă aştepți că viu la ziuă !
Şocul cel mare vine când din curiozitate feminină ridică pătura şi salteaua.Izmenele bărbatului pline de sânge, lipite unele de altele , piele smulsă şi premisa unui viitor sumbru.Bănuie în instinctul ei de țărancă simplă că bărba-su a intrat în colții securității.
Ca el sunt mulți.Unii aleg să se ascundă în pădure, unii semnează de frică.La birt Părău s-a aşezat pe scaun şi-l întreabă pe Puiu, copilul fostului primar:
-Mă Puiule? Tactu mai are cai? Avea mulți cai într-o vreme.Ce frumoşi erau!
-Mai are doi lipițani cumpărați de la Şibot..Da'de ce întrebi? Că până amu'nu ne băgai în samă!
-Eh! S-au schimbat lucrurile acu' ! Voi nu vedeți ? Chiar sunteți proşti? Marea Uniune a fraților de la răsărit! Cât veți mai trăi în noroi? Vom face drumuri, tractoare, şcoli, avem nevoie de muncitori! Se construiesc fabrici pentru voi! Pentru țărănime ! Nu v-ați săturat să vă jegmănească al'de Teodorescu cu moara lui ? Nu v-ați săturat de preoții care se îngraşă ? De Entelectualii ăştia ?.La muncă cu ei ! Să-i doborâm ! Să le luăm averile! Sunt averile poporului socialist acum! Să le frângem spinările!
Lumea îşi bea răchia apoi pleacă fiecare bombănind.Rămâne Puiu cu Stănuş şi cu Părău:
-Puiule, bei o țuică?

-Dai matale ? Mă cam arde buza şi tata nu-mi dă un pol!
-Da'di ce? Di ce nu-ți dă?
-Păi m-o prins cu Agripina în şură.Fata doftorului Iloaie..Trebuia să mărg la lemne şi eu m-am dus după Agripina..I-am ridicat poalele că-i fimeie tânără..
-Da'ceva , ceva, vorbeşte şi el acas'? Mai înjură, mai..
-Mai înjură şi el că-i oțărât.Seceta , cucuruzu care s-a uscat, vremile astea grele.Cotele..Ca orice om..Mai suduie deh!
-Da de partid, mai zice ceva? Mai..
-Eh! Mai zice săracu' ce e cu colectiva asta? Di ce tre'să dăm vite şi oi, di ce să dăm cote aşa mari..Lucruri de astea..
-Amu-i acas'? Să merem până la el, să vorbim nițel..Îi acas'?
-No mereți că io'mă duc la vale nițel să văd cum bate luna în apa Murăşului.Ne-om videa mai târziu..
Puiu se duce pe drum la vale şi-l trage de mână pe tacsu :
-Pleacă la pădure că te caută miliția şi al de Părău.Io mi-s bat amu da'i-am trimis după dude.Meri la pădure şi nu veni până nu se liniştesc trebile !
19 IUNIE..
Maşini de miliție şi soldați cu duiumul care năvălesc prin curți.Fiecare casă e întoarsă cu susul în jos iar miliția nul şef dă ordin:
-Tătă chiaburimea! Îşi strânge lucrurile şi la gară! Aveți voie să vă luați căruța, un cal , neşte pături! Executarea!
10 familii sunt silite să plece în bejanie.Noroc că mama s-a mutat la Şibot la o soră de a ei iar prin curte n-a mai rămas nimic.Lucrurile le-au luat vecinii iar animalele dosite pe deal.Stâna e dărâmată din temelii iar acolo se construieşte un saivan al C.A.Pului.
-Femeie! De ce n-a semnat Vasile pentru colectivă ? Las'că mereți în Bărăgan.Să vă mânce pustietatea şi boala acolo !
Curțile rămân goale o vreme apoi apar alte personaje care se mută în ele.Casa noastră fiind încăpătoare devine sediu pentru miliție şi organele de cercetare ce caută partizani.

ÎNVĂȚĂTORUL

-Unde-i Burdea ? Entelectoalu ! Futu-i mama lui de legionar!N-a fujit în pădure cremenalu? Une-i?
Avea 40 de ani şi o barbă deasă ce dădea să devină grie ca o toamnă ursuză căzută peste cucuruze şi ierbi.Iubea copii, foarte mult.În fapt, pe când era la război, cei ce fuseseră cu el în linie spuneau că a fugit 2 kilometri cu un copil fără picioare până la primul lazaret ca să-l salveze.Deşi copilul murise a riscat totul inclusiv starea de sănătate de altfel foarte precară.Venit acasă s-a refugiat în cărți: Blaga, Eminescu, Tolstoi, topea cu privirea tot ce se putea citi iar acest lucru i-a afectat grav privirea.I-a afectat privirea dar nu şi dragostea

pentru cei mici pe care-i ajuta să treacă prin lumea scrisului şi a desenatului.Stătea ore întregi cu cei mai înceți, avea răbdarea unui sfânt şi niciodată nu ridica vocea.Însă, pentru că avea o biblie, pentru că refuza să se înscrie în partid a fost luat la ochi imediat.Devenise incompatibil cu statutul omului nou de tip stalinist..
Drept urmare, a cerut să îşi țină pentru ultima dată o lecție deschisă în fața copiilor şi a colegilor.Înalt, falnic ca un brad în furtună, şi-a luat catalogul, l-a mângâiat frumos şi după ce a intrat la clasă a zis printre lacrimi:
-Dragi copii, astăzi, vom străbate pentru ultima dată , ogorul pedagogic împreună.Vremurile şi timpul, oboseala m-au doborât.Vreau doar să ştiți că inima mea va bate mereu aici, lângă creştetul vostru.Lângă inima voastră de români adevărați!
Copii nu înțeleg nimica.De ce ultima dată? Războiul s-a terminat de ceva vreme.Unde pleacă tătuca? De ce-i lasă tocmai acum ? E bolnav? De ce nu se tratează dacă e bolnav ?
Răspunsul îl vor primi peste 2 ore când în şcoală intră 3 indivizi îmbrăcați în geci de piele şi cu nişte pălării largi pe capete.Aceştia intră în cancelarie, răstoarnă cataloage, trântesc cărți pe jos jucându-le în picioare:
-Interzise! Cine citeşte aşa ceva? Faceți propagandă legionară? Interzis!.Asta-i carte?.Nu e voie tovarăşi! Interzis! În curte cu ele şi le dați foc! Unde-i învățătorul? Să vină aici! Să dea explicații! Futu-i mama lui!
-Tovarăşi! Tovarăşi!? Se poate să vorbiți mai încet? Sunt copii aici, copii mici! Ei nu cunosc lumea în care ne aflăm noi!
-Du-te dracului cu măta de cremenal legionar ! Mâinile sus ! Securitatea poporului ! Eşti arestat pentru propagandă legionară ! Mâinile sus !
Cine ar fi crezut că blândul Burdea, omul ce nu putea omorî o muscă se va revolta atât de puternic?.Ochii i se aprind ca două luminițe, mâinile se încleştează pe drugul ce închidea poarta şcolii iar primul securist primeşte lovitura în moalele capului.Se apropie de cel de al doilea apoi răsună una, două împuşcături.Lovit în piept, învățătorul cade cu fața la pământ, inert iar unul din securişti îl loveşte cu piciorul în cap zicând :
-Criminal ! Criminal ! Nenorocit! Criminal nenorocit!
Armează pistolul şi mai trage o dată în țeasta mortului ca să se asigure de moartea lui.
Îl scot de picioare şi-l lasă la poarta primăriei apoi,punându-i pe piept un pistol mitralieră.Reacționarul bandit a agresat organele de stat! Trebuie luate măsuri!
-Să vie tătă lume'acilea! Să vie să-l vază! Să vază un criminal de război, un ucigaş !
-Reacționaru'! A agresat organele de drept ale statului! Moarte burghezimii!

Preotul , apare încet din grădină şi se apleacă asupra mortului, spunând câteva rugăciuni, vrea să-i aprindă o lumânare.Securistul, se opune fără a realiza că stă față în față cu un munte de om.
-E un criminal! Pleacă popă sau te arestez în numele poporului!
-Tu mă arestezi pe mine mă Iudă? Tu? Tu care eşti un vierme îmbrăcat în verde ? Un pui de nimeni lăsat în bătaia vântului ? Bă !? Puşca ta, ți-o sparg în cap tembelule ! Uite aşa !
Prinde arma de un capăt şi-i trage una securistului de-i sună apa în coaste.Ceilalți intervin ca să se vadă aruncați cât colo peste umărul cât Valea Plopului al preotului.
-Plecați la casele voastre! Zice el încet urmărindu-l pe Părău cu privirea.Vă bate Dumnezău să scuipați un om bun şi drept ! Plecați acasă !
-Popă ! mă popă ! Nu te pune cu noi că suntem mulți amu ! Vremea chiaburilor s-o dus mă popă ! S-o dus ! zice Părău apropiindu-se periculos.E prins de gât, ridicat la o înălțime considerabilă şi apoi trântit ca un sac de cartofi :
-Să mă bată Dumnezău de nu te arunc până în talpa iadului ! Nenorocitule ! De mai îmi ieşi în cale Părăule, te omor ca pe un pui de găină , Doamne iartă-mă că-mi fac păcate cu un nime'-n drum !Marş de acilea scursoare !
-Stați şi vă uitați! În loc să puneți mânile pe coase! În loc să-i goniți pe ăştia! O să vă baje în mormânt cu tot cu case şi pământuri! Eu poate mor în câteva ore, câteva zile sau un an, măcar mor împăcat.Nu dau socoteală nimănui! Numai lui Dumnezeu îi dau socoteală! Robi ați fost! Robi veți rămâne în veci ! Vă uitați ca viţelu'la cotarcă , vă bagă ăştia la puşcărie copii şi voi vă uitați ! Cu ce v-a greşit omu'ăsta ? Cu ce ?..Să vă fie ruşine ! Vă meritați soarta !
Ruşinați, oamenii se retrag către case privind înapoi.Dacă are popa ăsta mare dreptate ? Dacă....

ADUNĂM PROVIZII ŞI ARME

Două carabine, un pistol mitralieră, o puşcă, două lăzi cu muniție, un sac de făină de la Ilieş, un pistol de la Fănuş, cămăşi, pantaloni ce se strâng pe picior, o biblie, o icoană, cărți de medicină, o tablă mare de slănină afumată.La iarnă , dacă supraviețuim ,avem un pod cu fân în care să ne ascundem.Cu voia lui Dumnezeu, pe parcursul anului 1948 vom încerca fuga în Grecia.Grota haiducului o folosim doar ca loc temporar.Umblă prea multă lume şi s-a aflat de noi până-n Tărtăria..În pădurea Acmarului putem sta ascunşi o vreme.Deoarece umblă iscoade ne vom mişca mereu urmărind situația din țară cu ajutorul unui radio nemțesc adus de pe front.Tanti Valerica este omul de legătură o perioadă.Femeia asta parcă-i argintul viu !.Lucrează cât doi bărbați, ceartă la cele două fete pe care le are şi-l zoreşte mereu pe Bicu, copilul de 14 ani să urce la deal cu oile şi vitele.Târcu, soțul ei a dispărut în luptele de la Banja Banska iar de multe ori îşi pune mâna streaşină oftând, căutându-l :

-Târcule , cum te-ai dus să lupți cu neamțu' şi m-ai lăsat aici ! Mă uit prin grădină după tine, creşte iarba la luncă, cine o mai coseşte bădie? Cine?
Dorul o macină cumplit,o chinuie ca o rană iar într-o dimineață apare la marginea unui pâlc de pădure fluierând uşor.E semnalul de întâlnire.Dacă ar fi vreo primejdie s-ar auzi un sunet de pitpalac :
-Care-i baiu leliță ?
-Vreu' să merg după Târcu.Trebea' să o fac mai de mult dar simt că-i undeva departe..Undeva acolo în munți..Tu ai fost aclo'! Unde să-l caut? Zi-mi unde l-ai văzut ultima dată!
-Leliță, e drum lung şi-I sărăcie mare.Unde să pleci acu'? Faci săptămâni până aclo'!
-Zi-mi unde ai fost! Vreu'să-i mângăi casca şi să iau o mână de țărână acasă! Dacă tu ai vinit, m-oi întoarce şi eu! Zi-mi une'l-ai văz't ultima oară !
-Era undeva prin decembrie, aproape de Budapesta.Ştiu că l-am văzut la bucătăria de campanie pregătea masa pentru colonel.Apoi am auzit că a picat într-o ambuscadă încercând să-şi scoată superiorul rănit la cap.L-am văz't ultima dată cu o seară înainte să fiu rănit..De atunci nimic..Or murit tare mulți oameni aclo' leliță! Tare mulți!
Îi explic drumul făcut de armata română, cimitirele şi locurile unde şi-au lăsat ai noştrii oasele.M-ai că m-aş duce şi eu.Oare e capabilă să ajungă în Tatra Mare? Oamenii care iubesc şi suferă sunt capabili să străbată o lume întreagă căutându-şi calea, sufletul.Cine-i mână? Ce drum au ei în afara potecii cu lacrimi?
Acasă se învârte nelinişitită, mângâie calul, pe Zorica , capra picată în puncte negre apoi pune iar mâna la ochi:
-M-oi duce..M-oi duce să-l cat, să-l văz' aclo' unde o şede...M-oi duce încet..
-Pe noi cui ne laşi leliță? Dacă matale pleci..Noi ce facem cu lupii ăştia pe aici?
-Rămâne Bicu.Eu las oameni de nădejde.Fetele mele or să țină gospodăria.Să nu facă ce le zic să vezi îmblătire cu corbaciu! Amu m-oi duce! Bicule vino încoa!
Copilul nu are mai mult de 14 ani, e slăbuț de la vărsatul de vânt şi uneori se mişcă alene.De data asta însă, se apropie cu iuțeală şi se trage în dosul şurii unde nu-i vede nimeni:
-Las' în grija ta toată treaba copile! Ştii semnele, ştii drumu', dacă eşti prins să-i duci pe căi ocolite şi să nu mă faci de ocară auzi? Hai du-te! Eu trebuie..
-Să vii cu bine mamă! Voi ține eu calea aici!
Şi unde nu pleacă lelița purtând dorul cu ea prin țară, pe urme de război, la Păuliş, la Oarba, în Ungaria , prin toate cimitirele apărute după terminarea furtunii.Pe fiecare cruce îi caută numele, cu fiecare piatră învie şi moare căutând neobosită adevărul.Într-o pădure mare de brad, se asează pe un

copac doborât şi ochii coboară la nivelul pământului.În faţa sa la 80 de metri, 5 cruci de piatră şi 5 căşti militare agăţate deasupra.Mai mult moartă decât vie se lasă în genunchi cu capul pe prima cruce:" Târcu Emilian, sergent nascut la data de 20.12 1922, mort la data de 12 martie 1945 în luptele pentru eliberarea Cehoslovaciei.Glorie eternă"
Valuri de lacrimi se scurg pe piatră intrând în glia pentru care au murit atâţia oameni.Nu departe de ea, se lucrează la amenajarea celui mai mare cimitir militar al armatei române.Aici şi în toată Europa Centrală şi-au lăsat oasele 60 de mii de militari români.
-Cum o să stai tu aici puiule? Cum o să stai tu aici în pământ străin? Plânge valea după tine, coasa a ruginit în cui..Cum o să trăiesc eu fără omu mieu? Cum?.
Rupe un colţ din năframă şi-l agaţă în locul unde glonţul a perforat casca soldatului.Într-o cutie meşterită de ea, adaugă pământ şi câteva fire de iarbă.Apoi câteva rugăciuni şi drumul spre casă.Începe o nouă luptă mult mai grea.Înainte de a pleca zice:
-Emile, avem două mândreţe de fete, tre'să le mărit, cea mică seamănă cu tine la mărs şi la vorbă, eu m-oi duce amu că-i tare departe până acas'şi gospodăria noastră aşteaptă.Tu hodină-te acile că le-oi face io pe tăte.Că aşa mi-ai zisu' când ai plecat, să fiu tare şi să nu plâng..
Pe 20 iulie, de sfântu Ilie, o femeie mică de statură se opreşte pe piatra de la intrarea în sat.Pământul ei nu-i departe.Grădina cu zarzavat-i bine îngrijită.Uite-l pe Bicu cu căruţa şi pe Maria cum munceşte săraca de ea.Tre'să o dau din toamnă la şcoală, să se facă doftoriţă.Asta era ultima dorinţă a răposatului.Copii lui să aibe carte!.Nu vre'să plouă deloc, deloc! Tiii! Ce uscat îi! Doamne ni se uscă cucuruzele în holdă! Aşe suntem de păcătoşi Doamne?.Nici poamele în dud nu-s de treabă.Parcă-s făinate, uscate!.Miezul lor e cuprins de uscăciune Doamne feri-mă!
Curtea o găseşte măturată că doar îi sâmbătă iar mâine o mere' la slujbă ca o femeie creştină ce-i.Ia să văd eu colbu'prin casă? Măturat îi?
-Tulvaai! O vinit mamaa! Tulvai!!
Copila sare de gâtul ei aruncând găleata cât colo.:
-No stai tu bolundă că n-am plecat la capăt de lume! Iaca veni ! Veni să pun corbaciu pe voi ! Mâncare-i făcută? Curtea-i curată? Ai dat la animale?
Ridică lada unde stau vasele şi trece cu linguroiu prin laboş făcând pe supărata:
-Apii'.. Sare nu pui acilea? Vrei să fugă flăcăii ?.Da-pii' gogoşile alea le-ai făcut cu sărăcie nu?
-Nu pre'avem nimic mamă.N-o mai plouat de luni de zile şi tre'să dăm cotele.Dacă nu facem ceva va fi rău..

-Taci tu fată hăi! S-on dura bunu Dumnezău de noi şi o da ploaie.S-on dura că-i bun şi milos!
Se întoarce îmbufnată spre poiată, măsoară din privire curtea şi se scarpină uşor lângă ureche şi zice :
-L-am gă'st..L-am găs't! E..
-Vine acasă mamă? Vine acasă? Mi dor de el mamă, mi dor de el mamă, tare!
Femeia dă din cap a jale, ridică braţele şi arată undeva către Alba Iulia:
-E pământ, e acolo pământ..Nu mai vine acas'! Meri la treabă fată hăi! Meri' la treaba ta că amu' se lasă seara şi nimic nu-i gata acilea!
Valuri de oameni disperaţi ajung prin satele şi oraşele transilvănene.Seceta, sărăcia le-a ucis pruncii, recolta.Ca să pună capac, ruşii au năvălit cu biruri peste ţară într-o apocalipsă de neimaginat..
FAMILIA VUCEA
Un bărbat de talie mijlocie, urmat de o femeie mică de statură şi sfrijită .Puteai să o ridici cu ambele mâini la cât de uşoară era..Ajung în gara Iaşiului pe data de 22 iulie.Gherasie îşi ţine fiica cea mică în braţe şi o roagă din tot sufletul să mai reziste puţin.Măcar puţin.De data asta se pare că Dumnezeu are dor prea mare de copii.E prea multă sete, prea puţină apă a păcii şi multă vâltoare.În gară, la câteva secunde de trecerea trenului copila blondă îşi dă obştescul dar nedreptul sfârşit.Din raionul Bălţi şi până în Moldova de dincolo de Prut şi-a pierdut două fete..Cea mare a murit la trecerea graniţei împinsă de nebunia foamei sub un tren sătul de pasageri disperaţi şi flămânzi.Cu feţele stinse de foame şi sete îşi strigă durerea iar trenurile vin, vin mereu încărcate cu oameni flămânzi, însetaţi..Pe vagoane, pe tampoanele acestora vin în valuri sperând o viaţă mai bună.La fiecare trecere a trenului prin dreptul sârmelor de telegraf, se aude o voce:
-Sârma bree! Aplecaţi-vă!!
Sârma bree!
Să nu cazi!.Să nu râvneşti la sufletul altuia!.Să rămâi drept indiferent câte furtuni trec peste tine.Acest om ajunge din mâna destinului la noi în sat.Pentru că n-are decât un geamantan rupt şi o nevastă înnebunită, caută zi de zi ciuperci, boabe de fructe ale pădurii, coarne de cerb.Îşi mână durerea şi foamea prin pădure iar la un moment dat se loveşte de Gurie:
-Mă omule? Mă omule ce umbli ca un mort prin pădurea asta ? Aş crede că eşti iscoadă de la miliţie..
-Lasă-mă omule! Îs amărât arcan de mine.Lasă-mă să-mi duc puţinele zile prin codrii ăştia frumoşi.Parcă-s la mine acas'.Poate aşa mai uit de rana din suflet.Dă-te să trec ! Te-ai pus aici pe post de munte ? Ai fi Ceahlăul din visele mele ?

-Stai mă ! Stai că Dumnezău stă cu tine aici.Îți vede durerea..Eu mi-s un Ceahlău fugărit de toată lumea om bun.La mine găseşti ape, lacuri, văi.. da di ce suferi aşa ?
-Îmi vede durerea ? Da'fetele mele ? Dacă-i aşa de bun, de ce le-o luat? M-o lăsat singur pe lumea asta să umblu ca un nebun ?
-Căile Domnului îs încurcate măi omule.Ce ştim noi oamenii de ele ? Nu vezi că venim pe lumea asta goi şi plecăm după tipar ? Auzi ? Nu vrei să îți cânt ceva, nişte versete din biblie, doar de-oi scoate oful din tine..
-Nevastă-mea vrea un preot.De când au murit fetele n-am văzut unul.Nici batăr lumânări la capul lor n-am avut!
-Nu ai vrea să vii cu noi aici? Să stai cu noi, să lupți?
-E plină țara de viermi roşii.Am fugit de foame de acolo şi de frica ruşilor.Aici îs ruşii şi românii mai răi.Câini! De aia nu plouă! Ne încearcă mila! Să lupt ? Nu asta fac mereu ? Lupt cu destinul, culeg praf din viața asta..Lupt..
-Va ploua!.Trebe'să ploaie ! Altfel ne ducem în țărână cu totul ! Vii cu noi ? Vii cu noi să dărâmăm comunismul ?
-Ce mi-a mai rămas? Ce trebuie să fac?
-Să mori pentru țara asta! Pentru rege!.Pentru Romania mare! Să vii cu noi în pădure şi să luptăm împotriva ciumii bolşevice!
Aşa a intrat Vucea în familia noastră de fugari.Cu ajutorul mamei şi a altor binevoitori, femeia s-a mai întremat iar el stăpânea bine tragerea cu pistolul.Stabilisem să adune lucruri de prin sat şi să stea cu ochii şi atenția la marginea pădurii, aşa ne puteam ajuta în caz de nevoie.
Nu ploua deloc! Crăpa cerul în albastru iar iarba se uscase de tot, fir cu fir.Mureşul scădea văzând cu ochii şi de multe ori vedeai bătrâni aşteptând minunea..Apa! Apa! Unde este apa? Apa cea sfântă!
-N-am domn perceptor de unde să plătesc cota ! Ia-mi pereții ! Du-i la primărie ! Du-i la govern ! N-am! Dacă n-am, de unde amaru meu să îți dau?

TRUPE DE MILIȚIE ŞI SECURITATE

La sfârşitul lui iulie avem o primă încercare mai grea.Un pluton de milițieni şi securişti i-au cu asalt valea încercând să ne surprindă.Moldoveanca apare pe coamă şi se opreşte în fața securiştului şef strigând :
-Blestem ! Dumnezeu a lovit ! Blestem ! O să ardem cu toții în focul Gheenei!
Ochii ei tulburi îl sperie pe milițian şi acesta o împinge pe cărare zicând:
-Meri tu bolundă în paştele mătii! Ai înnebunit de foame! Meri până nu te puşc !
-Dumnezeu e aici ! Coboară să vadă pe fiul Isus! E aici! E aici! Are o armată de îngeri! Îngeri am zis! Îngeri cu gânduri în loc de arme! Îngeri!
-Dă-o în măsa mai încolo! Bolundă! Bolundă! Zice gradatul transpirat în vreme ce îşi pregăteşte pistolul :
-Hai mă ! Hai mă răcane că ăştia-s pârliți ! Până deseară mă piş pe ei ! Hai !

Țipetele ei ne-au alertat.Sunt 10, noi suntem 5.Să vină!.Ne-am încărcat pistoalele şi aşteptăm apropierea.Gurie îşi aranjează haina, perie barba mare zicând :
-No, musai că e vremea părinte.Io mi-s blând ca o fecioară da'şi când or creşte apele tulburi în minie..Să vie că mi-s cam rujinit de la o vreme ! Să vie !
Cărarea îngustă ne oferă un mic avantaj , cel puțin pentru acum.Nu vrem să-i omorâm.Tragem dacă-i musai.Vin ! Suflă ca nişte locomotive cu aburi , năduşesc din cauza căldurii ca să dea peste acelaşi popă :
-No.Domniile voastre ? Ce căutați aicea ? La pădure ? Ați vinit să tăiați nişte lemne ? Sunteți pădurari ?
-Puneți mâna pe bandit ! Repede să nu ne scape ! zice acelaşi gradat înainte să primească un pumn în cap.
În fața muntelui uman se opresc şi se uită ca la urs.Penultimul încearcă să scoată pistolul dar gestul e pedepsit exemplar..Doi sau trei pumni iar tot grupul cade.E de râsu'plânsu văzându-i cum se străduie să-l oprească pe preot.Din spate vin alții mai bine înarmați şi trebuie să tragem serios.Răsună pădurea de vuietul armelor iar în aer miroase a praf de puşcă.Să dea naiba ! Am rănit 4 din ei şi încă vreo doi nu vor mai prinde ziua de mâine.Seara ne adunăm la marginea de sus a pădurii şi aşteptăm să apară alții. Miroase a moarte, a lume care se termină încet şi sigur,nuvorbeşte nimeni.Preotul a terminat cu rugăciunile, se ține de pistolul mitralieră capturat şi în sinea lui îşi ceartă gândurile În astfel de momente, a vorbi e un păcat..Sabin curăță o ceapă, o taie în bucăți apoi presară sare pe ea.Ar mânca , n-ar mânca.George se uită lung la baionetă şi din când în când scuipă spre țărâna uscată.Se simte adiere de vânt ? Oare cumva norii se adună ?.De ce stăm asteptând ? Ce urmează ?.Nimeni nu poate da vreun răspuns.Împărțim ceapa bucată cu bucată, nițică slănină şi un gât de țuică.Prin buzunarele largi ale lui Gurie găsim câteva firimituri de brânză mucegăită.E bună şi aşa..Trebuie să coborâm în sat , trebuie să vedem cum stăm cu hrana şi armamentul.Trebuie !
-Merem ? Sau aşteptăm vreun sfânt cu ploaia ?
-Merem.Stai să termin bucata asta de slană.Îi tare ca piatra da'bună!
Ultimele turme coboară încet pe cărare iar copii le împing cu bâta să coboare mai repede.Ajungem lângă ei şi intrăm în vorbă:
-De une'sunteți voi mă pruncilor?
-Noi suntem de la Scoruş.Tătuca ne-o trimes azi cu văcuțele că el are treabă, treabă cu pământurile..Da matale unde meri aşa? N-ai vaci?, n-ai oi? N-ai trebi?
-Le-om dat la colectivă dragă copilă.Nu mai am..Şi trebile tot aclo le-am dat..
-Păi.. tovarăşa învățătoare o zis că toate îs ale țărănimii amu.Că tre'să dăm tot pentru țară..

-Da'nu vii frică prin pădure ? Umblă hoți, poate vă fură vitele, poate cine ştie? Am auzit că-s mulți prin păduri..Că omoară copii, că siluiesc fete tinere..
-Nu mi frică nene..N-am văzut hoți, tovarăşa Lidia o zis că dacă-i vedem să fugim la post să-i pârăm..N-am văz't da'dacă zice tovarăşa..
-Păi dacă noi am fi hoți? Ce ați face?
-Hoți cu barbă ? Barbă până la brâu ? Hoții ăia au colți, omoară copii, le beau sângele..Fură din avutul obştesc..Ori tetea ăsta mare pare ca un copil..zice fătuca uitându-se la preot cu oareşce drag :
-Sunteți copii curajoşi.Dacă mereți la post să le spuneți că nu-s hoți pe acilea..
-Da matale ce faci , nu te temi de bandiți ? Dacă îți taie barba ?
-Da'să vină să-mi taie barba că-i vântur! Hai! Mereți cu Dumnezeu!
-Nu există Dumnezeu, aşa zice tovarăşu secretar.Nu există!
-Tu Partenie, o zis baba Chiva că există, poate tovarăşu Cuciurean era beat..sare un copilaş mic de statură ridicând mereu desaga pe umăr.Între timp am dispărut prin lanurile de cucuruze lăsându-i să vorbească între ei..

29 Iulie

Cerul a căpătat o nuanță vânăta iar vântul s-a întețit amețind frunzele uscate de sete.Un praf perfid se ridică din drum şi păsările cerului traversează valea..Ici , colo a murit câte un animal, câte o vacă sau o oaie.Disperarea se citeşte pe fața țăranilor şi numai gândul morții le mai alină drumul.Mureşul a devenit o apă mocirloasă care moare de la o zi la alta, peşti cu burțile în sus ieşiți pe un uscat de noroi tare ca piatra..Se simte ceva în aer, ceva aducător de moarte sau de speranță.Baba Chiva îşi plimbă oasele descărnate prin grădină vorbind cu teiul cel bătrân şi cu stupina dărăpănată.
-Nu vre'! Nu vre'Dumnezău, nu vre'şi gata! Măcar să mă întind acilea şi să mor! Când eram eu tinără! Cum mai umbla Leurean după minee ! Cum mai scotea el apă la fântână să deie la cai..Ce vremi! Ce scurtă mi vederea amu..Măcar un picur de ploaie a mai prinde şi eu..
Desface cerga şi se aşează sub nuc căinându-se şi rugându-se la Dumnezeu pentru apă.Apoi adoarme cu capul căzut pe rădăcina noduroasă.
Prima picătură a căzut spre ora17.Baba a gustat-o în somnul ei şi a împins basmaua pe ureche mai mult zicând:
-Nu mă ispiti Doamne că-s prea bătrână şi prea proastă.Eheee! La 20 de ani, ce trupeşă eram!.Spălam chimeşile în vale şi cum se uita bădița de pe cal la mine! Nu mă ispiti cu boabe dulci!.Du-mă sus la tine să culeg şi eu ceva pentru sufletul aista..Să-l văz pe badea Leurean pe cal la vale, mândru mai iera el! Mândru!
Vântul încetează brusc apoi picurii grei ca niste iepuroaice fătate se lipesc de nisipul şi praful de pe jos.Furtuna devine mai puternică, valuri de apă se coboară pe pământul avid, tună undeva către Băcăinți şi lumea iasă în

ogradă.S-a terminat seceta sau Dumnezeu se joacă ? S-a termnat seceta ! S-a terminat seceta !!
Apa se scurge gâlgâind pe bătrâna Chiva iar aceasta îşi pune degetele uscate în pământ.Cămaşa murdară s-a lipit de trup dar nu e nici un chip să plece de acolo.Cele 3 găini pe care le mai are, uscate şi schiloade ca şi ea îşi scuturǎ pliscurile aşteptând marele val de apă.Tună, fulgeră ! Vântul adună şi împinge la vale pietre, animale moarte şi lemne cu care loveşte în malurile micului râu.Când furtuna se opreşte puțin. Ilie Cărăbeț vecinul Chivei o găseşte cu fața în jos şi mâinile întinse :
-Ai murit aşteptând apa.Dumnezău te-a luat la el să-i spui poveşti şi istorii cu călăreți roşii alergând pe câmpurile Tărtăriei..
LA MARGINE DE SAT VIN AMERICANII !!
Plouă de trei zile şi lumea aşteaptă .Valea s-a mărit , e neagră ca moartea şi agață imedat cel mai mic fir de viață.Copilul lui Cseki, mânzul de 2 ani l-a luat apa şi dus a fost !.Plânge unguroaica rupându-şi părul de disperare iar ceva mai târzu se aude că s-a aruncat în Mureş la pietriş.Bâcu scoate calul din şură, îl mângâie pe crupă apoi saltă ignorând ploaia şi vremea rea.Trebuie să ducă ceva sus la deal iar lucrurile nu pot fi amânate.Lelița îi dă sacul sus apoi zice :
-Ocoleşti gorganul.Vezi că drumu'-i rău da'lambor te duce unde trebe ! Să nu a grijă ! Ştii curmătura, nu te opreşti decât dacă eşti singur ! Să nu mă pui în belele !
Pleacă Bâcu prin grădina din spatele cârciumii şi urcă pe lângă gorgan învârtindu-se de câteva ori.Apoi fluieră în deşte, trage calul de hățuri până dă de vizuina vulpii.Mihuț apare de după un fag mare :
-Nimic la vale.Semnul e pus.Aicea e merindea şi două carabine.Mă duc la Scoruş să culeg măceşe..
Mihu revine cu desaga iar Gurie o deşertează zicându-i:
-Am o treabă serioasă pentru tine copile..Te duci la birt,ca un om nebun ce eşti şi tragi cu urechea.O să vină ştim noi cine să te întrebe una alta..Îi spui că ne-am mutat către Piatra Tomii şi ne facem acolo cuib….
-Dacă se prinde careva de mişcare? Or fi proşti dar nici chiar aşa.Ce fac?
-Porneşti spre Piatră, te abați din drum cât poți şi la prima ocazie…
-Am priceput.Nu mai bine mi-ai dat doi pumni matale?
-Nu acum.Am altele pe cap decât să te snopesc în bătaie..
1August
-Ai auzit? Cică vin americanii, au trecut în Ungaria cu avioane şi tancuri.Ar trebui să vină şi aici.Să ştii că în Giurgiu îi aşteaptă țăranii de 3 zile.
-Mai dă o răchie şi cheamă-l pe Mucea să –mi cânte..

-Pământ! Acum că ploile s-au pornit o să mă duc la câmp cu calul, o să-l ar..O să pun nişte cucuruz că l-a iarnă..O să pun cucuruz să îmi iau nişte cai de la Şibot..
-Tănaseee ! Răchieee ! Să curgă răchiaa !!! Să curgă răchia pentru caii din târgul Jubătului !
Mihu intră pe uşă scuturându-se de apă şi se aşează pe ultimul scaun.Are fața aceea de nebun, părul ud şi lățos accentuează expresia de pe figură iar degetele bat pe lemnul geluit într-un dans ritmic..Lângă el stă acum Laurean, un cioban venit din zona Teiuşului.
-Ai auzit copchile ? Vin americanii ! Gata! Câteva lupte cu ruşii, suntem liberi!
-Vreau să vorbesc cu Părău..Unde-l găsesc? E grav, tră'să vorbec cu el!
-O fost pe aici mai devreme.Cre'că are vreo mândruță pe la grajdu comunal.Din când în când se mai duce acolo..Da..Ce ai cu el?..
-E.. Nu pot spune..Numa'lu'Părău..
-Îți dau o răchie mă copile..Ce e aşe mare secretu?
-Nu pot.Dacă sunt prins de bandiți.. Mă jupoaie de viu..
-Păi cine spune ? Nu spun la nimeni..Nu mă crezi ?
-Ce treabă are un cioban să afle? Ce treabă?
-Sunt o fire curioasă.Se apleacă uşor la urechea băiatului zicându-i: m-am săturat să fiu vânat de comunişti! Dacă vin americanii..Deci îmi spui şi mie?
-Păi bandiți s-au mutat mai sus la pădure..Vreau să-l anunț pe Părău..Poate face ceva..
-De ce vrei să-i da de gol ? Ce ai de câştigat copile ?
-M-au amenințat.Bătut.Ăla mare vine noaptea şi ne fură din casă..Tre'să-i spun..Îmi dai o răchie?
-Una mare.Aşa poate mă primesc şi pe mine bandiții cu ei..Unde anume s-au mutat?
-Apleacă-te! Să nu ne audă ăştia ! La piatra Tomii !Acolo au tabăra amu'.Să-i văd priinşi odată! M-or bătut nenorociții! I-am văz't cu arme şi bagaje acolo!
Ochii i se aprind iar obraji fierb în roşu.Ciobanul se ridică , ma aduce rachiu pe care-l toarnă în odaia pieptului.Se şterge cu mâneca la gură zicând:
-Mă duc mai la vale că am nişte mioare la colectivă..Sara bună!
Mihu aşteaptă cuminte apoi iasă prin spate oprindu-se în grădină.Nu mai plouă dar cerul îşi păstrează colonia de nori.După gardul cârciumii stă ascuns Sabin adunat pe o bucată de lemn:
-Am dat sfară! Să vedem ce se întâmplă..
-George cu Ionel măr la C.A.P.Noi mergem la sediul miliției..
În vremea asta, suntem pe cărarea către sediul miliției.La uşă fumează Carase, înjură vremea şi noroiul iar Tonea , ajutorul lui tuşeşte ceva mai încolo.Înăuntru, căpitanul Gherasie cu două femei între două vârste:

-Deci, voi azi mereați la deal şi ați văzut bandiți.Unde mai iexact?
-Pe culme în sus.Unu'mare ca un urs, doi mai mici pe lângă el..Mereau să fure ceva.Nu-ş ce..
-Nu v-au întrebat nic? Nu s-au uitat la voi ? N-au poftit la voi ? Sunteți fimei totuşi !
-Bag samă că dacă ne vedeau poate ne siluiau.Noh ! Suntem femei şi noi..Femei cu frica lu'Dumnezău !
-Voi ştiți că vin americanii nu ? Vin să ne scape de ruşi, vin !
-Da 'ce să facă aici americanii? Suntem săraci..Ce să facă? Unde-s ruşii?
-Vin să vă aducă de mâncare, băutură..Să dați de veste în sat că vin.Să merem cu toții să-I primim! Aşe cum se face la români..
-Bine. Putem pleca? Să punem niscaiva oale pe foc, niscaiva sarmale.Ceva tobă şi leber!
-Mereți! Mereți!
Urmărim clădirea miliției o vreme iar la un moment dat ne apropiem cât putem.S-ar putea să ne simtă câinii..Gurie a venit prin spate şi mă atinge uşor pe umăr:
-Copile, te jumuleam ca pe o găină la cazan..Ce se întâmplă?
-Ne jucăm de-a armamentul…Am auzit că aşteaptă să vină ceva trupe acum în faptul serii.Bănui că pentru noi vin..
-Şi pentru povestea cu americanii.Toate satele de aici şi până la Vințu de Jos vuiesc că ar veni avioane americane..
-Şi dacă vin ? Dacă scăpăm ?
-Atunci am să beau un butoi de ăla mare de vin şi o să cânt de fericire ! La radio nu s-a mai zis nimic ?
-Absolut nimic referitor la aşa ceva.Prea multă linişte !
Casa e înfiptă într-un mal de pământ iar pe dreapta toaleta din lemn.Trecem prin şura dezafectată şi ne oprim la câțiva metri de Carase care trage acum de cineva pe nişte scări :
-Hai futuți mama ta ! Hai că-s stătut şi io de multă vreme fără muiere! Hai!
Femeia e târâtă pe scări apoi în lumina scurtă a fulgerului un pumn îl doboară pe securist .Năvălim în casă unde sunt trântite câteva femei, intrăm peste căpitanul de miliție Udrea.
-Lasă toar'şu că amu o să vezi tu cum e să stai legat! Vroiați să vă distrați cu nişte fete de pe acilea!
-Deschide lada cu armament şi du-le în grădină! Eu mă ocup de alimente !
Cărăm cu cârna în grădină iar la un moment dat Sabin îşi face cruce zicând :
-George cu Gurie au dat foc la casă ! Uită-te !
George apare după noi şi ne mână ca pe nişte vite la deal.Înjură, vorbeşte în 3 limbi apoi se şterge pe frunte :

-Prima casă s-a aprins.Mai urmează câteva!
-Casa noului primar! Casa noului vice! Să nu-l uităm pe Părău şi încă câțiva!
-Bine că arde înainte să se pornească ploaia din nou!
Traversăm valea şi prin grădina lui Dan ne ținem în întuneric pe coastă la deal.Învingem urcuşul pe lângă bradul singuratic iar la un moment dat auzim zarvă mare.Ard case!
-Popă, popă da'ăsta s-o vorbit cu aghiuță! L-o pus să cânte versete cu el şi ioi ce se petrece!
-Să mergem! Dimineață va fi plin de milițieni pe aici..Ne-am făcut treaba pe seara asta!
-Unde-i Mihu? Le-a spus alora că ne mutăm la Piatra Tomii?
-Da.Se pare că s-a ținut un cioban după el , că ar vrea să vină cu noi..Ciudat!
-Ciudat sau nu unde dormim? Unde mâncăm ? Am o armată de muzicanți în burta mea !
-Noroc că nu-i preotu'aice , să vezi la el armate de muzicanți! Gurie a dispărut iar, măi să fie! Ăsta e mare cât un dulap cazon şi uşor ca fulgu ', ceva coace el!
DIMINEAȚA LA CÂMP..
Câteva care şi vreo 4-5 căruțe se opresc cuminți în malul drept al Mureşului.Cei de pe capră coboară încet verificând cerul, ascultând sunetele.Nici urmă de avion, nici urmă de paraşutist.Poate s-au oprit din cauza ploii, poate nu mai au motorină.E departe..Poate vremea..
-Dejugă boii femeie şi hai să aşteptăm.Azi nu plouă.Uite-l pe vecinu'cum mână carul! Să nu rămâie fără ajutoare de la americani!
Numai că la 12 , în loc de americani apar dubele gri-negre care încarcă la ei cu grămada:
-Vreți a face rivoluție? Las'că vă dăm noi rivoluție!
Prin sat , cei care au dus vestea venirii americanilor sunt ridicați din curte lăsând pruncii singuri în lumea lui nimeni.În urma lor prăpădul!
Paralel cu această acțiune pornesc spre noi plutoane de jandarmi, milițieni ca să închidă cercul odată pentru totdeauna.
-Uite-i cum vin! Dă-mi pistolul!
Sabin ridică arma la ochi şi trage câteva salve la picioarele militarilor.Aceştia se opresc căutând prin liziera de copaci.Cine trage? Unde?
Pentru Silvestru e ghinion fiindcă îşi găseşte să treacă cu vaca prin dreptul soldaților.Unul din gloanțele rătăcite-i omoară animalul iar el speriat fuge la vale lăsându-şi clopul şi bâta..Cade printre şipcile gardului, strigă după ajutor şi nu se opreşte decât la picioarele comandantului din plutonul 2 de miliție:
-De unde ai căzut bade? Că parcă vii din cer! Sau ai fi niscaiva bandit!
-Păcatele mele! Eram cu vaca la păscut şi nu-ş care mi-a omorât bietu animal!
-Pluton, adunarea! Pregătiți arm! Înainte fuga marş!

E rândul nostru să fugim peste deal trăgând cu arma.Urmează o coborâre la vale bruscă şi un mal de pământ peste care sărim.Jos e şoseaua care vine de la Vurpăr iar la dreapta o casă albastră părăsită.Ne regrupăm în curte cu câteva minute înainte de a mai respinge un atac securist..
-Dacă o să vină tot aşa..
La ora 15 avem parte de odihna pe care o dorim.Securiştii s-au retras adunându-şi morții şi răniții, noi l-am pierdut pe Vucea rănit în stomac..Îl îngropăm spre seară în malul Mureşului iar Gurie îi va ține predica..
-Măcar acu'se întâlneşte cu fetele lui..Păcat! Străbați o lume ca să mori acilea!
-A rămas femeia singură pe lumea asta.Încurcate-s căile Domnului, să mori departe de casă, singur..

VASILE

Argitan Vasile.Plecat pe front în 1944 până în Tatra, întors acasă cu gândul de a-şi revedea familia iubită.Florica, nevasta lui însă avea alte planuri pare-se că.O găseşte mutată cu copii cu tot la vecinul Savin, vechi duşman al soțului ei..
Omu ajunge acasă şi îşi trânteşte pe pragul casei haina militară, lada pe care o cărase în spate şi zice ca pentru el:
-Am ajuns acas'! Lasă-mă Doamne să pui buzele pe țărâna asta! Lasă-mă să pup prispa că tare mi-o lipsit!
Se lasă pe prispă şi o apasă în brațe, mai că ar trece prin ea.
-Vasileee! Tulvaai! Ai înviat din morți Vasileee!
A apărut mama lui din grădină.Ochii îi cresc ca aluatul de pâine şi mâinile tremură.Cade în genunchi iar Vasile îi răspunde moale:
-Deh, tu mamă.No vrut Dumnezău să mă lase să urc pe scară în sus.Da'unde-i Floarea? Une's copii?.Casa-i părăsită, uite cum au crescut ierbile pe ea în sus! Uite!
-S-o mutat cu Savin..Noh, femeie tânără, sângele circulă de la cap la picioare mai iute când îi bătaie şi război..Tu erai plecat, mort la răzbel..Tânără şi ea şi prostuță omule!
-S-o mutat tocmai la Savin..Paştele mamii ei de muiere! Ăla de o vrut să o siluiască la horă? Ăla care io rupt cămeşa la Murăş?
-Păi Savin no' fost pe front.L-o ajutat bacea Ilie să scape mai uşor.Mai ales că are şi ceva pe la buric.Creşte ceva acolo, are dureri..Abia mere, crăcănat ca o broască..
-Să-i crească un corn mare când se gândeşte la femeia altuia! Am să-l spintec!
-Mă nu fi bolund! Savin e şef la noua cooperativă de partid.Are bani, are de toate.Îşi face omu' casă..Tu n-ai nimic! Doar puşca! Unde Doamne iartă-mă ai umblat 3 ani?

-E poveste lungă şi n-are rost a povesti amu.Mi-s prea cătrănit.Mi-s prea obosit şi sătul de toate astea..Vroiam acasă la Florica, la femeia mea!
O împinge pe maică-sa înăuntru suduind într-una.Ce să facă acuma? Copilu a crescut..S-a făcut mare...Nu l-a văz't decât în poze..Puținele poze pe care le-a avut acolo la bătălie, puținele poze le-a pierdut în marea fugă din fața ruşilor..O fi mare, o fi femeie mare..
-Da'pe Mihu l-ai m-ai văzut mamă?
-Mihu-i dus la pădure sus.L-or bătut oamenii lu'Părău şi cată să se răzbune cu un popă şi alți fugiți..Un bolund ca şi ăia! Ai zice că au şcoli înalte da'ei umblă ca bandiții la drumu'mare! Nui-ar păzi Dumnezeu de hoți!
-L-am lăsat nădejde şi amu-I vânat de comunişti.Futu-i! Matale nu ai vreo zamă ceva că de 3 săptămâni mânc numa'poame.Dă-mi să mânc şi lasă-mă cu comuniştii, ştiu totul despre ei..Sfinte! Bine-i acas'! Doamne, cum mă mâni tu de colo colo ca o oaie capie!
-Hai să te duc să mânci ceva, să bei o răchie, las-o pe Floarea că vine mai târziu să care nişte lemne şi o prinzi..
În anul 1935, Vasile lucra la banca națională din Bucureşti, la presa de făcut bani.Adunase destul cât să poată trăi bine dar s-a încurcat cu o grecoaică şi i-a tocat în câteva luni toți banii strânşi.În plus,ca să-i dea lovitura a turnat un plod pe care nu s-a gândit să-l crească cum creşte o mamă un copil.'dacă ai dat din cur.creşte-l Vasile'' zicea cineva apropiat lui.Mihuț, jumate grec, jumate ardelean cu sângele ca focul şi mânia lui tacsu.Revenit din Bucureşti cu plodul în brațe, Vasile a ochit-o pe Floarea.Fata cu cosițe blonde, cu ilicul frumos desenat şi sânii tari ca piatra.O visa nopțile, la horă urmărea cu privirea pe oricine se apropia de ea, îi ținea calea pe cărare.Într-o seară, venind de la moară pe malul Mureşului a auzit un țipăt şi multă foială:
-No stai tu! No stai că nu te.. No! No stai nițel că nu mori!
-Te spun lu'mama! Nu! Nu vreu!.Dă-te la o parte Savine! Nu ți-e ruşine om bătrân să vrei a mă silui?
-Noh, lasă că nu-i bai! Stai nițel, te zbați ca o apucată!
-Savine lasă fata în pace! A strigat Vasile şi l-a prins de mânecă ridicându-l.Profiți de o copilă mă? Nu mai ai Dumnezău? Nu vezi că ai barba albă? Nu vezi bolundule?
-Eh, e muiere proastă, ce? Cu cracii în sus s-o pune pentru alții! Pleacă dracului la casa ta şi lasă-mă să-mi fac voia! Pleacă!
-Mă te bate Dumnezău! Mă! Mă n-auzi?
-Taci mă că pleci la bătaie şi tot o iau! O iau mă! O iau! Fac pe dracu'bucăți şi tot ame'fi-va ! A me'mă ! Tu meri la bătălie, o să mori mă ! O să mori cu gându'că o iau pe Floarea !

Cei doi se încaieră şi Vasile câştigă lupta.Prima luptă.Peste 3 zile , acasă pe când dădea de mâncare la cai apare Florica în uşa grajdului:
-Bună sara Vasile.M-o trimes mama să îmi dai nişte urdă.Dacă ai..
-Am şi urdă, am şi lapte.Da, tu ce-mi dai? Poate nişte buze..poate o mângăiere..
-Ți-oi mulțămi cum pot şi eu că nu m-ai lăsat să mă ruşineze Savin..Cum oi putea şi io..N-ai vre'să mă faci şi tu de ruşine amu..Voi bărbații..
Dintr-o mişcare, Vasile e lângă fată şi o prinde în brațe căutându-i buzele, mâinile călătoresc spre pieptul care scade şi se ridică iar sângele clocoteşte fantastic.
-No,io mi-s fată cuminte..Ce zice mămuca de' îmi pierd cinstea? Nu-i bine..Nuntă, apoi om vedea..
-Dacă nu te strâng în brațe o să mor aici.Mă laşi să mor aici? Ai tau atâta suflet să mă laşi să mor aici?
Ar trânti-o în paie imediat dar ştie că nu e bine.Poate va sta, dar?..Ar ajunge ca Savin toată ura , toată lehamitea s-ar îndoi spre persoana sa.
-Nu vii tu mă Vasile deseară să cărăm nişte iarbă din grădină? Mama e singură şi nu poate..Nu te-aş chema dar am mult de cărat şi n-am nici timpu'să fac ziua.
-Deseară?.Viu! Când se întunecă viu..
Fata pleacă şi Vasile mustăceşte de fericire.Înainte de a se găti de întâlnire apare poştaşul care se uită la el ciudat, parcă cu durere în suflet:
-Mă Vasile? De când ne ştim noi ?De multă vreme mă.Pfuuii ! Cum să-ți zâc ? Cum să-ți zâc mă ? Da'ordinu-i ordin !
-Da zâi omule ! Doar nu mă trimeți la dracu în praznic să-i cat' coarnele!
-Ți-o vin't ordin mă! Tre'să pleci în 3 zile la bătaie..Te bați cu rusu mă! Tre să pleci!
Acest lucru se întâmpla în anul 1941.Ce să facă Vasile? S-o lase singură pe Florica? Da'pe Mihu? Mânzu? Cui să il lase?
Când luna s-a aşezat la tricotat petale nocturne, Vasile fluieră uşor la gardul casei.Toți flăcăii neînsurați fluieră uşor printre dinți să iasă mândrele la poartă.Florica apare şi o duce de mână încet prin grădină sub nucul rotat în care îşi face în fiecare an pupăza cuib.Iarba e mare iar pământul miroase a primăvară adolescentină care dă în coptul verii.Cerul pictat cu mii de stele şi ici pe colo câte un lătrat adormit de câine..O vreme se uită la cer ca doi copii, se strâng de mână când mai tare, când mai încet parcă ar vrea să se simtă..
-Mi-o vin't ordin să plec.Plec să mă bat cu rusu'..În 3 zile..Lume! Lume!
-Dacă-i musai..Ai vini înapoi...O să videm atuncea ce-o mai fi..
-Musai.Viu ca să îmi fac casă cu tine..N-ai să te măriți? Mă aştepți..
-Să fim noi sănătoşi.Dumnezeu le vede pe toate.El e mare şi bun..

O întinde pe iarbă iar la început ea opune o uşoară rezistență.Mâna stângă ar da să oprească pe cea a lu'Vasile care ridică fremătând poalele spre coapse în sus
-Nu.. Mi-i frică..Nu..
-No stai tu copilă.. No stai aşe.. No..
Îi ridică iute fustele, ea le întinde fără prea mare chef, o sărută pe ochi în vreme ce Florica se ghemuie la pieptul lui căutând alinare.Tremurând ca o frunză în bătaia vântului o muşcă de gât astupându-i gura când fata țipă:
-Stai tu bolunduțo! Vrei să ne simtă careva? Stai!
-Mă omori nebunule! Mă omori!
-Stai! Stai aşe odată! Stai..
Zbaterea se curmă după câteva minute bune iar fata rămâne întinsă pe iarbă cu fața în sus:
-Vezi că n-ai murit? Ți-o plăcut şi ție..Ce te-ai zbătut atâta?
-M-ai făcut fimeie..Şi pleci la bătălie..Dacă mori…Io ce fac?
Plânge încet cu spatele lipit de iarba crudă iar Vasile încearcă s-o liniştească după puterile lui.
Piciorul dezgolit bate în raza palidă a lunii iar Florica îl acoperă de ruşine, de teamă.Ca un lup flămând, Vasile ridică din nou fustele repetând actul parcă de unul singur cu luna moartă în spate.
-Dacă rămân gre'? Dacă rămân grea şi tu mori pe front? Ce mă fac ?
Vasile ridică din umeri , îşi saltă clopul şi cu o ultimă privire înapoi zice:
-Eu m-oi duce.Să vii la gară când pleacă trenu ! Da-pi să vii să te țuc şi eu cu foc înainte ! Să vii auzi ?
Peste 3 zile…Mai 1941
Peronul plin de lume.Soldați din toate armele, un tren pufăind şi Mihu care plânge cum plâng copii rămaşi singuri :
-Ce fac io dacă pleci tătucă? Ce fac?
-Tata o luptat pe front, tatăl lui o luptat pe front.Eu mă duc să lupt mă proste' ! Să nu plângi mă ! Să nu plângi şi să ai grijă de toate ! Să nu plângi că dau cu tine de nu te vezi ! Plângi ca o aia în grădină când îi ridici fustele! Mărg să lupt pentru țară mă! Pleacă şi spală-te pe ochi că mă faci să te crăp!
Dus a fost.4 ani pe front, 4 ani prin moarte, foamete , disperare.Singura alinare era fotografia Corinei copila care-i semăna leit.După fiecare asalt, după fiecare lovitură scotea poza şi o strângea la piept, vărsând lacrimi amare.Apoi într-o iarnă geroasă l-au trimis în lagăr , departe în Siberia înghețată, mii de camarazi rămâneau în urmă, el continua să meargă jurându-şi să ajungă acasă la fata lui.Acum… visul ce l-a ținut treaz şi viu prin vifor se va fi găsit mai aproape de el.
-Şi zici mamă că vine să ia apă de la fântână?

-Vine s-au trimete fata.E un drac de copil nu alta! Da ia uite ! Uite cine vine pâş-pâş pe cărare! Corinuța!
Copila se avântă curajoasă pe cărare trăgând cu furie de găleata roşie ce se dovedeşte mult mai mare ca ea.Câinele ciobănesc o împinge de colo colo, ea nu se lasă şi curând intră în casă.Ridică privirea şi-l vede pe Vasile topit ca untu în tigaie.Leit taică-su! Picătură de apă!
-Nană! Vreu şi eu apă..Da mi da, ți-oi mulțămi...Da-pi văd io că ai musafiri..
-Păi tu poți să duci găleata asta tu copilă? E mai mare găleata ca tine tu copilă!
-O duc.Am mai dus.Mama nu mă lasă să stau de vorbă cu străinii.Da'tu cine eşti streine?
-Eu.. eu.. eu..
-Scoate-mi matale nişte apă.Mămica vre'pentru puii de găină şi pentru curci..Până ne-o face tetea Savin fântână..O zis multe da'nu s-o ținut de cuvânt.Amu aşteptăm de la mila oamenilor din sat să avem fântână şi noi..
-Uite, îți duce nenea ăsta.Vrei ?
-Da.Dacă o vre'şi el..De nu ie fi greu, că pare obosit tare..
Vasile e mai mult mort decât viu.şi se târăşte spre fântână ținând găleata şi fata.Ce mână micuță are! Ce firavă!..Totuşi câtă putere, cât zvâc!
Pornesc amândoi pe drum ca nişte prieteni vechi apoi fata îl trage uşor în curte.De aici, Vasile vede nucul rotat.Parcă-i mai mare! Cât a trecut de atunci..Doamne! M-a trimis Dumnezău la capătul vieții şi apoi mi-a m-ai dat două palme să viu acasă!
Florica tot frumoasă a rămas.Poartă şorțul înflorat în vreme ce face plăcinte şi nu vede când Vasile intră în bucătărie cu fata de mână.Se întoarce şi ochii i se deschid ca petalele unei flori.Scapă lingura de podea apoi se lasă pe scaun ametită de cap.Stafia! Nu se poate! E mort! E mort în Tatra! Aşa i-au zis! Că l-au îngropat de viu bombardamentele! Tulvai Doamne ! S-ontors!
-Te-ai..Doamne! Doamne te-ai întors!
-Da.. M-am..Am înviat..Am vin't acas' după atâta amar de vreme..
-Da..Ai înviat..Eu..Eu .. înțelegi.. eu..Scapă tigaia jos iar pisica se repede prinzând bucățile puse la fript.
-Zi-mi! Fata! Fata?..
-Eu.. n-am.. n-am.. fata e.. e..N-am...Nu poci..Nu poci zice nic că mă neacă plânsu..
-E fata mea! E fata mea! Fata lu'tata!
O secundă, două se privesc aşa cum se priveau în grădină acolo.Vasile nu e un om prost, ba chiar e un om citit şi înțeles în ale vieții..Ridică fata în brațe, o pupă pe ambii obraji apoi zice cu lacrimile curgând şiroaie:
-Corinuța lu' tata! Corinuța lu'tata!
-E a ta.E a noastră..Dar.. dar..

O lasă jos apoi iasă în pridvor admirind frumusețea de curte.Ce să facă? Să-l strângă de gât pe Savin? ..Cum să ia fata? Cum să o crească când el n-are nimic..Nici măcar o casă a lui? Când el n-are nici batăr un loc de îngropăciune..
-Ne-o ajutat la greu.Ne-o scos din mizerie..No..
Cum s-o ştie în brațele lui pe Florica? Să ştie că muierea lui suflă lângă ăla? Lângă crăcănăul ăla! Cum?
Seara la birt, cu puținii bani pe care-i are se îmbată şi adoarme pe masă.Se făcea că strângea în brațe ceva, se făcea că iubea nebuneşte..
-Tată! Tată! Scoal mă! Scoal că mori în drum!
Mihu! Mihu trage de el ca de un sac de cartofi, îi dă palme.
-Scoal mă tată ! Ce Dumnezău ai pățit ? Hai că nu pot sta aici ! Sunt urmărit! Du-te acasă la buna! Du-te acasă şi te caut eu ! Du-te că te faci de ocară pe acilea !
Copilul o rupe la fugă pe drumeag în sus căci l-a văzut Părău cu milițianul.Acum e în joc soarta lui.Cei doi încearcă să sară gardul dar Vasile, revenit din beție le pune piedică trântindu-i în şanț :
-Am făcut şi eu ceva bun pe front !.M-am bătut ca apucatu!Unde vă grăbiți aşa netrebnicilor ? Iar s-o dat comanda la prostii ? Bată-vă Dumnezeu că sunteți o apă şi un pământ până în stepa calmucă!
E rândul lui să fie luat la ochi de miliție şi dus la secție.Primul care-l loveşte e chiar Savin :
-Ai vinit aici să strici tu tot! Uite că nu o să strici nimic! După ce terminăm cu tine, nici la oală nu vei mai putea face ceva! Ai vinit să faci rele derbedeule! Nu puteai să stai aclo mort? Să stai acolo în pământuri străine!
-Nu mor caii când vor câinii Savine! Fătuța e a me! Ai ave'tu avere da'ține minte că eu te joc după cum vreu io ! De mâna me'mori mă nenorocitule ! Îți dau io'pământ şi femeile altora !
Împinge cu capul ca un berbec în milițian doborându-l apoi dă de 2 ori cu pumnu până falca lui Savin capătă culoarea vinului fiert.Ca să nu dea peste soldații aflați la parter sare pe geam şi dus îi!

LUPTE

12 august.. ora 5 dimineața..

Răsună pădurea de armele care bubuie iar Corina s-a ascuns sub patul din bucătărie.Din când în când Florica desface perdeaua încercând să vadă, să simtă ceva..Parcă se trage cu mitraliera!.
-Mamă! Unde-i Mihu mamă?
-E plecat cu treabă mamică! Pune-te în pat şi nu mai sta pe jos că răceşti!
-Da. Vreu' să mărg cu Murga pe deal pot?
-Nu poți! Azi nu! Stai în pat!

În tot acest timp ne-am retras către Mureş urmăriți fiind de trupe de miliție şi securitate.La marginea lanului de cucuruz ne oprim să ne tragem sufletul.Mâncăm pe fugă apoi verificăm muniția.Curând se luminează iar şansele de a ajunge la pădure scad de la oră la alta..
-Câți am doborât? Eu ştiu sigur că vreo 3..
-3 sau 4.Şi pe ăla mare cu şapcă verde.L-am doborât din prima..
-Ştiu nişte răgălii pe aici.Ne putem ascunde până se lasă întunericu' ! Hai !
Până la răgălii sunt zece, 15 metri de fugă.Mă întorc, trag şi dobor unul din soldații care se apropie.Ceilalți se opresc o clipă apoi se retrag.
-Se retrag.Dacă intrăm în răgălii cum ieşim ?
Prin fața ochilor am imaginea traversării Mureşului pe front în 1944.Ochii celor care nu ştiau să înnoate, groaza şi albul ochilor ce ieşeau din orbite înainte de a se duce la fundul apei...
-Nu vreu a mai aude de traversări de Mureş ! Mi-o ajuns !
-Dacă or plecat soldații, scoate fluiera şi zi-mi una de jale.Parcă-s al nimănui..
-Nu vrei nişte slană? Nişte vin?
-O mândruță care să-mi aline dorul! Un piept tare şi pietros..
-O moarte curată! Că altceva..O moarte curată, iute! Altceva n-am!
-Vorbeşti ca Ilarie la Stalingrad când îi ceream de mâncare: N-am! Pietre şi zăpadă deh! Mâncați-vă din dosu'că io n-am!
-Auzi? Leana mai are grădina la comisație? Nu i-au luat-o comuniştii?
-Mai are.Cred că o mai are.Un petec de pământ acolo..
-Hai să mâncăm o salată! Mi-e un dor nebun de salată!

Leana Costache

Căpitanul de securitate se uită lung la ea apoi revine pe scaun.La marginea mesei are un par plin de sânge, probabil folosit pe altă persoană.Se aud țipete, urlete demonice de dincolo din cameră.Din când în când, un soldat slăbuț cu mustață aduce o cămaşă albă plină acum de sânge.Într-un final, căpitanul spune:
-Lele, tre'să torni tot.Unde-s bandiții? Ce arme au? Când le dai de mâncare ? Care-s semnele ? Tre'să spui că altfel e de rău.Am să te bat aici până nu mai rămâne nimic din matale..Deci ? Vezi matale lemnu ăsta ? Are sânge pe el,urmează să mai adaug o bucată de piele din matale! Zi!
-Nu ştiu tovarăşu'nimic.Io lucru la cooperativa de stat până seara târziu.Ce păcatele mele să mai fac după ce vin cocoşată de muncă ?
-Îhîm.Deci vii cocoşată de muncă dar ai timp să-l primeşti pe unu'din bandiți acasă noaptea ! Deci aşa !?
-Acasă noaptea ? Doamne feri-mă ! Io mai sunt de primit acasă noaptea ? M-ar bate Dumnezău să umblu cu lucruri de astea la vârsta me' ! Nu ştiu nimic ! Îs oarbă de oboseală când mă bag sub pătură..

-Aşa deci? Spui tu imediat! Soldat!
Individul apare împreună cu un ajutor şi la semnul căpitanului o prind de păr.Apoi , unul din ei o agață într-un cui aflat deasupra.
-Deci? Vei spune sau îți rup toată podoaba asta de păr?
-Nu ştiu! Poți să mă omori, nu ştiu!
-50 la fundu'gol! Executarea!
Ruşinată femeia cade în genunchi cu sângele şiroindu-i printre picioare.A rezistat mai mult ca un bărbat la lovituri.Supliciul nu e terminat încă.Valeruț, copilul ei de 14 ani e adus să vadă chinurile femeii.
-Acum devine mai interesant! Puteai spune tot şi scăpai..Tu nuu! Tu vrei să fii vitează din căcatu ăsta de sat! Dă-i cămaşa jos! Să vedem dacă mai are țâțe faine!
Se întoarce la masă unde apucă parul şi loveşte cu sete peste spate, gât, umeri, peste cap.
-Mâta e o curvă ordinară! Toate curvele ordinare din vechiul regim vor fi omorâte! Bătaie la tălpi! Hai să vedem, şi amu te crezi tare?
După 10, 15 lovituri date, picioarele se umflă ca gogoşile în tavă şi dor rău de tot.Soldatul nu se opreşte decât atunci când femeia a leşinat a 4 sau a 5 oară..
-Dă-i bandite-i nişte apă!'
Soldatul apucă găleata de apă şi o aruncă peste femeie ca să o trezească.Apoi, la semnul gradatului se urcă cu picioarele pe ea şi o calcă pe cap, pe mâini.Din nou apă rece care trezeşte simțurile apoi sacul ud rotit pe mână.
-Mâine, poimâine vii iarăşi..O vom lua de capăt până spui şi ziua când ai supt țâța mătii de curvă ordinară!
Nici o lacrimă pe fața copilului, doar împietrire şi ochi care înregistrează totul.Nimic altceva nu trădează zbuciumul interior.
-Să nu spui la nime'auzi? Să nu spui că m-or bătut ăştia! Să nu spui şi să nu uiți! Să nu uiți copile! Amu pune-mă pe laviță şi du-te în treaba ta! Cheam-o pe Anica la mine !
Vecina apare din grădină şi se uită câteva minute stupefiată la femeia care s-a aşezat în pat cu fruntea în pernă:
-Doamne iartă şi păzeşte! Ce pățişi tanti ?
-Iacă, m-am dus la grădină să iau nişte bostani pentru porc şi am căzut pe spate.Nu mă pot mişca deloc.Dă-mi cu nişte unsori de alea ca să mă pun pe picioare că mâine am iar treabă în târg şi nu pot sta aşe' ! Hai nu te uita ca curca la stâlpu'de telegraf !
Vestea că una din persoanele de ajutor a trecut prin anchetă ne pune serios pe jar.Noaptea la 3 discutăm cu ea:
-Ar fi bine să nu mai fi văzută cu noi o vreme.Căpitanul te va urmări!Te-a lăsat doar ca să fii urmărită!

-Mai bine mor!.M-a văzut copilul bătută acolo! Mai bine mor! Am să vă ajut ca de obicei.La scoruş pun semnul după înțelegere.Lăsați voi grija mea! Puteți să luați sacul cu mălai de sub scară.Să vă feriți de Anica! Cu orice preț! Cred că ea m-a dat pe mâna securității! Măcar mor cu demnitate! Feriți-vă de Anica! Azi umbla mereu pe la poartă, pe la palang şi după şură căutând ceva...
Femeia îşi revine încet , dar vizitele la miliție sunt fecvente.Nu e bătută dar căpitanul G. îi spune mereu:
-Dacă spui cuiva că ți-am făcut ceva, te omor! Te împuşc! Uite aici!.O ciocăneşte cu degetul în tâmplă.Dar înainte să te împuşc, am să-ți omor copii, pe rând..În fața ta! Unu' câte unu' auzi? Unu' câte unu' încet aşa cum ştiu eu să fac, da?
Costache e soțul ei.Un om mic de statură ce umblă zilnic cu căruța la lemne, la cosit, la cărat piatră.Într-o seară e oprit de o patrulă şi dus la secție.Acolo, cineva , îl anchetează..Îl rup cu bătaia zi de zi...
JURĂMÂNT..
-Jur! Jur să apăr pământul sfânt şi patria mea!.Jur să-mi dau viața pentru fiecare bucată de glie pe care calc şi au călcat străbunii mei!.Jur! Jur să mor cu arma în mână , neobosit până când voi alunga hidra sovietică! Pământul sfânt! Jur să-mi apăr frații până la moarte! Jur să nu trădez gruparea şi regele meu!.Aşa să-mi ajute Dumnezeu..!
Am jurat legământ toți într-o duminică dimineața.Mihu a apărut cu o biblie şi un steag pe care l-am sărutat fiecare..
-Aşa să ne ajute Dumnezeu! A zis Gurie continuând pe un ton grav.Dragii mei, suntem o mână de oameni liberi într-o lume captivă.Ca noi sunt mulți ascunşi prin păduri sau munții patriei.Se poate să murim măine, se poate să murim peste o lună sau peste un an.Dumnezeu le rânduie după vrerea sa.Să facem ceva pentru țară ! Murim cu arma în mână ! Cine crede că nu poate face față e liber să apuce cărarea din față.E liber să plece dar să nu uite că jos în sat s-a instalat iadul.Nici aici sus nu ne va fi uşor după cum am zis.Vor veni după noi, ne vor împuşca cum se puşcă cerbul la pădure.Amin..
-Că tot am jurat, uite cum vine Costache la deal!
Sabin iasă în întâmpinare iar noi ne retragem.Am auzit că l-au pus cei de la securitate să ne spioneze:
-Mă bat în fiecare zi să vă torn.Nu mai suport situația asta!Ori vin cu voi acu ori va trebui să mă ucideți?
-Nu te ucidem! Te duci la post şi spui unde ne-ai văzut ultima dată.Or să ne caute dar ne vom feri!
BACIUL TENTEA..

La Sfânta Mărie,baciul Tentea a coborât ca de obicei de la stână cu urdă,lapte şi nişte ţuică.Fluiera de-i şuierau obrajii iar la intrarea în uliţa principală a fost oprit de un soldat şi de un miliţian:
-Un'te duci bade aşa fluierând?
-Mă duc să-mi cat sorocul la Murăş.Mi-o vin't lupu' la mioare aseară iar amu..n-am nic! Restu la cooperaţie, 3 mioare necăjite luate de lupoaică..
-Păi la Murăş ce găseşti? Oi?
-Găsesc pe dracu gol! Mă duc să văd, poate dau de talpa iadului să-l întreb de ce mă chinuie aşe de tare ?!.Pe Cel de Sus nu-l deranjez că o fi ocupat în vremi grele ca astea..Să-l întreb de o oprit apa ceriului cumva că el mai face de al de astea..De mi lăsa să trec totuşi!
-Da nu-i voie să treci până nu te verificăm niţel.Dacă duci arme la bandiţi?
-Le duc arme la bandiţi? Eu mă ascund sub pled când dă să răstoarne Sf Petru oala cu lapte şi face gălăgie în ceriu ! Drept îi de la o vreme n-o avut lapte sau oale şi prea multă linişte..Auzi la el! Să duc arme la bandiţi! Or fi bandiţii lui Anghiloaie da şi ăia-s morţi de 100 de ani..Hm! Mândrele nu mă mai păsuie cu nemic, îs bătrân şi trecut ca un vrej de fasole, de- mi –lăsa să trec totuşi, talpa iadului e tare ţâfnos pe căldură şi să mânie iute.No? No ce facem?
Soldatul trage brutal de sac şi răstoarnă în mijlocul drumului un boţ de pâine uscată, o dungă de slănină şi două deşte de brânză:
-Păi astea? Astea unde le duci?
-Păi tale'crezi că talpa iadului , vorbeşte cu mine pe burta goală? Dacă nu-i dau niţel ceva să-şi astâmpere stomacu'ăla mă scuipă! Acu'te pusă nefăcuta să le arunci! Ce mai duc io acolo? Ăsta-i mai rău ca lelea Tudorina când ridica poalele la jăndari, n-aveai răchie, te uitai la poartă să pleci că dădea drumu' la câne'! Ptii!! Ce mă omorâşi mă! Ptiii!!
-Moş senil ! Pleacă de aici cu aiurelile tale! Tâmpit şi senil ce eşti!
Tentea trece de cei doi apoi se tot duce ca un nebun pe drumeag la vale.Înainte de podul peste râu se uită de două ori înapoi şi intră în curtea lui Romică Soceanu:
-Drept-i că-s mulţi proşti cu puşca pe lumea asta.Romicăă? Mă Romică? Unde ai coasa aia să o bat? De când vă duceţi la căminu cultural uitaţi să bateţi o coasă cum trebe! Lua-v-ar armata cerească! Umblaţi ziua în amiaza mare după cur de muiere tânără ia'de coasă ioc! Ptii!! Mă pusă dracu să scot măscări pe gură şi uitai gresia acasă! Minte slabă! Deh! Unde de la o vârstă scade norocu'sub burtă, scade şi capu'deh! Firiceel!? Une eşti? Firiceel??.Al dracu cotoi! S-a aprins şi ăsta după mâţe iar şura mea e plină de soboli!
În grajd , trage de uşă apoi pe lângă piciorul vacii se lasă la vale aşteptând.Trei bocănituri în iesle, două ca răspuns înapoi:

-Ai aice' ce mi-ai cerut Mihule! Domnu'aibe-te în pază! Vezi că am pus un dop de răchie să nu suferi prea mult ! Ne vedem pe ziua de poimâine cu ce trebe ! Să nu ieşi că-s de pază pe acilea câțiva !

20 SEPTEMBRIE

Mor frunzele încet şi nu le vede nimeni.Ridic ochii din pământ să simt toamna care se apropie încet la fel cum o femeie frumoasă deschide poarta sa spre iubire.Sunt întins pe un tepşan şi ascult păsările cântând, vreau să zbor cu ele, să mă ridic încet la nori unde să nu fiu văzut decât de Dumnezeu..

Gurie se roagă tot mai des la tatăl ceresc să fie luat la cer.Se roagă apoi porneşte la luptă cu fiecare secundă pe care o poate el duce.Săptămânal apar miliției care ne caută, s-a pus preț pe capul nostru iar trădarea stă la masă cu sărăcia, cu nevoile.De ce nu vin mai mulți să lupte alături de noi ? De ce pentru un pahar de răchie şi-ar vinde chiar propria mamă ? Nu am de unde să ştiu.Pentru ce luptăm ? Care sunt dorințele, năzuințele noastre ? Care este viitorul meu ? Lanțuri sau gloanțe ?

Mi-au mai rămas puține cartuşe iar arma se blochează foarte des.Nu ştiu câți am doborât, nu ştiu câți vor veni.Ieri am cules cartofi de pe lanurile încă nerecoltate iar seara târziu am îndrăznit să facem un foc mic...Roşii adunate la grămadă, micuțe, pipernicite şi bătute de ploaie dar ce bune au putut fi !.Dintr-un dovleac mare am făcut castron iar acolo salata încropită ne-a dat o speranță de viață..Licurici ! Simpli licurici care ne jucăm de-a războiul după cum zice Sabin..S-a săturat să mănânce de prin grădinile oamenilor iar de multe ori să fugă la cel mai mic zgomot.Dar cine nu s-a săturat ?.Poate nebunul de Gurie.Face ce face şi mereu are în haină câte un fruct, o bucată de mămăligă sau o bucățică de brânză.Nu pot să uit când a văzut doi pui de țigan cu căruța şi le-a dat jumătate din turtoiul lui.Cu buricul dezvelit, cu părul ciufulit şi ochii mari, țigănuşii chiuiau de bucurie că au ce mânca..

-Eu dacă am să mor ştiu că m-am dus la Dumnezeu curat, zice preotul închinându-se evlavios.O să stau în împărăția lui cuminte fără să deranjez un picior de înger.Dar vai ! Ce mult îmi va lipsi o tipsie cu mâncare sau o ulcea cu vin !.O femeie cuminte noaptea când se bat genele a somn!

-Ai avut multe femei la viața ta Gurie!?

-Am avut.Mie mi-o fost tare dragă viața.Înainte de preoție mă chema Şerban.Iubeam o fată tânără pe la Călan, mă unde punea fata aia mâna.. creştea iarba! Aaah!

-Acum numai moartea ne mai stă alături, sau minunea unui drum în Grecia..Mai este puțin până fac rost de stație.. Încă puțin..

-Am iubit şi iubesc încă femeia.Mi dragă cum-i drag soarelui pământul pe care-l țucă în fiecare zi cu razele sale!

-Uite vacile noului preot! Multe mai are ăsta!

-La câte kile de prune o dus ştim noi unde..
-Soldaţi ! Daţi-vă înapoi că-i o cursă!
-Paştele şi Dumnezăirea măsii de treabă!
Încarc arma şi trag câteva focuri la nivelul solului iar ciurdarul se sperie lăsând desaga cu mâncare jos.Soldaţii îl ocolesc trăgând şi reuşesc să-i doboare câteva animale .George se întoarce nervos şi cu patul armei loveşte pe primul din grup făcându-l să cadă cu ţeasta spartă.Ceilalţi vin grămadă trăgând dar sunt nevoiţi să se oprească la cărarea îngustă ce desparte dealurile.Am fost şi de data asta mai iuţi de picioare.Din păcate, Gurie s-a ales cu un glonte în pulpă şi trebuie să facem ceva urgent.
-O să găsim un doctor ca să nu se infecteze rana..
-O să mă operaţi pe viu! Nu mă dau pe nici o mână de doctor!
-N-am făcut decât operaţii la cal.Tu eşti om ! Cum să te tai ?
-O să mă tai că altfel vă omor eu înaintea securităţii! Mă legi de primul copac şi mă operezi!
-Te ducem la fosta stână şi acolo vedem!
Repede am ajuns la stâna părăsită unde l-am pus pe masă.Rana nu era foarte adâncă dar lovea mereu cu mână şi Sabin a primit două lovituri de ciocan peste spate:
-Dă-mi baioneta! Aprinde focul în vatră şi ţine lama 30 de minute! Iute!
M-am conformat şi 30 de minute încă mă jucam cu lama în botezul focului.Câte mai pătimisem eu pe front cu baioneta asta...
-Gata? Vino aici şi ţine-i mâna! Dacă mă loveşte o să văd trecând trenul peste mine!.Unde-i George?
-A leşinat de 2 ori până acum.Când o să nască muieri-sa ce va face ?
-Dă-mi lama şi ai grijă de mâna preotului!
Îl legăm de mâini de 4 ori şi rupe sforile ca pe nişte aţe firave.Ditamai ursul, geme, se zbate până când Sabin scoate glonţul şi coase rana:
-Aţă pe care o foloseam la porci.N-am altceva dar merge şi asta..
-Mai trăieşte? Nu s-a dus la ceruri?
-Dă-i nişte răchie până trece durerea .Nici nu vreau să mă gândesc ce ne va face..Când o porni să mătură cu lopeţile! Fi-va vai de noi!
-Am auzit că la Cotul Donului au vrut să-l prindă ruşii, să-l ducă prizonier.Săreau câte 5 pe el, se ridica cu ei în spate şi-i zvârlea ca pe nişte păpuşi de paie..Un munte de om, un suflet de copil !
Am uitat să menţionez că la un moment dat , Gurie a leşinat văzând sângele..
-Un om aşa mare leşină la câteva picături de sânge! Măcar stă cuminte anu!
-Un ciung de mâna stângă şi un popă cu piciorul drept lovit de glonţ ! zice George râzând..după ce se ridică de jos..

-Tu taci mă copile că ai leşinat la vederea piciorului popesc.O nu ştiu, ai leşinat văzând ditamai muntele de carne sau doar că a vărsat nişte sânge..
-Lasă că naşte Tanța.Fata aia frumuşică.O să mergem să o ajutăm...Tu o să scoți copilu!
-Scot pe naiba! Cum o văd cu picioarele la vale cum dau cu ochii în tavan şi dus îs!
Facem rost de stația radio, Mihu o aduce la stână apoi se prăbuşeşte pe laviță.
-Am adus-o..Se fac arestări în sate..Ce vom face?
-Echipă să trecem Mureşul şi dincolo! Nu mai avem loc aici!Ne mutăm spre Vest!
BERTA..4 zile după..
-Berta cheamă lupoaica.Terminat.Berta cheamă lupoaica.Terminat.
Se aude un fâşâit , un fel de hârâit în stația de emisie şi apoi o voce de la capătul lumii..
-Lupoaica aici.Bârlogul e plin de pui.Repet bârlogul e plin de pui..Terminat..
-Adică trebuie să mai aşteptăm? Cât ? Cât mama voastră să mai aşteptăm ? Mă inervez şi arunc cu lucrurile iar Gurie mă trage de mânecă pe laviță :
-Cât va vrea Dumnezeu ! Dacă a vrea să murim, murim ! Un iad aici, poate un rai dincolo, te temi ? Nu te teme ! Cel de sus le va rândui cum ştie el ! Să nu-ți mai văd moaca plângăcioasă că te bat cum îi băteam pe ăia ce fugeau din tranşee auzi ? Stai jos !
-Berta, cheamă lupoaica ! Berta cheamă lupoaica ! Avem nevoie de armament şi medicamente, terminat !
-Negativ.Nu vă putem trimite nimic, plafonul de nori e prea jos.Terminat..
Gurie închide aparatul apoi îşi încarcă arma.Muntele de om se ridică , îşi face o cruce apoi se freacă cu piciorul de măsuța mică :
-Te mai doare piciorul ? Văd că strângi din dinți..
-Să mergem! Avem nişte treburi de rezolvat!
-Trupele de securitate bântuie prin satele noastre,nu au milă de nimeni şi de nimic.Aseară au băgat în dubă două fete tinere pe care le-au siluit până la comandament la Sebeş..Dumnezeii şi paştele mamii lor ? Aşa fac ei revoluție ?
-Ăsta e modelu ' aplicat de armata eliberatoare sovietică..Băutură şi femei ! Dar nici cu ai noştrii nu mi-a fost ruşine ! Căra Burică şi pereții din casele amărâților..
Coborâm printre copacii care îşi mor vara încet iar frunzele atenuează paşii.Primul soldat e beat, stă pe un buştean şi cotrobăie printr-un sac căutând băutură probabil.Sabin loveşte cu sete aruncându-l peste grămada de sticle şi lemne aflate mai jos.La noul sediu al primăriei se aude gălăgie, Unii intră, unii iasă împleticindu-se pe scările înalte.Noul primar este sărbătorit cu fast deşi multă lume prin sat suferă de foame .Unii n-au nici după ce bea apă.

Părău stă în capul mesei cu sticla de țuică pe care o strânge afectuos la piept.Farfuria îi zace plină pe masă dar el e mânat de o patimă.N-o poate avea pe Amalia.Nu-l bagă în seamă când vine de la munca câmpului, nu se uită în ochii lui deloc şi dacă se apropie de ea , fata fuge.Ce e de făcut ? Ce e de făcut mai ales că patima îl roade ca un vierme , îl simte în sânge.
-Trebe s-o am ! Trebe să fie a me! Trebe de oi muri nu alta!
Se ridică împleticit de la masă, împinge vicele mai încolo şi iasă afară la aer.Sub scară a găsit o funie mai groasă.
-Lasă că dacă nu stai de bunăvoie, te fac eu să stai..Soldat ! Facem o razie prin case ! Am ceva de recuperat! La vânătoare de burgheji! Pe ei pe mama lor!
Maşina de miliție aşteaptă la poartă cu motorul pornit şi fără prea multă introducere pornesc.Din hurducăielile drumului se mai trezeşte din beție ca să realizeze că e în mare pericol.La volan se află Gurie ce îi zice:
-Ai fost la Şibot în şcoală, am avut grijă de tine să primeşti de toate.Mă mai ții minte Părăule?.Ți-am spus după ce ai venit acolo că ne vom mai vedea.Uite că ne-am văzut.Sau crezi că am uitat că m-ai bătut cu ranga pe spinare? Că m-ai ținut în apă înghețată două nopți?.Ştii ce-i treaba? Dumnezeu o fi bun şi iertător, nu zic nu.Dar io nu-s mă! Io nu-s! În plus, bag de samă că te dedai la carne fragedă, o vrei pe Amalia amu ! Nu-ți ajunge ai ?.Ce zici să ne faci un mic favor? Să te las în viață acum , o să ne duci la beciurile lui Bokay, o să eliberezi toți deținuții..Sau te voi ucide călcând orice principiu pe care îl am sau l-am avut.? Grea întrebare Părăule.Vezi tu, pe front am îngrijit şi ținut de mână fiecare soldat rănit, furibund sau aproape mort.Mă strângeau de mână aşa cum cel sortit înnecării strânge orice speranță de a se mai agăța de viața asta.Viața asta dată de Dumnezeu şi nu Stalin cum v-au spălat creierele la Moscova.
Maşina sare din groapă în groapă iar Gurie continuă să vorbească:
-Asta e cea mai grea întrebare.. ce să fac cu tine? Să te omor acum, îmi încalc toate ideile, pincipiile..Să te las în viață..Iar nu-i bine..O să faci din nou prostii, o să chinui oameni..Eeee ! Uite Murăşul ! Heheee ! Mai bine las apa să îşi facă treaba ! Adio trădător de neam şi de țară !
Preotul calcă accelerația apoi deschide uşa cu puțin înainte ca IMS-ul să sară în volbura marelui râu..
-Dacă nici amu nu mori înseamnă că ai ceva în comun cu satana..
Se uită la uriaşa maşină verde cum este înghițită de apă şi îşi face două cruci largi..Părul său mare e plimbat de vânt iar mâinile se odihnesc pe piatră aşteptând..
Când se ridică de jos, apa deja a înghițit totul în bulboane iar Părău nici urmă de el.A murit? S-a dus? L-a luat Scaraoțchi?
DIN NOU BACIUL TENTEA..

Viile au dat în pârg iar boabele mari şi rotunde adună lumina soarelui şi apa.Baciul stă întins pe spate la via din hotar unde din când în când se mai odihneşte..
Lângă el se opreşte Gurie care-i zice:
-Bace?. Nu ai treabă de făcut azi? Sau aştepți ceva prin vie?
-Aştept să vie azi Sfântul Pătru să mâncăm nişte struguri.Tare buni îs strugurii ăştia..O dulceață !
-Păi vine Sfântul Pătru aici mă bace? Dacă să duce în via aialaltă? Stai toată ziua să aştepți?
-Dacă matale ai vinit.. o vini şi Sfântul Petru..Am io o vorbă cu el , îl caut de multă vreme.
-Pot să stau să-l primim amândoi? Mă dor oasele şi poate are vreun leac şi păntru mine..
-Când eram copil visam acilea în iarba asta, număram norii, credeam că-s nişte oi pierdute de vreun cioban bezmetic..Mă minunam io în mintea mea de dovleac necopt cum poate să prindă ciobanul iar turma..Mă întrebam până când venea taica cu corbaciul şi mă îmblătea de-mi sărea cămaşa de pe mine..Acuma mă minunez, n-am văzut trenul niciodată, poți mere cu el? Poți mere cu el aşe mic cum pare de acilea?
-Poți bade, poți..Trebe numa să vrei să meri..
-Nu mai am timp decât să merg înainte cu aia.Cu doamna ceea în negru..O să vorbesc cu Sfântu Petru să îmi trimită o doamnă mai pe vârsta mea..Is prea bătrân să mă alerge una tinerică..
Cei doi se întind pe spate şi urmăresc atent fuga norilor îşi dau sfaturi şi se întreabă despre câte în lume şi-n stele..
-Baciule? Ai adormit? Baciule?
Baciul sau Tentea cum i se spune a murit privind cerul.Ochii săi albaştrii s-au fixat în văzduh iar mâinile strâng patimile pământului adânc înfipte în țărână..O furnică cât un punct trece peste ochii bătrânului iar Gurie se uită a jale:
-Meri cu Dumnezeu fiule..Să ai un drum lin..
Se ridică şi porneşte la vale fără să se mai uite un moment înapoi.În buzunarul hainei ascunde pistolul pe care-l pipăie în fiecare clipă.Pe lângă el trece Găulea , băiatul perceptorului:
-Bă, stai bă puțin! Tu nu eşti banditu'ăla ? Stai mă !
-Cred că mă confunzi cu cineva..Lasă-mă să trec omule!
-Miliția! Miliția! Bandiții! Bandiții! Puneți mâna pe bandit! Miliția!! Stai mă! Stai!
Preotul intră iute în curtea lui Romică şi de acolo în bucătăria de vară.Nu durează mult până când Găulea se iveşte în poartă arătând cu degetul:

-Banditul e ascuns acolo! Nu poate scăpa! Grăbiți-vă să puneți mâna pe el! Iute! Cât ai clipi curtea e înconjurată dar a pune mâna pe popă se dovedeşte o muncă foarte grea.5 soldați vor să-l prindă de viu , se aruncă asupra lui , sunt împinşi cât colo, pune mâna pe un scaun pe care –l foloseşte drept armă..
-Dumnezeu e mare! O să mă ierți Doamne dacă nu mor demn?.O să mă duci la tine să stau la dreapta ta?
Zicând acestea trânteşte ultimul din securişti pe geam, celălalt aflat lângă zboară pe geam ca o păpuşă aruncată de un copil ştrengar.Nu-l pot doborî sub nici o formă.Mai vin şi alții care-l înconjoară, roteşte masa aruncând-o peste ei apoi îi dă cap în cap:
-Dumnezeule! Ce capete seci aici! Voi vreți a mă închide? Nu vă e ruşine de sfinția sa care priveşte de sus?
Într-un final, unuia dintre ei îi vine ideea să-l lovească cu un par în cap.Prinde securistul reteveiul şi îl pocneşte pe popă în moalele capului.Cade? Nu.Plin de sânge se întoarce ca un urs înfuriat şi-l bate pe vinovat peste fund aşa cum se bat copii care fac prostii:
-Io, am crescut 4 prunci.3 îs mari amu! Şi vii tu țâncule să mă înveți pe mine una alta ? Ruşine!
Nu-l pot pune jos.Sub nici o formă! Ce-i de făcut?.Încearcă să-l răpună cu pistolul dar gloanțele trec , se duc în carne ca într-un perete de stâncă.
-Ce dracu-i facem ăstuia? Nu-l putem doborî! Parcă-i dracu!

AVIONUL CE NU MAI ATERIZEAZĂ

Încet, toamna s-a dus ca o nebună ce pleacă dintr-o casă goală iar pe uşa cerului şi lumii a intrat altă trăznită albă, rece...Nori pufoşi, vineții aduc cu ei lapoviță, ninsoare şi o temperatură ce fuge sub zero grade..
-Berta aici Berta.Bârlogul gata de a fi golit..Bârlogul gata de a fi golit..
-Lupoaica e singură şi gata de drum.Terminat!
-Plecăm? Spune-mi că plecăm! Zi-mi că plecăm! Zi-mi!
-Da.Aştept ultimele confirmări de plecare.Suntem cu un picior în libertate! Dacă putem trece, dacă ne ridicăm de la sol suntem scăpați!
Detaliile se stabilesc la sfârşitul lunii noiembrie.Afară vremea s-a supărat teribil aruncând cu zăpadă şi frig făcându-ne să tremurăm din toate încheieturile.Ca un făcut, peretele de lemn al bârlogului se rupe în bucăți făcându-ne să ieşim afară.
-Pe vremea asta nu aterizează nici un avion.Cât de tare să fii ca să poți ateriza? Ia legătura cu ei George! Ia legătura!
-Nu realizezi cât e de ciudat? Zice Gurie pansându-şi piciorul.Unde va ateriza ditamai avionul? E o capcană!
-Merită încercat! Sare Sabin cu ochii strălucind.N-am mai mâncat de 3 zile o mâncare caldă iar coaja de copac e bună pt mămăligă de ceva vreme..Mă spăl

în zăpadă, mă c..c de 5 ori pe zi.Nu mai pot continua viața asta! Nu vedeți că deja suntem ai nimănui? Sunteți orbi?
-O să murim fără sens.Pentru am stat aici? Doar de fală? Pentru ce am făcut jurământul ? Pentru ce ?
-Dacă vrei să rămâi, poți rămâne.Nu e nimeni obligat să încerce.Nu ştiu când vom mai avea ocazia asta!
Ne pregătim asiduu.Cu ultimele cartuşe burduşim armele, mâncăm restul alimentelor apoi când noaptea se sparge uşor în mii de fuioare intrăm pe malul Mureşului.Apa n-a înghețat încă şi mai este timp pentru o glumă, o poveste.Toți suntem îngrijorați de eveniment.Din păcate apa o trecem înnot căci nu avem nici brudină, nici barcă.Uzi până la piele aşteptăm.
-Vrei să vină acu'? Pe lumea asta înghețată? Aşteptăm..Aşteptăm..
-Mi-au înghețat venele în carne omule! Vine ceva?
-Încă nu..Poate are o mică întârziere..Poate..
-Întârziere n-are.Uită-te dincolo de răgălii:E Anica! Ne facem semn cu mâinile! Mihu porneşte în viteză spre femeia tânără apoi George, Sabin, Vasile.Sunt ultimul ce fuge,ultimul care calcă peste pământul înghețat.Anica îl îmbrățişează pe Mihu, îl sărută pe frunte, îi pupă evlavios mâna preotului zicând încet:
-Veniți cu mine să vă dau o ciorbă, ceva de dormit.Sunteți osteniți.Veniți! Hai părinte!
Casa nu e foarte departe iar intrarea una singură, geam mic şi murdar.Ne aşezăm la masă orbi, când tocmai terminam ciorba s-a auzit un zgomot mic şi Mihu a dat să scoată pistolul:
-Mâinile sus bandiților! Sunteți arestați! Mâinile sus!

DINCOLO..LUMEA DE PIATRĂ

Când am intrat în lumea de piatră nu aveam nici cea mai vagă idee despre ce va urma sau câtă vreme fi voi lăsat să suflu.Era ultima dată când îmi vedeam frații.Ca o gură hulpavă, temnița m-a cuprins în dinții ei mestecându-mi viața, năzuințele.Prima lovitură,trenul penitenciar, o cutie înghețată pe roți care avea menirea de a duce condamnații de colo colo .Pe podea se găsea un drug de fier cu ochiuri prin care gardianul a trecut lanțurile.Eram bandiți periculoşi printre alți bandiți periculoşi într-o lume ce se vroia schimbată.Pe măsură ce trenul avansa în noapte tăind-o franjuri cu lumina locomotivei, înghețam lipit de peretele vagonului.O călătorie poate dura zile, minute, săptămâni întregi dar asta am simțit-o făcută în ani.Pluteam înghețat fără a-mi putea mişca mâinile şi picioarele iar zala mă strângea straşnic în carne.Să fi fost Bucureşti, undeva la margine de gară când trenul a oprit încet şi gardienii au năvălit cu bâtele să ne scoată din cuştile de fier.Auzeam ca prin ceață strigăte, urlete de durere, în

jurături.Cum nu puteam merge din cauza lanțurilor m-au luat pe sus şi aruncat grămadă într-un camion militar.Săream la fiecare hop, la fiecare curbă apoi s-a auzit o uşă imensă scârțâind:
-Jos! Toată lumea jos! Sari banditule! Sari în măta de nenorocit! Sari!
Ca să evit lovitura cu patul puştii am sărit iar de acolo pe un gang păzit în sârmă ghimpată şi turnuri de veghe până într-o sală lungă de piatră:
-Dezbrăcarea la piele! Aşa cum ați făcut la militară! Cată-i în cur de bandiți, să n-aibe arme!
Mă căuta prin toate locurile intime apoi a zis scuipându-mă:
-Aaaa! Am uitat să-l cat între dinți! Cască mă gura! Pi..da mătii de bandit!
Şi se porni să mă cate şi prin gură după care am fost băgat sub lavița aflată nu foarte departe şi chemat afară aşa cum mama chema porcii la vălău.
-Cică, cică, cică! Hai la vălău! Cică cică! Ciuciuciuu!! Bagă-l la celular! Bagă-l pe bandit la celular 4!
Prima cameră de detenție,albă, incredibil de albă cu două calorifere pe dreapta şi stânga.Un pat de paie şi un geam acoperit, bătut în cuie.O rază de soare sau de lumină se strecoară citind fiecare trecere a gardianului.Mă uit în stânga, mă uit în dreapta, unde să-mi fac nevoile? A! Probabil butoiul acela aflat la capul patului, mă pipăi pe tot corpul în timp ce trebuie să vizualizez 10 ore închegate peretele alb.Mintea mea lucrează febril, totuşi nu m-au bătut rău încă, pot să stau în picioare, cămaşa îmi este transpirată iar răcoarea se aşează cuminte în spatele hainei de postav..
-Ochii la perete bandite! Ochii la perete auzi mă?
Bate cu bocancul în uşă apoi mă înjură de mamă vârtos cătând să intre înăuntru sau să mă sperie cred.O furnică, punct negru se încăpățânează să treacă peste albul meu, râd ca un nebun iar gardianul bate din nou în uşă:
-Gălăgia mă! 'Tu-ți famelia ta de bandit!
Ridic mâna spre punctul furnică şi o las să urce , să urce spre becul aprins ce zbârnâie în neştire, ce am cu ea? Ce am cu mine? De mor aici.. mor aici.. mor aici.Unde sunt? Ce sunt? Ce mai vreau?.
-Gura mă! Cetesc gânduri să ştii!
-Domn' gradu' vreau la tinetă! Îmi dați voie?
-Toar'şu gradu! Domn îi tactu' cu măta! Ai un minut să meri la toilet cum ziceți voi burghejii cremenali!
Mă aşez cuminte pe butoiaş iar uşa se deschide brusc făcându-mă să sar în sus.Gardianul se uită la mine, ridică bâta zicând:
-Iote-te-tee!! Se uită urât la graad! Iote-tee!! Băăă! Bă cremenalule! Bă vrei a face rivoluție burgheză? Băăă!??
-Păi dacă intrați peste mine ce să fac? Să stau? Nu stau! Omoară-mă de vrei!Şi aşa sunt terminat..

-Eeee!! La beci cu tine! La neagra! Marş! Marş!
-Păi nu mi-am făcut treaba! Merg aşa?
-Aşa te-a fătat măta! Marş!

BECIUL

Mă duce pe sus , mă târâie în lovituri de bâtă până la beci apoi deschide uşa rotind cheile iute:
-Să vedem de aice' mai ai cerbicea mare..Să vedem! Intră câine!
Amu' am dat de dracu! Îmi zic în gând traversând întunericul şi apa rece ca gheaţa.Oare or fi şobolani? Or fi că deh! Pe ce să dorm? Paiele-s ude, hainele la fel cât de curând.Vai de viaţa mea! Dacă scap şi de aici chiar am 9 linii ca la pisici.Ceva mişună spre stânga mea şi mă apucă frica, revăd Octombrie Roşu când am atacat fabrica de tractoare la ruşi.Muribunzi mâncaţi de şobolani mari cât nişte pisici supradimensionate.Eh! Hai că aici ce să mânce? Fier şi paie umede?

ANCHETA

Într-un beci dintr-ăsta timpul se înneacă rapid iar nefericitul aflat acolo îşi pierde busola.De fapt mint.Busola se pierde de când i se abat pe mâini şi la picioare lanţuri grele de fier..Ochelarii de cal agăţaţi de lumina ochilor şi căratul pe scări până în faţa anchetatorului:
-Aaaa! Da! În sfârşit! Intră! Intră! Aşteptam de mult să-l văd pe unu care a vrut să f..t..a sistemul nostru.Stai jos mă ! Stai jos să vezi că noi suntem ospitalieri, duri, fermi cu duşmanul de clasă dar ospitalieri..Stai jos!
Scoate o ţigare din buzunar, aranjează foile pe masa sa de lucru şi apoi zice:
-Vezi? E lucru dracu ăsta..Te duci la război împotriva fratelui mai mare de la răsărit, eşti un criminal de război..Apoi vii acasă, scrii din nou prin ziare tot felul de lucruri murdare, mincinoase şi noi te chemăm să povestim.Să lămurim nişte probleme..Tu nuuu! Tu ce faci? Fugi în pădure şi omori soldaţi! Soldaţi ai patriei noastre! Criminalule!
Se răsteşte la mine, apoi mă ceartă părinteşte, iasă afară din cameră, intră altul mai nervos, după caz sunt întrebat de familie,dacă doresc ceva anume, din nou primul anchetator care înjură, mă loveşte peste faţă.
-Păcat de tine.Avem nevoie de tineri în noul drum pe care-l începem.Te-ai lăsat ademenit de trădarea burgheză.Acum, ce să zic? Fapta e gravă.Se lasă cu glonţ.Ce să-ţi fac? Dar totuşi.. zi-mi! Cine va dat armele? Cine v-a ajutat? Hai! Zi!
-Habar n-am! Nu ştiu..
-Hai mă!? Chiar nu ştii? Mă crezi prost, ce dracu? Ilieeee?? Vino mă încoa!
Cel numit Ilie e dezbrăcat până la brâu iar maieul său a devenit gri de la mizerie.

-Paştele măsii ! Ăsta nu ştie ! Auzi la el nu ştie ? Dă-i mă 50 la curu' gol! Dă-i banditului să nu ne creadă proşti! Cică nu ştie! Păi să simtă pe buci minciuna mă! Să o simtă nenorocitu'!
Primesc 50 de lovituri peste fundul gol.De când mama m-a făcut nu am urlat aşa tare!.Vede-se treaba că era mulțumit fiindcă a zis:
-Al dracu's-a căcat pe el de frică ! Dă-i apă să nu moară criminalul !
Găleata de apă rece mă trezeşte o clipă din brațele durerii şi sunt obligat să stau pe scaun.De parcă pot!.Mă arde fundu'ca şi cum 100 de furnici se înghesuie pe mine!
-Stai mă jos! Te doare curu' ? Hahahaa ! Păi când trebea să vii la noi,să vorbim..Aşa! Aşa-ți trebe! Încă 50! Ca să vezi cum stai!
Ancheta durează ceva vreme şi se finalizează cu promisiunea unei noi întâlniri cu anchetatorul.Înainte de a coborî din nou în beci, gardianul râde şi mă împinge cu capul în perete:
-Ai grijă! Ai grijă banditule la uşă! De ce nu eşti atent? Vrei să te loveşti ?
Celula e nouă pentru mine.Şi a naibii de mică, înghesuită, plină de inşi speriați, bruscați, bătuți.El e doctorul Roscotă, a scris poezii, nevasta-sa l-a pârât la securitate şi acum.e la carceră..Avocatul Pengescu, cărți interzise, doctorul Avrămuş s-a comportat duşmănos la locul de muncă înjurându-l pe tovarăşul Stalin.Lista poate continua cu țărani ce n-au dat cotele, luptători prinşi pe pantele munților sau oameni ce au încercat să-i ajute cumva.Tribunalul poporului! Tribunalul poporului! Şopteşte avocatul ridicându-şi pantalonii deveniți prea mari , prea largi.Tribunalul poporului, dacă scăpăm de anchete, zilnic dispare câte unu'!
-Or să ne împuşte sau ne spânzură ? Prefer glonțul, nu vreau să am funie de gât..
La fiecare 10 minute e luat unul din vieţaşi şi dus la anchetă.Unii revin pe picioare, alții sunt întinşi jos cu sângele curgând din toate părțile corpului..La ora 21 e masa.Doamne ce lături !.N-am mâncat în viața mea aşa prost !
-Dacă vrei să nu mori, mâncă! Închide ochii şi înghite..Altfel..Inchide ochii şi bagă la maț că iar vei fi luat la etaj şi ştii tu..
În fiecare zi, unul din vieţaşi curăță castronul cu arpacaş.Avocatul Pengescu se bucură de acest privilegiu mai ales că s-a procopsit cu o tuberculoză care-l macină din interior încet, încet.Râde prinde reprizele de tuse şi zice cu ironie:
-Ce bun e puiul ăsta! De când ne dau aşa gustoasă mâncare mă gândesc să nu mor aşa repede.Să mai trăiesc şi să gust şi din alte delicatese..Da ! Da ! După aia vorbesc cu tusea asta să îmi dea voie să fac dragoste cu Calafeteasca..Băh ce femeie finuță, bă ce gleznă, ce coapse calde avea!

La 5 dimineața trezirea, programul de dimineață, până la ora 22 stat în picioare cu fața la peretele gălbui.Gardianul intră şi împinge pe câte unul cu capul de perete lovindu-l:
-Dă mă! Dă acolo să sară prostia din capul tău! Tu´ți mama ta în găoaza ! Dă acolo ! Dă !
Trebuie să scot tineta şi să o duc la baie, mă uit în oglinda spartă şi mă minunez cât m-am putut schimba.Fața galbenă ca ceara, ochii scufundați în orbite şi o barbă ce a crescut ca iarba prin ogoarele neîngrijite.
-Unde e bă Dumnezeul ăla al vostru ? de ce nu vine să vă scoată de aici ? întreabă caraliul lovind cu bocancul în tineta goală.Paştele mătii ! Te uiți urât mă ? La carceră cu tine !
Mă împinge cu bâta până la neagra apoi trage zăvorul.Paşii îi aud pe culoar alături de clipocitul apei pe pereți..Unde este Dumnezeu ? De ce nu coboară aici ? Sau este aici ?..Unde sunt sufletele ? Unde e crucea ?
Trei zile cu o cană de apă şi o fărâmă de turtă verzuie.Măcar îmi mestec gândurile între dinți aşteptând un viitor peste sârmă şi piatră..Singur între pereți, mestec gânduri, adun idei, calculez şi număr, ceva să mă țină treaz, să nu o iau razna.Asta ar fi partea uşoară..Ochii plutesc în întuneric, poate am intrat iar în starea fetală, sau poate nu m-am născut încă şi totul a fost doar o glumă proastă..Mi-ar place să mă trezesc pe un pat de fân frumos mirosind cu tata certându-mă că n-am adăpat caii mai repede..
-Hai la anchetă !
E cald în cameră şi bătaia îmi pune sângele în circulație zic eu în capul meu scuturat de bâte şi pumni.
-Ți-e foame mă? Uite să-ți dea naica ceava şi pentru tine!
Culcat pe burtă , mănânc dintr-un castron cu varză murată iar mâinile mi le țin la spate.Dacă încerc să schimb poziția imi iau bastoane.Din când în când mă apasă cu cizma în farfurie râzând:
-Câinii ca tine merită numai aşa ceva! Câine turbat, bandit periculos ce eşti !
Din nou în celulă.Îmi vâjâie capul şi mi-l susțin cu gândurile care se zbat în întuneric.
Primele nopți petrecute în închisoare sunt dure şi triste.Pământul, piatra, apa, apasă pe suflete de oameni ca o greutate aproape imposibilă de ridicat.Ochii mi se plimbă în linişte pe pereți, trag pătura peste cap ca să aud :
-Scoate capu'din pătură !
Bate cu bâta în uşă apoi se arată făcându-mi semn să-l ascult.Linişte din nou, mormânt pot să zic.Aici e Jilava, fortul 13, aici e un zid departe de lume, departe de viață de sufletul rămas la uşa trecutului.Nu există viitor , nu există decât o linie dreaptă ce se poate frânge în câteva secunde…

Trec astfel 3, 4 luni, luni în care sunt prins între două bătăi, o anchetă la 10 minute şi faptul că sunt trecut din celula celor condamnați la moarte în alte celule..Să fie semn că scap? Sau doar un gram de amăgire şi nu mor? Momentan nu scapă nimeni.Ca într-o gară a disperării, pasagerii intră sau iasă, acum suntem 60 într-o cameră de garsonieră a socialismului iar numărul creşte.M-am obişnuit cu tineta, pot să-mi fac nevoile de față cu tot poporul de oameni, problema se pune într-o dimineață de iarnă când apare gardianul :
-Aveți vreun popă pe aici ?Desigur că aveți, băh !? Ia dă jos textila ! Dă jos textila şi pişă-te pe cartea asta a ta de căpătâi !
Prima dată refuză iar capul său zboară lipit de un perete icninind a durere.Gardianul repetă scena până când din omulețul nu foarte mare rămâne doar o bucată de carne sângerândă..
-Futu-vă în c.r de nenorociți ! Bătaie la grup ! Dă-i mă!
La uşă stă un gardian, ne pocnim între noi iar cel ce dă prea puțin e băgat cu capul în tinetă.Fiecare ajungem să cunoaştem gustul urinei, a fecalelor. Fiecare din noi vom simți căderea sau dorința de a trăi în mizerie sufletească, în lacrimi.De trei ori cu capul în wc-ul de lemn apoi preotul adus zice:
-În Iordaan botezându-te pe tinee!
-Mai tare mă ! Mai tare ! În Iorda..Paştele mătii te ştergi la gură? Mâncă mă! Mâncă mă căcatu'burghez să-l simți!
Dintr-un voleu am ajuns la perete iar sângele se scurge din arcada spartă desenând puncte roşii pe perete, n-am timp de numărat secunde că se prăvale peste mine un deal de bâte doborându-mă.Noroc cu doctorul Pleşca ce a văzut scena şi se aruncă înainte acoperindu-mă.Încasează el loviturile apoi se şterge la ochi de sânge zicând cu ultimii dinți întregi:
-Să juri că n-am văzut Parisul din pat cu Angelica! Să juri! Futu-i! Cu aia care cânta internaționala socialistă când i-o trăgeam vârtos! Să juri!
Gardianul rămâne perplex apoi se retrage către uşă ştergându-se pe picioare de sânge şi fecale.
-Morții mătii de nebun! Ai luat-o razna! Stingerea! Paştele şi anafura...Pfffiiii!!
Asta la ora 22.Mă readun în durere, iar cineva mă bate uşor pe umăr zicând:
-Dormi tu pe rogojină, e mai cald acolo.Presimt că nu-i gata treaba!
-M-au rupt.Dacă n-am 3 coaste rupte e mare minune..
-Ne-au lăsat mortu'aici.E semn că vin iarăşi pentru sesiunea a doua.De ce ai fost arestat ?
-Partizanat, fugă în pădure, tu ?
-Făceam nişte operații pe creier şi i-am zis unei pense stalina, pare-se că era la fel de nenorocită ca şi tătuca.De acolo până aici, pas uşor în doi..

Caut cerul prin geamul mic dar aflu pentru prima dată că aici cerul e bătut în cuie şi s-a depărtat la ani lumină de mine.Mă rog încet şi adorm între oameni visând pajişti verzi, linişte !
-Deşteptareaa !! Tineta sus ! Fuga cu ea la sector! Fuga marş!
Primul ce ajunge pe coridor e doctorul , trage hârdăul cu viteză ca să se întoarcă împleticindu-se în celulă:
-Nu ieşiți afară că-i omor! Fraților nu ieşiți afar'!
Gardianul apare îmbrăcat de luptă şi ne zoreşte să ieşim dar doctorul are dreptatea lui.Pe coridor sunt aliniați oameni cu bâte ce lovesc fără milă.Refuzăm să ieşim.În ziua aceea am refuzat să ieşim din celulă şi ne-au lăsat în plata Domnului.....
PLIMBARE..
Prima plimbare după arest s-a făcut undeva la naşterea primăverii, dincolo de vremea capricioasă a lui mărțişor, deja vizitasem 4 sau 5 celule iar la un moment dat mi-am primit dreptul de a ieşi 3 minute afară alături de vechi tovarăşi în ale suferinței.Preotul catolic Beksuz mă seconda rugându-se în spatele meu atunci când ne roteam în manej încercând să aflăm un capăt de cer aflat deasupra.
-Dumnezeu e acolo sus, peste zid.Ştiu că aşteaptă un semn, un semn mic, mic de la un slujitor mărunt, mărunt ce sunt.Doar o furnică în noianul de vânturi căzute peste lumea asta..
-Şi dacă e mai departe şi nu peste zid? Cum poate sta acolo pe sârma ghimpată şi păzit de mitraliere? Dacă-l atinge vreun spin de fier?
-Ce ştii tu pui de om născut din coasta adevărului şi a minciunii ? În 50 de ani de credință n-am ajuns decât să culeg speranțe, rugăciuni pe buze şi câte un gram de speranță.De câte ori iau bătaie mă gândesc la Isus şi trec peste pielea care mă arde, peste mâinile vineții de la lanțuri, de la zale.
-Părinte, crezi că vom scăpa de aici? Din lumea asta vopsită în piatră şi sârmă ghimpată? Crezi?
-Lumea la care visez eu cu ochii deschişi se cuprinde în umerii şi-n vârful genelor.Dincolo de gândurile mele şi de stelele arse încep pajiştile verzi.Cu fiecare umilință, se adaugă o pajişte verde în captivitatea noastră efemeră.Tu, eu, chiar şi gardianul ăla ce ne bate zi de zi , sperăm la o mântuire sau după caz o ciorbă caldă.Am golul burții ridicat atât de sus încât m-aş putea preface în nor.
-Golul burții mele traversază în dureri atât de puternice încât simt fiecare îmbucătură ca un glonț ce intră pe fereastra stomacului..
-Gălăgia!! Ține capul plecat! Nu te uita în sus banditule!

Fiecare deținut culege o pietricică din baza peretelui înainte de a intra în lungul şi întunecatul coridor, apoi în celulă.De undeva, de departe se aude sunet de clopot iar lumea în dungi se lipeşte de pereți:
-Auzi? Sunt clopote de biserică, auzi?
-Câte sunt? Ăla mare se aude cel mai bine.Auzi?
-Parcă sunt trei clopote, trei sau patru, poate e vre-o biserică mare pe aici prin zonă..
-Cât ne-ar trebui să facem până acolo la o slujbă? Sau cum ar fi să ne lase să mergem la o slujbă ? Măcar de Paşte..
-Numără paşii în gând, creează-ți un drum mintal printre ziduri, roagă-te să găseşti biserica din sufletul tău !
-Când mă voi elibera, primul lucru intru şi mă rog.Aprind nişte lumânări, cânt.Apoi o să caut un călugăr la vreo mănăstire şi mă voi lepăda de toate relele curse pe mine şi prin mine..
-Un pahar mic de vin, o bucată de pâine înmuiată în el si gata ! Apoi o supă de tăieței cu punctişoare de grăsime , un copan de pui..
Toată lumea oftează iar limbile trec peste brazdele arse ale buzelor în căutarea izbăvirii.O dată, încă o dată se plimbă limba arsă peste buze căutând orizontul..
-Aş vrea să beau o bere la halbă, lângă Braşov este un han mic cu hangiu burtos şi chel.Pe lângă berea pe care o aduce pune pe masă nişte mititei..Mmmm !!!!
-Poate să-mi recite careva strofa a 16-a din Luceafărul de Eminescu? Mi-e dor de poetul național, vreau să-l aud..
Băicoianu, profesorul de limba şi literatura română se pune pe recitat poezii iar noi ascultăm,apoi nişte cântece patriotice aşteptând masa de la ora 14.
-Ce ne vom face dacă ne aduc ăştia mâncare prea multă ? Cum împărțim atâția pui fripți?
-Mă mulțumesc cu amintirea şi mirosul unei mămăligi calde.Dacă mai apare şi un miros de lapte nu-i bai!
-Vezi că-i Târloveanu de serviciu.Ăla de vorbeşte pocit dar bate bine peste țurloaie.L-am văzut dămfuit bine şi cred că-i pus pe treabă azi..
Nu durează mult şi apare gardianul mai sus numit.Se freacă la testicole cu mâna dreaptă, trage un vânt apoi o zice pe voce urlând:
-Bbbăi! Vvvino! Vvv..inn o..Fu..t...ma.. ma ta!
Sunt primul, ba nu, mint , al doilea.Aştept la uşă, de dincolo se aud strigăte , înjurături apoi urlete.Câteva minute îmi strâng pumnii aşteptând să se termine supliciul.Acestea încetează în 15- 20 de minute, aştept şi când sunt introdus înăuntru îl văd pe nefericitul dinaintea mea întins pe o bancă cu fundu în sus:

-Lua-v-ar dracu de tâmpiți ! Nu acu'trebuia să moară băh ! Ia uite ! A murit burghezu ! Tâmpitu dracului !
Îi trage un picior în cap făcând să sară doi dinți din gura deschisă a decedatului apoi mă dă de câteva ori cu capul de perete până oboseşte :
-Ma..r ş ! M..ar..ş ! Pleac..ă în cell llu llăă!
Nu mai contează cine moare sau cine trăieşte, abatorul uman începe de la uşa celulei iar viața atârnă între două ture de gardieni.Unii sunt mai blânzi, cum e cazul lui Costin care închide ochii pe schimbul de noapte sau Giurgea.Alții ca Făclie sau Marotea ca să nu mai zic de Târloveanu au ura în sânge, au sângele curs pe mâini şi-n ochi căutând mereu să-şi facă norma de moarte pe cap de om închis..
-Ştii de ce ne urăşte Târloveanu ? Ai idee partizanule ? Ai idee ? De ce ne bate ?
-Cred că e în gena lui de bătăuş sadea, de unde să ştiu?
Aveam să aflu mult mai târziu că cei ca el nu făcuseră şcoala, că erau învățați să urască şi că noi, cei închişi îi puteam ucide doar cu mâna goală, într-o clipită..
TÂRLOVEANU
În anul 1930 rămâne fără mamă la naşterea celui de al 9-lea copil şi viața îi agață de gât o povară imensă, aproape imposibil de îndurat.Cum tatăl venea rar acasă şi atunci beat , într-o seară friguroasă de noiembrie l-a strâns pur şi simplu de gât omorându-l.La ce bun ca tată când nu făcea decât să zacă şi să bea? La ce bună o gură amorțită de băutură când alți 8 răbdau foamea şi frigul? Cum lucrurile stăteau cum se poate mai prost pentru Târloveanu al nostru, a intrat în lumea orfelinatelor imunde, în lumea unde dreptatea, egalitatea nu era cunoscută.doar simțită în măduva oaselor.O viață croită cu pumnii, cu picioarele fără gram de iubire, fără gram de simțire părintească.După război, văzându-l hotărât în ale luptei de clasă l-au luat organele de stat sub aripa lor spunându-i-se zi şi noapte:
-Burghejii sunt cremenali! Omoară copii, îi lasă fără foc iarna, fură, sug sângele nevinovat al patriei noastre.No vezi ce distrusă e patria de către burgheji? Să nu rămâi singur cu unu'din ăia că îți tai beregata! Sunt foarte pericoloşi!
Asta se petrecea la pregătirea tehnică odată cu arestările din 47, Târloveanu ajunge gardian şef având pictată pe fruntea lată şi neagră crima şi anii de suferință..
-Auzi? Mă întreabă pastorul Ştefan.Tu ai fost pe front?
-Da.În ambele părți De ce?
-Ce ai simțit făcând războiul ? Te-ai simțit împlinit? Ai câştigat ceva? De ce te-ai dus acolo?
-Tu de ce te duceai la biserica voastră penticostală ? Ce te împingea să mergi acolo ? Te simțeai împlinit ?
-Credința m-a împins să merg la biserică..Credința în Hristos.Nu altceva..

-La fel şi pe mine credința în țara asta m-a împins să merg pe front.Nu bărbăția, nu eroismul, au fost momente când nu intra un ac de gămălie în c.r de la atâta frică ! De multe ori, ca să nu fiu prins, făceam pe mine, mai ținea şi de cald uneori..Acolo în tranşeu...Mă rugam la toți sfinții Şi Dumnezeii să scap sau dacă e ceva să mor repede fără chinuri.
-Povesteşte-mi ceva de acolo.Îmi plac povestirile de război tare mult..Le ador!
-Dacă îmi dai jumate din turtoi îți povestesc.Dacă moare mai târziu Ghiță, fostul primar de Alexandria o să împărțim turtoiu şi porția lui de papricaş..Ce zici?
-Povesteşte-mi.Ai omorât oameni mulți?
-N-am mare lucru de zis.A trebuit să fac ce a trebuit să fac ca să nu fiu omorât..Tare gustos turtoiu! Mmm!!! Îl pot roade cu ultimii mei dinți..Mmmm!!..Nu-mi place să zic din război fiindcă amintirile mă taie de multe ori şi sufăr.Aşa a fost să fie acolo.Omoram pentru că dacă nu ne omorau ei pe noi.
Ce să-I spun? Că am văz't oameni murind în dreapta şi stânga atât de mulți că puteam face casă cu verandă din trupurile lor? Că Ilinoiu zăcea în plin bombardament cu creierul împrăştiat în 3 părți? Nu puteam.Nu aveam puterea de a mai zice grozăviile trăite.N-ar fi înțeles de ce nopți întregi visam linia lungă de tranşeu şi chipul celor care plecau dintre noi într-o mişcare de secundă a vieții.N-ar fi înțeles..Nu...
-Cum vrei.Dar eu nu mai apuc altă zi.Am să ies din lumea asta de piatră şi mă voi înălța sus la cer..Dacă voi fi bătut din nou...Am să mă ridic la cer..Am să mă duc la cer şi voi scăpa de supliciu!
Alunecă săptămânile în iarna vieții şi la un moment dat refuzăm să mai ieşim la aer, să mai mâncăm.Prin bătăi în țevi, cădem solidari cu restul vieţaşilor să ne opunem relelor tratamente iar gardienii rămân preț de secunde bune blocați.Ni se promit medicamente, tratament dar nimic nu vine..
-F..tu..vă mama-n cur de nenorociți! Las'că am eu ac de cojocu'vost !
Sunt luat de pe marginea patului şi gardianul îmi trage ochelarii de cal pe față zicând :
-Îți arde de grevă ? Las'că după ce îți facem tratamentul ăsta o să vrei să haleşti şi pe măta goală !
Legat pe scaun cu picioarele în sus sunt bătut la tălpi, meticulos, atât de meticulos că mă întreb printre urlete de nu cumva s-a mutat tot regimentu'de tancuri pe picioarele mele strivite, cum sunt pe jumătate inconştient, primesc o porție de apă turnată cu tolceriu pe gât la vale până simt Dunărea clocotind în stomac.Eu o duc bine dar pastorul nu.Atât de mult a sărit gardianul cu cizmele pe el încât i-au ieşit plămânii afară..Noroc că gardienii se îndură de mine să mă care până la neagra şi să mă lase uitat acolo , al nimănui.

-Cum ai scrie o scrisoare mamei de aici ? Mă gândeam.Dacă am avea hârtie iar gardienii ar fi buni să ne lase să scriem.Cum ai scrie?
-Cum aş scrie? Hmm! Stai niţel să adun bruma de gânduri.Hmm!!!
-Repede că intră Istvan pe schimb şi ăla ştii cum e.Repede!
-Presimt că ne vor judeca foarte repede.Deja au început să adune oamenii în celule, la fiecare oră dispare câte un vieţaş..Hai! zi odată că vreau să aud cum ai scrie către mama ta:
-Dragă mamă, trăiesc, viaţa e grea dar nădăjduiesc că voi prinde următorul Crăciun...Mă ard doruri cumplite, foamea e veghea mea şi lumânare aprinsă..
-Destul, vine Istvan! Staţi cu faţa la perete! Continuăm altă dată!
Ungurul se iveşte ca de fiecare dată la fix, nu întârzie niciodată, nu vorbeşte, nu zbiară.E tăcut ca o stâncă de piatră dar mâinile sale mari desenează într-una.Dinţii strâng într-un cleşte buzele şi atunci poţi să ştii că cel de lângă el va fi bătut sau călcat pe degete..Stăm drepţi aşteptând, se apropie de paturi şi le răstoarnă peste cei aflaţi dedesubt scrâşnind într-una.La final, ridică degetele către tâmpla mea şi zice:
-Pac! Pac!
Se roteşte ca un uliu asupra prăzii, pune mâna pe capul unuia din doctori Şi-l bate uşor pe tâmplă apoi vine din nou la mine zicând gutural:
-Pac! Pac! Puşcă eu la tine cremenal periculos!
Cât ai zice peşte sunt ridicat din celulă şi dus în alta, acum ceva se pregăteşte pentru mine, ceva în două ape: glonţul sau alte închisori.O vreme stau singur cu ploaia de gânduri, mă adun , mă desfac, îmi recit trecutul Şi destinul iar starea fizică Şi psihică creşte în flux Şi reflux.Să fi fost joi la amiază,gardianul a intrat în celulă având pistolul în mâna dreaptă Şi m-a pus cu faţa la perete.Simţeam arma rece în ceafă , oare avea să mă omoare acolo? Nu era imposibil totuşi.Cât a durat până am auzit ţăcănitul sec şi râsul gardianului? Nu ştiu, destul că inima s-a coborât în picioare apoi cu viteză din nou sus în coşul pieptului:
-Pac! Pac! Apoi dă cu pumnul de-mi simt toate sinapsele alergând în moalele capului.Tocmai când se pregătea să-mi mai acorde câteva mici corecţii, s-a deschis uşa celulei şi a apărut doctorul Sinea cu gardianul şef:
-Du-l la control! Gata! Ia-l de aici !
Parcă nici ochelarii de cal nu mai strâng aşa tare iar porţia de mâncare s-a mai mărit puţin.Doctorul Sinea, un deţinut şi el, îmi dă medicamente, îmi vorbeşte frumos evitând să zică ceva concret..
-Nu ştiu mă, nu ştiu, eu mă gândesc că n-am medicamente pentru profesorul Burtelea, moare cu zile şi ăştia nu-i lasă nimic, nici o şansă! Nici pe muieri-sa n-o lasă să vie aci! Măcar că mai are ăsta câteva săptămâni de trăit!
PROCESUL PE REPEDE ÎNAINTE!

-Nu te uiți în dreapta sau stânga ! Dacă ne superi, o să suferi consecințele!.Să nu ne faci probleme banditule că te puşcăm pe loc!
N-am cum să mă uit deoarece sunt susținut de baionete în dreapta şi stânga. Lipite de gât..Avocatul care trebuie să mă apere, mă îngroapă într-un scenariu de film american cerând pedeapsa maximă.Valuri de voci care aprobă şi dezaprobă după cum dictează un regizor aflat pe scaunul principal.Primesc 25 de ani de muncă grea deşi trebuia să mor pentru patrie.
-Eşti un nenorocit de bandit! Trebuia să mori dacă sistemul nostru te-ar fi condamnat după cum era nevoie.În schimb, o să munceşti să-ți plăteşti datoria pe care o ai..Mergi banditule! Să munceşti şi să mori în țărână!Bandiții ca tine, trebuie distruşi până la unu'! Să nu mai rămâie urmă! Meri până nu schimb iar pedeapsa! Meri!
-Gata cu huzuritul mă! Hai să mergem!
Mă ridică pe sus doi indivizi solizi şi mă aruncă într-o maşină de culoare neagră.Acum sunt într-o mare belea.Pot să mă împuşte pe marginea unui drum şi să fiu îngropat fără măcar o cruce..La gară sunt vărsat într-un tren care se scurge pe şine către nicăieri.Nici măcar apă n-am apucat să beau.Vagonul de cărat vite e plin cu oameni bătrâni, loviți, galbeni ca ceara.Râdem de situația creată, ne îmbărbătăm .
-Unde Doamne ajută merem? Ştie careva? Undeva la capăt de lume şi de viață..
-Ori spre vreo închisoare ori să murim într-un capăt de lume.De parcă ar mai fi de ştiut...
-Vedem de nu mergem spre Siberia.Dacă se face foarte frig după o vreme e clar că acolo ne ducem.Tot mai departe..Se sinte adierea în aer? Simte careva?
-Se simte adierea morții nene Gicule! Adierea morții că se tot învârte pe lângă tren..
Înghesuială, aer care se topeşte în flămânzi plămâni iar de multe ori se moare.Când trenul se opreşte, gardienii aruncă corpurile dincolo de calea ferată , uşa mare de lemn e deschisă şi vântul îmi pictează o imagine ce n-o pot uita.Un copil de statură mijlocie, cu căciulă groasă pe cap se uită mirat la tren, ignorându-şi cele două capre costelive.Ridic mâna şi-l salut , pe față mi-a crescut un zâmbet, un rictus mai bine zis , moment în care uşa se închide din nou cu zgomot iar trenul se pune în mişcare:
-Lasă-l pe profesor să stea puțin la aer! Are 80 de ani tocmai azi!
-La mulți ani profesore! La mai mare!
-La mai mare ce? Că am făcut vârsta asta cu două războaie pe frunte şi spinare, două doctorate în ştiințe naturale la Paris şi Londra..Nu mai vreau decât gura asta de aer şi o moarte liniştită..Nimic altceva nu mai culeg de la viața asta! Să trăiască şi alții cât am trăit eu!

-Nu prindem noi vârsta matale, asta e clar.Mă tot gândesc de ne-or duce la capătul lumii poate că se mai îndură careva de noi..
-Să ne ducă şi să ne lase acolo! Mi-am servit țara în primul război, un plămân l-am lăsat în coasta Iaşilor, un rinichi la Mărăşti..Urmele de pe spate când a sărit în aer comandamentul de la Odessa.Acum cică-s un criminal! Nu mi-ar da un pistol cum aveam pe vremuri să le arăt eu ce pot!
-Ne duc la Dunăre să tăiem stuf.Acolo vom vedea tot ce putem sau nu..Curând!
-Uite că a murit preotul Pintea! A murit în picioare ca un cal! Şopteşte vecinul din dreapta mea apropiindu-se de ciubărul cu apă:
-Ăsta miroase a urină! Nici apă de băut nu mai avem!
-Nu vrei o țuică de Pietroasele? Sau un curcan? Lasă că de unde vin eu urina avea gust îmbietor după 6 sau 7 îmbăieri în tinetă..Mai bine bea aşa cum e că-i mai bună!
Trenul se opreşte din nou, de data aceasta la un peron din lemn şi piatră iar uşile sunt împinse cu putere.Mă uit în jur, ne privim față în față cu gardienii, tragem aer în piept puternic:
-Toată lumea jos! Joos! Încolonareaa! Jos mă! Jos! Jos pe peron!
Unde nu pot picioarele , rezolvă paturile de puşcă şi bâtele care din nou îşi fac datoria malefică peste capetele noastre.Ne aliniem cu chiu cu vai, mai puțin bătrânii de 70-80 de ani ce sunt călcați în picioare, împinşi mai încolo în noroi..
Unii dintre ei se ridică haotic, alții rămân întinşi în noroi la mila câinilor lupi ce-i rup bucată cu bucată..
-Băă!! Băă!! Nenorociților! Nu mai aveți Dumnezeu? Îi lăsați acolo să moară? Băă!!
Începem să strigăm, să facem gălăgie atât cât să fim fugăriți pe drum la vale, cred că m-am împiedicat de 3 ori, în spatele meu câinele lup se apropia periculos făcându-mă să strig şi să o iau repede la picioare de frică..Când goana încetează, pe mine s-a adunat toată apa Dunării iar fruntea se clatină plină de teamă.Mă bag între doi vieţaşi mai solizi şi mă sprijin încercând să-mi revin:
-Era să mori de 3 ori până acu.Cine te-a pus să te uiți înapoi?
-Soarta.Soarta m-a pus să mă uit înapoi..Soarta!
-Linişte în formație! Linişte în formațiee!! Gura mă n-auzi? Gura! Câte 5 în grupă! Înainte fuga marş!
Pontonul deschide intrarea în burta un şlep de dimensiuni mari, paturi agățate de pereți, aşteptăm noile comenzi:
-Luați-vă paturile în primire mă! Fiecare cu căpătâiul lui! Mişcă mă! Mişcă!
-Să vezi ce friguri băgăm noi aici! Stai să vezi! Îl vezi pe gardianu' ăla gras? Ăla cât o putină de varză? Stă pe singura gură de aerisire! Nenorocitu' dracului!

Prima noapte e cumplită cel puțin pentru mine.Şlepul se clatină, apa provenită de la respirația a 100 de oameni se scurge peste tot, hainele sunt ude, păturile sunt ude.Nimic uscat, totul într-un lac de sudoare rece care macină oase, plămâni.Toată lumea tuşeşte, mă tem de o boală urâtă şi de multe ori am ajuns să mă rog cu ochii strânşi.
-Măcar de ne-ar arunca în Dunăre, ar fi mai uşor decât să ne chinuim în halul ăsta!
-Nici Dunărea nu ne vrea, suntem proscrişi, nişte nimicuri la voia istoriei! Nu te mai ruga atât! Dumnezeu e peste mal, ocupat cu alte lucruri mai importante!
Să fereşti de brigadieri.Nu au milă de nimeni, şi-ar vinde şi mamele doar să capete pedeapsă mai mică.Ei sunt deținuți pentru crime, violuri, furturi.Să munceşti până simți că o să cazi !.Altfel faci cunoştință cu biciul sau lopata de infanterie ! Să munceşti ! Să munceşti sau vei muri tăind la stuf !
Îngropat până la brâu în apa înghețată tai stuf de dimineața până seara.Pentru că nu face față, doctorul Oprea cade cu fața în noroi supus furiei brigadierului Ciucă :
-Lucră ! Lucră ! Lucră mă ! Lucră mă că omor eu la tine ! Lucră n-auzi ?
Doctorul are 80 de ani , a făcut ambele războaie mondiale şi pe când lucra la Bucureşti a pus bazele radiologiei româneşti....Nu-şi mai ridică trupul din noroi iar aburii vieții se risipesc iute în frigul tăios ce apasă, apasă.La vederea cadavrului, muncim cu sârg , de teamă să nu fim următorii !

CANALUL DUNARE MAREA NEAGRA

Din rațiuni economice dar şi la îndemnul părintelui de la est Stalin, în anul 1950 începe lucrul la Canalul Dunăre Marea Neagră.10mii de deținuți politici, oameni sărăciți de război veneau să lucreze legând Dunărea de mare.CU PARTIDUL NOSTRU MARE, TRAGEM DUNAREA LA MARE..IMPOTRIVA BURGHEZIEI..Jos Burghezia !.Coloane de trenuri ajung în punctele de lucru aducând din închisori doctori, profesori, academicieni, preoți, elevi.Munceşte sau mori ! Dă-i sau crapă ! Ia-l pe 5 ! Să nu fiți 4 într-o coloană.Să nu fiți nici 6 !.
Capul Midia, Negru Vodă,Periprava, puncte unde elita românească şi-a dat sângele şi viața.
Cea mai cruntă era baraca 13.Acolo, studenții reeducați schinjuiau după ordinele bine stabilite şi mai ales după ce experimentul Piteşti începuse să scape informații, oameni ce fuseseră chinuiți.Nu aveam nici cea mai elementară igienă, lipseau medicamentele, hrana se compunea din câteva sute de grame de turtă,un nechezol dimineața şi un deşti de marmeladă.La prânz trecea căruța cu apă şi hrană iar deținuții puteau savura cele câteva minute de linişte.
Trenul se opreşte la peronul de piatră şi în strigătele gardienilor suntem aruncați lângă şine.Un țigan uriaş, negru şi bâlbâit loveşte în dreapta şi stânga

cu parul înjurându-ne, umilindu-ne.Aveam să aflu mai târziu că într-un acces de furie a aruncat un pilot în groapa cu var aflată la intrarea în lagăr.
Ne ridicăm,ne încolonăm ca în armată şi intrăm în locul unde ni se spune că vom muri muncind.
La 5 dimineața, se aude alarma iar ochii se deschid încet, încet.E prima noapte de lagăr şi prima zi de muncă în colonie.Uşa mare se deschide larg cu zgomot iar vântul urlă a demență..

Dragă mamă

Această scrisoare o vei primi în gând odată cu ieşirea mea pe platou.Sute de tineri, bătrâni, elevi sau studenți aşteaptă încolonarea spre muncă.Nu am timp să-ți scriu, tu mă iartă, tu mă iartă că acum îți trimit gândurile mele în vântul tăios, în geana pistoalelor mitralieră şi a câinilor lup dresați să omoare.Mă iartă că-ți scriu gânduri în lacrima zorilor şi aşteaptă că oi veni şi acasă.Deținutul şef Ilinuş, ne numără ca pe oi apoi dă raportu' unui individ gras cu nişte picioare subțiri ca trestia.Coloana 3! Coloana 3! Cu cântec înainte marş! Ca în armată.Mi-e dor şi cel mai tare mă taie o lungă linie de orizont în foame dar sunt bine.Muncesc, trăiesc, numai picioarele mele culeg fire de piatră, de calcar ce se depune încet şi sigur pe memoria mea..Te las, amu' o să vărs lacrimi şi apă pe un altar şi o cruce.Cu bine!
-Acolo, acolo în dreapta peste creasta de pământ sunt închişi preoții! Golgota! De câte ori oftez? Plâng cu lacrimi de sare şi praf, înghit cu noduri aşteptând goarna care trebuie să anunțe încetarea lucrului.De ce nu sună ? Sus pe rampă cu roaba , dacă mă uit înapoi apare brigadierul şi mă bate.Sus pe rampa de încărcare ! Înapoi la linia de calcar ! Să nu te abați că moartea fumează nu departe de tine auzi ? Să nu te împiedici că pățeşti ca ăla ce a nimerit sub roțile flămânde ale locomotivei..Să nu visezi căci visele cad pe jos şi sunt călcate în zeci de picioare frânte.
Disperați care vor să fugă.Aruncă lopata, târnăcopul zbughind-o printre ciulini, oameni pieriți,se fac una cu natura în speranța că vor scăpa.Dar unde să fugi ? Cât priveşti , ocean de piatră şi calcar,doar cerul e albastru..Cerul şi sufletul sunt albastre.Cu mâna pe frunte salt ochii şi număr norii.2,3 4 .Am ridicat coarnele roabei iar picături mari de sânge s-au scurs , avide în pământ :
-Rupeți haina şi fă-ți un jug din ea că altfel dai de necazuri ! îmi suflă cel din spate.Repede că s-a întors cu spatele brigadieru !
Rup cămaşa, o leg îndoită de coarne apoi de gât şi aşa pot duce munca mai departe.Ce o fi, ce no fi, dacă e să mor, să mor demn !
-Bă ! Vino încoa ! strigă gardianul la ora 15 când am lăsat treaba.Vino încoa, futu-ți viața ta!
-Da să trăiți!
-Aşa mă! Aşa mă, futuți găozu' respectă gradu' măă! Vino încoa!

Lângă brigadier apare un ins mic de statură şi negru ca tuciu, pe nume Diamant.
-Ia-l pe ăsta şi scăpați de pietre auzi? Dacă fuge..
-Ha, mânca-ți-aş inima ta! A cum să fugă nimernicu' aista? Ha nu fuge că-i dau la gioale şi-l îngrop colo în apă!Hai mo! Hai mo so merem şi să scăpem de chietre auzi tu? Hai!
Pietrele, pietrele sunt aruncate în marginea depozitului unde funcționează sanitarul coloniei numărul 2, mă opresc şi arunc priviri frânte unor oameni trântiți la perete, morți:
-Hai mo' dormi? Hai să punem sus aistea!
Prinde pe unu' de cap, eu de picioare, o zeamă verzuie iasă din pieptul mortului iar mirosul mă face praf.Nu ştiu cum de nu îmi arunc nechezolu' din burtă de la atâta putoare! Aruncăm mort după mort în atelaj apoi face semn să mă aşez pe capră şi să aştept.
-Diii mă! Dii!!
După cum se mişcă agregatul fac legătura că-i ăla de ne aduce pita pe frontul de lucru şi zâmbesc amar: pâinea şi mortu! Pe o parte intră dumicatu' pe altă parte Dumnezeu cu uitarea..
-Măi Diamante de ce eşti aicea? Ce ai făcut?
-Am babardit-o pe una la Bucureşti nenicule.Am babardit-o şi am băgat şişu-n ea de otreapă! A matale de ce? Ai omorât vreuna şi matale?
-Sunt burghez mă! Sunt periculos nu ştii?
Țiganul se întoarce , se uită câteva minute la mine şi zice:
-A mo, îți bați joc de pralea? Tu n-ai față de cremenal cum n-am eu parte de piranda me' amu!
-Aşa zice statu' mă omule! Aşa zice statu!
-Neşte fumătoare n-ai? Că mă arde la piept dopă o țegare!
-Am câteva.la mine.Ține!
Se bucură ca un copil primind țigarea apoi dă cu piciorul într-un cadavru..
-Să moare bine că aice eu sunt şefu'! Mama lor de legeonari!
Dau să mă întorc în frontul de lucru şi mă opreşte unu' mic de statură şi rotunjor la foale, o singură mână, dreapta cred.Se chinuie să ridice nişte lăzi iar gardianul l-a luat la ochi, aproape să sară cu bâta pe el.Ajung lângă lada prima o ridic şi aştept semnul:
-La bucătărie! Pe aici înainte! Repede că ăsta nu ştie multe!
Clădirea popotei este undeva către capătul lagărului dar lada nu e grea şi aproape fug cu ea spre disperarea ciungului care abia mă ajunge:
-Aici! Aici! Hai că am scăpat pe moment.Cine eşti?
-Ionel..

-Destul.Nu trebuie să îmi spui mai multe! Îți mulțumesc că mi-ai salvat viața azi.Aşa pățesc când Caralea bea şi apoi se dă la deținuți.Ştii, eu n-ar fi trebuit să ajung aici dar..
-Mă bucur că te-am putut ajuta.Auzi? O bucată de pâine n-ai?
-Am nişte mămăligă pentru câini.Destulă cât să n-o mânce ei şi destul de bună să-ți mai taie din foame.Acum du-te! Trebuie să mă verifice şefu' de tură!
Ce grozav! Mi-am pus porția de mâncare pentru câteva ore şi aproape ratez intrarea cu echipa mea de muncitori.Brigadierul şef se uită chiorâş, mormăie ceva apoi strânge coada lopeții în mâna dreaptă.Mă aştept să primesc bătaia dar din varii motive se întoarce pe călcâie şi pleacă.Pot să revin la pătura mea şi la somnul de care mă apropii cât pot de tare..

ONOFREI

-Poți să mă ajuți cu o ladă ? zice el mai târziu făcându-mi semn să vin.Nu pot singur..Hai că îți dau nişte țigări.Hai !
-Cum ai fost arestat Onule?
-Numele meu , Grimberg, aveam o slujbă bună la gospodăria de partid, un loc călduț, venea mâncarea pentru cei de sus, opream şi eu o porție , două , restu pleca la cel ce mă băgase acolo.Ăia mari nu controlau prea mult, mâncau la sediu , se mulțumeau cu icrele negre, cu caviarul şi tonul sau şampania.Tu ştii câtă şampanie stricau? Pfiii!! În fine, asta a durat cam 3 sau 4 săptămâni.,m-am lăcomit şi am dus acasă batoane de salam unguresc,câteva sticle de şampanie, o perdea de tren luată dintr-o garnitură rusească.Nu numai că am dus acasă dar şi lauda pe măsură.Destul că într-o noapte eram trezit de bătăi puternice în uşă:
-Securitatea! Deschide mă! Securitatea poporului!
Trei zdrahoni mi-au luat casa la purecat, copii din pat aruncați, ce mai? O nebunie! M-ar fi băgat la deținuți comuni dar ce să vezi? În dulapul de sus, cărți interzise, poezii ale poetului G interzise şi condamnat la 15 ani de arest.Eee!! Aici era buba! Păi cum să fi scăpat eu când aveam o nevastă tinerică şi dornică de lume nouă în schimbare?
-Deci nevasta te-a adus aici?
-Păi tu ce crezi? Gura mea mare m-ar fi dus la drept comun pentru vreo 5 ani, caietele descoperite în casă m-au dus la 12 ani de închisoare grea..Vezi?
-Trebuie să mă aliniez pentru apel.Rămâne să mai vorbim?
-Când poți, te mai chem eu să mă ajuți...Poate mai ajut şi eu cu câte ceva..
-Apropo, mâna? Pe front?
-Nu.Am căzut dintr-un tren la Brăila.N-am fost pe front, acum du-te! Du-te să nu te pârască vreunu'!
Din nou în schimb.Roaba mă aşteaptă , umerii s-au mai odihnit câteva momente.Dealuri! Dealuri de piatră pe care le-am visat ani la rândul urând tot

ce era legat de mare, de Dobrogea.Sub livezile acelea imense de piersici zac mii de oameni...Mii de oase uitate acolo, fiecare fir de iarbă, un mort, un tată, sau un fiu..O uitare, o lacrimă.
Nici o normă de protecția muncii.Nu există aşa ceva.Cine-i mai bagă în seamă pe cei schilodiți, morți în urma accidentelor?.Nimeni! Muncă şi moarte!..
Curg zile şi ore prin mine iar mîinile au devenit una cu calcarul pe care îl sap.Dumnezeu îmi este martor şi tovarăş de poveste atunci cînd biciul sau lopata se adapă din spinarea mea încovoiată.Din zeghea vărgată , plouă cu zdremţe iar coarnele roabei sunt tocite de palmele mele grele.Dimineaţa, desfac deget cu deget într-o luptă surdă cu durerea şi dorinţa de moarte.Încolonarea spre platoul de apel unde bate vîntul năprasnic.Sute de schelete ambulante cu glas şi bocanci grei intră sau ies după cum îs schimburile.Gardienii rîd, schimbă cîte o ţigare iar noi jinduim măcar la un muc aruncat în colb.De cînd nu am mai mîncat o friptură! Parcă sunt ani! secole!.Pornim cu dimineaţa în spate iar poarta lagărului se deschide cu un scîrţîit pe care îl ştiu şi în somn.Cum zice cineva cunoscut , poarta se deschide pentru muncă sau pentru cei ce au murit şi nu se mai întorc.Oare o să mor aici în Dobrogea? Să mor aici tăind drum cu lacrimi?.Tăiem drumul la mare cu piepturile noastre..

Anii noştrii schinjuiţi..
Anii crînceni te săpară..
Cimitir de deţinuţi..
De la margine de ţară...

Ce grei sunt paşii prin colb şi piatră iar bocancii rupţi bat ca nişte ciocane la o poartă de iad.Nu mai ştiu cum e iarba verde, nu mai ştiu pieptul generos al iubitei pe care o mîngâiam seară de seară.Nu mai ştiu nimic iar nenorocitul ăsta de creier ars de soare şi bîte refuză să cedeze, refuză să creadă că nu este drum decît cu picioarele înainte!.Mărşăluim! Gardieni în faţă, la mijloc şi în spate.Puşti mitraliere care abia aşteaptă să golească plumbii.Cîini lup ce muşcă din trupuri galbene şi uscate.Unde eşti tu doamnă cu apele tale albastre să înghiţi toată durerea strînsă aici? .Te uită cum curg lacrimi şi mame îşi plîng pruncii pierduţi în pustietate.
-Să nu fiţi 3 sau 4 în formaţie! Cîte 5!
-Ia-l pe 5 şi ţine aproape! Ia-l pe 5 şi ţine aproape! Dă-i sau mori! Dă-i sau mori! Mărşăluim! Aşa vom muri mărşăluind pînă în lumea cealaltă! Înainte! Înainte!
Roaba şi tîrnăcopul sunt două unelte foarte utile în supravieţuirea speciei ce îşi încheie viaţa într-un lagăr sau colonie de muncă.Bîta sau biciul ori cazmaua sunt unelte folositoare în a trezi interesul celor ce nu pot sau mai rău nu vor.Să te fereşti de brigadieri! Nu au milă şi omoară un om cît ai clipi! Au normă în a zdrobi în bătaie pe careva ce cu o viaţă înainte fusese fie ministru fie doctor eminent.Alboni sau Liviu Borcea sunt mereu nemulţumiţi de cei ce nu raportează morţi mulţi, cît mai mulţi!.Valuri de pămînt ce ne acoperă ochii şi nările iar amintirile unei vieţi trecute rămîn acolo , undeva în urma noastră.Am avut o iubită cu părul blond ca spicul de grîu, unde este ea acum? Poate are un

soţ ce o iubeşte apăsat în fiecare seară într-un pat ce nu face zgomot.Văd mâinile lui cum se plimbă pe sînii tari ca piatra , simt oftatul şi sărutările calde.Eu sunt departe şi între noi s-au născut lumi de piatră păzite de gardieni şi pistoale mitralieră.Între noi e o lume potrivnică ce înalţă ziduri.Gîndul aleargă liber fără oprelişti iar limba mi se plimbă pe buzele arse.Spatele încovoiat se ridică la fiecare hop şi am ajuns pe rambleu.Vine trenul şi vagoanele sunt încărcate ritmic.Iubita mea cu părul blond ca spicul de grîu..Se aud urlete.. vagonul s-a deplasat şi a prins sub el picioare şi trupuri.Sînge care se întinde pe şinele prăfuite şi moarte.Nici cea mai mică normă de securitate a muncii.Nimic.Doar Dumnezeu care să păzească un trup firav şi bolnav.George are 30 de ani, inginer.Este aici de la început şi a venit de la Aiud.Rîde cu ultimii 3-4 dinţi şi povesteşte cum fugărea raţele acasă şi cum cînta seara din vioară.Ochelarii cu ramă groasă sunt prinşi în sîrme iar barba a crescut ca iarba, deasă.Şi rîde mereu! Rîde apoi valuri de lacrimi îi inundă faţa.Nu mai poate rezista în baracă, nu mai poate rezista aici în zona de lucru.Studenţii îl bat cu prosopul ud în fiecare seară iar uneori este pus la curent electric.Şi eu am fost pus de cîteva ori....
Îmi aduc aminte cum gardianul mi-a prins de degetele de la picioare fire.Fire legate la un telefon de campanie.Apoi cu un gest teatral a învîrtit manivela ca şi cum ar fi vorbit la Căciulaţii din Vale:
-Aloo? Aloo? Căciulații din Vale? Aloo? Fira-ți ai dracu cu deştele voastre! Aloo!!?
Curentul trece prin corp şi aruncă nefericitul pe jos în spasme de durere.Te ridici odată, te ridici de 2 ori cu privirea ruşinată că ai facut pe tine de frică.Am pățit-o şi eu au pățit-o şi alții.George, inginer, îl găsim mai tîrziu aruncat între tampoanele trenului cu ochelarii căzuți lîngă roata mare.A scăpat de suferință!
-S-a dus dincolo unde nu sunt gardieni şi unde mîncarea e îndestulătoare.Curând, ne ducem toți acolo.Cu tot cu roabe, lanțuri, funii..
-Costică? Nu ți se pare că adie a miros de sarmale?
-Adie ceva dar nu a sarmale bădie.Adie a moarte.
-Adie mă a sarmale şi friptură.Simt asta în aer.
Ridică nasul cârn în sus apoi îşi plimbă limba pe buze aşteptând briza de mâncare.
-O fi păcatele mele.Ieri am mîncat nişte viermi.Cam amari dacă nu le rupi capul dar în lipsă de altceva..Am mâncat nişte viermi din ăia şi apoi apă!
-Ne-au trimis pachete de acasă..Cică Eftimiu a primit un tort..Pe jumătate mîncat de gardieni dar...
-Eftmiu se duce seara să dea raportul la colonel.Tu nu ştii că de aia l-au depistat pe Carvase?
Carvase aduna bucățele de pîine şi dosea țigări primite de la unul sau de la altul.L-au găsit după un denunț iar Carvase a stat 5 zile la carceră fără hrană ,

doar cu apă.Ajunsese la un moment dat să recite poezii cu voce tare, guturală iar gardienii l-au bătut cu bâtele..
-Nu l-ar ajuta ăl de sus! L-au bătut atât de rău că i se vedeau oasele ieşite prin piele..Nu i-ar ajuta Dumnezeu !
-Pînă una alta, vezi că vine butoiul cu mîncare.Lasă roaba şi fugi la rând să apucăm să mâncăm!
Se aude goarna de oprire a lucrului iar calul se iveşte după dâlma de pământ.Țiganul aruncă pâinea, opreşte atelajul şi începe să împartă zeama de varză.Cei mai fericiți dintre vieţaşi prin o şopârlă, un arici, sau câte un şobol.Trebuie doar lovit uşor cu lopata sau târnăcopul apoi jupuit de piele.Cum n-am unde face focul , prefer carnea eventual fără intestine, doar dată prin zeama chioară de varză:
-Cine credea că eu, mare arendaş o să halesc şobolani? Sunt buni, au carne de pui de găină, aici mere' orice! Zice un individ înalt cu o barbă sură agățată pe piept în jos..Mmmm!!! Dacă deseară mai descopăr unu' o să-l fac tocană!
Prin lagăr se aude că a sosit un transport mare cu cartofi.Cine e la bucătărie de serviciu?.Ne repezim ca orbii la cartofii ce stau să putrezească şi unii se îmbolnăvesc grav:
-Fir-ați ai dracu să fiți voi! Nu am medicamente! Ce să vă dau eu? N-am! Muriți! Fir-ați ai dracu!
Invariabilul nu am! Asta primeşti la infirmierie de ceri ceva.Şi asta e , nu are! Te doare măseaua? O scoatem da'pe viu! Nu am morfină! Nu am mai văzut aşa ceva de cînd eram la Cotul Donului.Te doare capul? Poate un pumn sau o lopată între urechi.Nu scutim pe nimeni de lucru!
Infirmierul e un oltean descurcăreț aşa cum sunt mai toți oltenii,se dă bine pe lîngă gardieni şi mai primeşte cîte o ciosvîrtă, cîte un țoi de vodcă.Nu-i pasă de noi, el să scape,are un colț ferit de umezeală iar la lucru nu merge.Dintre gardieni cel mai rău e Tonose,Tonose o brută din Transnistria, fugit după război la Rădăuți,vorbeşte stricat româneşte iar noi aflăm că e un evreu ce şi-a pierdut familia la Dachau,de unde şi zvonul că de fapt , s-a înțeles cu un ofițer german pe bani, ca să scape.Germanii, foarte exigenți, la locul lor dar lacomi, lacomi cum rar s-a mai văzut.Tonose bea de stinge iar cînd e beat are chef de chinuit pe cineva.După ce ne-am întors în lagăr l-am auzit zbierînd la David, martorul lui Iehova ce refuză lucrul duminica.Îl aleargă pe platou, îl bate cu bîta, îl chinuie..Ce senin se uită David la el,omu' ăsta realizează unde se află? Tonose îl împinge ca pe roabă apoi loveşte din nou.Cine să-l apere pe nefericit?.Noroc că alcoolul îşi face efectul şi dementu' se împleticeşte spre camera de garda.David se roagă acolo aplecat peste unealta de cărat iar gardianul îi dă un şut în fund zicându-i:
-Vezi bă? Te pot omorî, te pot jupui de viu, Dumnezeul ăla al tău nu te vede.?.

-Dumnezeu e în sufletul meu, pe umerii mei, tu n-ai cum să simți asta..O să mori tot gardian pătat de sânge..
-Du-te bă în măta de nenorocit! Las că vezi tu după ce te ridică frații din baracă! Du-l la 12!
Bietul David, în baraca 12 sunt cei aduşi de la Piteşti, o parte din ei, restul la 13 unde după cum am mai spus.Unu' din băieții de acolo îl prinde de păr apoi zice :
-Ei vezi? Ridică privirea pocăitule! Ridică privirea! Aşa mă! Aşa! Auzi? Tu ai o mamă? Tu ai mă pocăială o mamă?
-Am.Am.o mamă..
-Şi o iubeşti mă , răspopeală? O iubeşti?
-Îmi iubesc mama, desigur, da' de ce întrebi? Zice David strângându-şi cruciulița la piept..
-Măta-i o curvă! Zi mă şi tu!
-Mama..
-Faci pe al dracu' ai? Las' că te învăț eu minte! Te învăț eu minte pocăială! Zi mă! Zi că te calc în picioare mă! Zi!
Cei din baraca 12 au un mod sinistru de a chinui oameni,iar David nu face excepție,e pus între două stinghii iar studentul loveşte cu parul unde i se pare lui mai bine.După zece minute,din bietul pocăit nu rămâne decât o umbră de sânge şi carne..
-Al dracu' a venit aici să ne spună nouă despre sfinții lui de pe pereți!
PREOTUL..
La mijlocul lunii octombrie, pe poarta lagărului apărut un personaj mic de statură, slăbuț care a fost repartizat în brigada 1 de muncă.
Toamna tîrziu cu ceață foarte deasă şi un vînt ce taie ca un cuțit.Ne aflăm pe rambleul de cale ferată unde lucrăm şi dormim.Tot mai mulți tineri ce sunt aduşi la lucru.Doamne! Unii dintre ei sunt nişte copii! Copii în zeghe.
-Te uită Ionele cum flutură restul de haine pe mine.Parcă sunt un far la capăt de lume.
-Mă uit şi mă minunez.Tăiem lumea în două iar la doi paşi stă coana cu coasa.Oare nu se satură niciodată să aştepte?
-Pe front se sătura vreodată? Îți aduci aminte la Păuliş că ridicam ziduri din soldați morți?
-Parcă a trecut o veşnicie de atunci.Cine mai sunt eu? Am fost vreodată ceva în afară de humă cu ochi?
-Pe front o vedeam acolo, lîngă mine cum fuma liniştită .Nu se grăbea deloc.
Ceața e ca o pătură deasă iar soldații de pază au renunțat pe moment la veşnica grijă.Unde să fugi? Numai pustietate peste tot.Au încercat vreo 2 sau 3 şi i-au adus pe o targă de lemn, morți..Se înghesuie în noi aşteptînd să treacă ceasurile.Şina neagră de cale ferată trece dincolo de pătura albă ca un fir între

viață şi moarte.Dumnezeu mă iubeşte.Eu am să aflu peste cîteva zeci de minute.Cîți suntem? 100? 120 cu gardieni cu tot?. Se aude un şuierat sinistru şi mă arunc înlături cu un ultim efort.Alții nu au şansa asta.Locomotiva a intrat cu viteză în curbă iar mecanicul nu mai frînează.30 de vagoane cu piatră prind sub ele deținuți, gardieni.Un carnagiu pe care aveam să-l țin minte toată viața mea.Țipete, sînge , un picior al vreunui deținut aterizează pe mine şi urlu.Urlu cît mă țin plămînii.Piciorul retezat de sub genunchi zace acum în noroi şi o secundă mă uit la el.Puteam fi eu! Puteam fi eu!
-Ionele , am auzit că era să mori, zice preotul Tănase.
-Moartea a trecut pe lîngă mine.Ne-am privit în ochi şi atît.
Gardienii sunt speriați iar unii dintre ei vociferează către conducerea lagărului.Pe noi cine ne ascultă?
-Hai bă că trebuie cărați nişte morți.
Sunt obişnuit.Căruța cu care se aduce pîinea e bună şi de cărat morții.Calul se împleticeşte printre pietre şi-l mângâi încet pe crupă.E şi el un suflet rătăcit într-o lume rătăcită .Nici nu stiu unde-i îngropăm şi mai dureros că nu îmi mai pasă..Dealuri imense sub care sunt sute de morți.Mult timp după ce am scăpat din lagăr am urât marea, Dunărea.Refuzam să merg .Cum să merg cînd sub dealurile alea cu piersici sunt camarazi morți?.Cadavrele alunecă în gropile săpate dinainte iar țiganul rîde.
-Conaşule, eu sunt aici pentru că am furat şi am omorît o cucoană.Tu pe cine ai omorît de eşti aici?
-Am omorît şi eu pe cineva.Sunt un criminal.
-L-ai omorît cu toporul? Cu cuțitul?
-Răgălie, mai contează? Suntem aici.
-Nu mai contează conaşule, da'te văd tînăr, trebuie să fi făcut ceva rău de tot să ajungi aici.Prietenii mei se tem tare de dumneavoastră.Noi ne temem de cei de dincolo de gard.
-De ce vă temeți de cei de dincolo de gard?
-Ne temem pentru că ne-au spus.Sunt foarte periculoşi! V-ar putea ucide într-o clipă, numai cu privirea!
-Şi sunt eu unul care te-ar putea ucide cu privirea măi băiatule?
Se uită la mine cam cu jenă, cu ruşine apoi se scobeşte în dinți.Scoate o țigare mototolită şi îmi dă şi mie jumătate.Fumăm feriți de ochii gardienilor apoi aruncăm cadavrele în groapă, unul cîte unul.E frig tare şi mi-au înghețat mîinile groaznic.Fiecare corp ce cade în groapă are un sunet înfundat pe care-l voi simți multă vreme în cutia minții mele.Ninge, cad fulgi mari iar unii trec pînă pe pătura mea scorojită la care am ajuns să țin.Acoperişul e rupt în bucăți iar noaptea aleargă cerul peste capul meu.Pînă de curînd trecea vara, acum a trecut toamna şi deja iarna bate la uşă.Doctorul Tănăsescu sforăie sub pătură şi

din cînd în cînd mormăie despre o viață trecută.A lăsat acasă o nevastă cu doi copii, averea şi-a mîncat-o prin cazinouri ca apoi să devină un fervent susținător al PNȚ.Într-o seară cînd se întorcea de la spital l-au săltat cei de la securitate care îl urmăreau de multă vreme.În închisoarea de la Timişoara a avut ghinionul să dea peste Vida Nejici.Aceasta avea o lumînare lungă cu care lovea peste testicole.Nici el nu a scăpat supliciului şi uneori ne povestea cum i se făcuseră organele negre ca tuciul.Avea dureri groaznice şi îl compătimeam pentru suferința lui.
-Tu ştii Ionele cum bătea aia? Doamne! imi spune într-o dimineață albă cu zăpadă şi frig.
-Nu ştiu doctore, nu ştiu.Era frumoasă?
-Frumoasă foc sîrboaica! Nu ştiu de unde ura asta pentru bărbați.

Ne-au adus din închisori...
robi ai stepei dobrogene
ca să presărăm pe flori
roua strînsă pe sub gene..

-Suntem robi Ionele, robi şi nu ştiu de lanțurile ne vor fi scoase vreodată.
-Sufletul nu ni-l pot lua.Sufletul e liber să zburde peste țevi de mitralieră, peste gardieni..
-Eşti un romantic incurabil.Hai că ne dau papricaşul!
Mănânc iute şi apoi trec scurt lingura prin gamela ciobită şi murdară.Ca să îmi astup stomacul mai mereu gol arunc nişte apă înăuntru şi îmi închipui că –s sătul..
Nopți lungi când nu mă pot odihni deloc, mâinile dor cumplit, se umflă cu se umfla pe vremuri pâinea pe care mama o făcea în cuptor iar noi copii aşteptam să primim o bucată aburindă de la ea..
-Lupilor! Lupilor ! Mă prădați lupilor!
Apoi au venit vremuri grele când tata s-a îmbolnăvit iar mama a trebuit să facă toate muncile câmpului o perioadă foarte lungă.El fiind preot a căpătat un ajutor de la țăranii care –l iubeau..Ce vremuri!
Urlă vântul afară şi scutură pereții barăcii făcându-mă să intru mai adânc sub pătura peticită.Aceleaşi scâncete pe care le auzeam pe front, aceleaşi oftaturi şi vaiete..Viața mea care se scurge aici sub mormane de pământ.Mă dor toate amintirile şi parcă ceva se desprinde din ramura mea de viață.Nu sunt vinovat cu nimic până la urmă! Mi-am făcut datoria față de țara asta..Număr secunde, strivesc un păduche pe pieptul meu şi zâmbesc.Dă-mi Doamne încă o zi! Sau măcar o moarte curată...
La 5 dimineața primesc porția de arpacaş, înghețat bocnă.Las'că mere încălzit la piept, închei vestonul şi mă uit înapoi cu teamă.De bine de rău era mai cald aici..

La 6 se face numărătoarea, luăm uneltele şi la muncă! Ce poți lucra pe gerul ăla?
-Tu! Vino încoa! Vino încoa!
Mă trage din rânduri înainte de plecare şi din nou sunt împins spre locul unde-l găsesc pe evreu :
-Stai aici bă ! Stai aici ! strigă soldatul împungându-mă cu arma.Stai aici sau te puşc!
Evreul zâmbeşte candid şi-i spune soldatului să mă lase în plata Domnului, nu înainte de ai da ceva..Am rămas noi doi şi un moment mă bucur..Iarna nu m-a doborât de tot nu?
-Te duci cu hainele astea la cameră.Când intri , să nu te uiți la el auzi? Să nu te uiți că te puşcă !
Mai rău nici că se putea.Comandantul are camera bine încălzită, duduie focul iar din ce reuşesc să văd cineva stă întins pe pat.
-Lasă hainele şi dă-mi halatul ăla ! strigă vocea, e vocea unei femei.Ce te uiți aşa? N-ai mai văzut femeie goală ?
Întind mâna după halat apoi mă retrag.Tocmai la timp căci apare comandantul.
-Nuțica, te-a supărat ăsta cu ceva ? Să-l dau la câinii mei ?
-Nu-l da că-i folositor.Nici măcar nu îndrăzneşte să se uite în ochii mei!
Coboram şi urcam în stări care mă inundau cu percepții şi vise.Era atât de uşor să mor!.Sau credeam că voi scăpa?.Nici eu nu ştiam prea bine.Comandantul m-a concediat cu un gest rapid apoi am coborât scările trecând prin dreptul soldatului ce strângea arma..Onofrei s-a uitat la mine, a aruncat o bucată de pâine în direcția mea zicând:
-Nu te-a dat la câini.E bine.Înseamnă că a văzut ceva la tine.Dar ai mare grijă ! Se poate schimba totul imediat şi nimic nu te mai scoate din gura dulăilor..Ia bucata asta de pâine! Treaba ta de o împarți cu alții, vezi să nu cazi în partea cealaltă!
Pâinea nu era tocmai proaspătă dar mi-am putut mitui paznicii să fac rost de săpun şi ceva lucru mai uşor..Didina, amanta comandantului avea marea plăcere să îşi chinuie oamenii.Nu scăpam nici eu.Lunea dimineața , mă oprea de la lucru şi urcam la ea în cameră.Ca de obicei stătea întinsă pe pat, goală şi aştepta ceva.Nu îndrăzneam să mă apropii şi se inerva:
-Ce stai acolo ca mutu? Eşti prost? Dă-mi halatul! Vrei să te găsească puişoru cu mine aici?
Întindeam haina, apoi luam farfuriile murdare, cu ele în chiuveta micuță, altele pregătite să fie umplute, măsuram temperatura apei în cadă, să nu depăşească 20 de grade.Dacă depăşeau sau erau sub 20 de grade mă lovea peste cap cu o japă mică de alun zicând:

-Prost! Prost tu eşti! Prost!

NOAPTEA DE CRACIUN

A VENIT ŞI-AICI CRĂCIUNUL
SĂ NE MÂNGÂIE SURGHIUNUL
CADE ALBĂ NEA, PESTE VIAȚA MEA
CE AICI SE STINGE..

Noaptea de Crăciun cade ca o amintire cu copilării, zăpadă şi regrete.Pentru a nu putea sărbători , suntem închişi la neagra sau bătuți.Nici de serviciu la comandant nu mai am voie să fac momentan.Din bucățile de mămăligă strânse ne facem cadouri unui altuia, cântăm colinde, mai tare, tot mai tare iar celelalte barăci ne țin isonul.Degeaba încearcă brigadierii şi soldații să oprească totul.Suntem încuiați cu lacăte grele dar peste inimi nu pot pune nimic..

-Tăceți mă! Tăceți mă că vă puşcă tovarăşu'comandant! Tăceți futu-vă Dumnezeii mamii voastre! Tăceți măă!!

Urmează repercursiuni pornite de la baraca studențească numărul 13.Indivizi cu bâte intră peste noi şi din nou sângele curge.

-Uite o stea sus! Uite! Poate nu murim aici totuşi!

-Taci mă! Nu vezi că toți s-au întors cu fața la perete ? Numa'Dumnezău mai ştie une'ne-or putrezi oasele ?!

-Lasă nene, ajungem acasă ! Ajungem amu'că s-o născut pruncu sfânt!

-Gura bă! Stingereaa! Stingerea măă!

A doua zi represalii şi grevă.Refuzăm să ieşim la muncă iar comandantul mă cheamă la el:

-Dice nu lucri mă câne? Di ce?

-Să vă purtați frumos cu noi! Să..

Îmi arde una peste față şi mă împinge afară pe trepte înjurându-mă.Mă ridic din zăpadă, îmi culeg căciula găurită în 3 părți şi ajung la baracă:

-E de rău! S-a ruptu digu! S-a rupt digu mă !

Punctul nostru de lucru se află mai jos iar Dunărea se răzbună cu vârf şi îndesat.Din acest moment şi până în primăvara învolburată, trece peste oameni şi utilaje înghițind hulpavă totul în cale.Un vuiet ce creşte în intensitate se aude în noapte iar colonia tremură..

PLECAREA

Ziua aceea!.Îmi aduc bine aminte că nimeni nu m-a scos la muncă, stăteam pe platou afară în frigul primăverii timpurii iar gardianul râdea printre dinți, scrâşnea , îşi țuguia buzele aşteptând un semnal.Oare trebuia să fiu din nou ucis? Sau acum urma să fie pe bune?

-Culcat mă! Culcat! Mâinile la cap! Să nu mişti că trag auzi ?

Lanțuri la picioare şi câte un şut în fund bine țintit, câte o înjurătură de mamă.Noroc că mama era departe ştiind că trăiesc..
-Sus ! Sus banditule ! Sus !
Mă ridic greoi, simt din nou cum se înfig lanțurile în carne şi e rândul meu să înjur.Trece ! îmi zic.Trece că doar o moarte şi o viață am ! Amară, plină de fiere dar e a mea !
Nu sunt singur, cu mine încă 30 de oameni care aşteaptă şi ei un semnal .El vine târziu, să fi fost ora 11 ? ora 12 ? După cum mă durea stomacul de foame ştiam că se apropie zeama de la aceea oră şi limba se plimba slobodă printre dinții cariați.M-aş fi dus la doctor dar ăla n-avea decât un patent cu care scotea toată dantura odată.Pe viu !
-Înainte marş !
Ocolim platoul spre ieşire apoi în fugă spre rambleul de cale ferată aflat nu departe .Două vagoane şi o locomotivă aşteaptă cuminți în pragul de şine plecarea noastră.Unde ? Spre o altă închisoare ? Spre ce ?
Nu pot spune prea multe despre cât am călătorit, o zi mergeam, noaptea ne opream şi din nou cădeau aşteptări peste noi.L-am auzit pe unul Ulică:
-Muicăăă! Ce de pământ acileaaa!
-Şi pe ăsta tre'să-l scoatem ? Le-o trebuit pământ, acum îl cărăm dracului poate se satură de el!
Cât vezi cu ochii pământ!.Un ocean negru care răsare din petecele de zăpadă şi nimic altceva.Ba da! Un saivan pe jumătate descoperit plin cu sape, furci, lucrur țărăneşti.Ce facem, săpăm? Ne îngropăm?
-Care din voi aveați pământ acasă? Păpuşoi? Cucuruz? Porumbişti?
Ridic mâna şi sunt scos în față râzând de cererea brigadierului, mare prostie! Mă vede şi imi dă doi pumni făcându-mă să cad la pământ.Dacă tăceam..
Apoi se retrage încet rotind biciuşca şi ne explică ce avem de făcut.Pământul trebuie arat, semănat, cultivat, noi vom face astfel de munci până apar maşinile agricole din Rusia..
-O să fim puşi la jug.Hehee! Unu'la coarnele plugului, unul în jug! Buun !
-Pământul face bine la glande şi la gândire.Acum, noi suntem nişte slujbaşi ai cernoziomului din gândire ce se subțiază văzând cu ochii.
-Profesorii universitari din principiu nu dau cu sapa.Ei se ocupă cu cititul, cu săpatul printre litere.Noi, ăştia mai de jos , mai de la țară dăm cu sapa, ungem primăvara cu aratul din plug şi punem cucuruzele ca să rodească..Profesorii pe de altă parte trebuie să rodească la minte, academicienii la fel..
Gulea e unul din brigadierii repartizați grupei noastre.E unic printre toți brigadierii, dintre toți care i-am cunoscut .Ştie foarte puțină carte, e dornic însă să învețe.Are o sete de a învăța încât ne zăpăceşte cu tot felul de întrebări, vrea poezii, vrea calcule complicate.Din această cauză nu e foarte iubit printre

colegii săi, e privit cu ochi răi.Pentru că doctorul Ciurea nu ştie să sape sau să țină coarnele plugului , brigadierul îl dă la o parte şi-i arată, apoi se retrag amândoi în saivan unde fac lecții de aritmetică, de istorie, de religie.Parcă acum s-a m-ai întors Dumnezeu cu fața către noi.Asta până în ziua când e găsit întins la marginea tarlalei cu tâmpla zdrobită.Cine a făcut-o? Colegii lui brigadieri? Deținuții?.Dispare şi doctorul acuzat de crimă, e mai simplu să dai vina pe un nefericit de 67 de ani..Apoi ancheta stagnează şi se opreşte.Muncile câmpului trebuie să curgă odată cu primăvara care vine încet.Aristie zice:
-Vine primăvara asta cum veneam eu dimineața de la Capşa.Fără chef, fără pic de vlagă în vene.Veneam şi abia urcam scările casei.Aşa vine şi primăvara asta..
-O să vină, apoi se va duce şi ea , vine vara, noi unde? Nu vezi că suntem la marginea lumii?
-Era mai bine la Periprava? Sau la Năvodari? De dat cu sapa n-a murit nime' !
-Avem preot cu noi ! Avem preot cu noi !
-Când eram pe front, am cunoscut un popă, venea din Argeş,umbla mereu cu o biblie mică în buzunar şi se ruga , se ruga..Din lipsă de militari ştii efectivele noastre s-au redus simțitor după dezastrul de la Cotul Donului, preotul a trecut întâi la puşca mitralieră de companie apoi la pistolul semiautomat cu lunetă..
-Masaa! Pauză de masăăă!
-Îmi spui mai târziu, acum am auzit de nişte varză murată şi nişte cartofi cam putreziți ei..
Ne retragem la masă, în fața saivanului pe bucata de pământ încă ne pictată cu iarbă iar deținutul de drept comun toarnă din ciubăr varză murată, cartofi şi câteva legune .E bine că măcar putem mânca fără să fim jenați sau chinuiți..
-Unde să fugi? Crezi că ăştia nu ştiu ce facem noi aici?.....

DOCTORUL VOLODIE..

Corp îndesat, vârsta 55 de ani, venit de undeva din Moldova de dincolo de Prut în goana armatei sovietice şi a foamei.O vreme a stat ascuns la Galați apoi m-ai departe a plecat spre Bucureşti.În Chitila s-a aşezat la o femeie între două vârste, omul nu deranja , citea mereu dintr-o biblie mică , se ruga, vorbea cu cerul, nimic altceva.Poate ar fi scăpat uşor dacă nu se băga după 1946 să rezolve o sarcină nedorită a unei tinere ce aparținea înaltei clase comuniste.Problema că fata a murit pe masa de operație iar doctorul s-a văzut prins între diferite persoane ce l-au împins la securitate..
-Tu eşti doftor mă? De ce ai plecat de dincolo? De ce mă ?
-Ai venit aici, să faci pe doftorul ? De ce n-ai spus când ai venit ? Eeeee ! Ie-te-tee ! Ăsta e urmărit de NKVD..Pfiiiiii!!!
Bătaie, lagărul de la Târgul Ocna apoi în mină la Cavnic.Se paria la greu pe el că nu va rezista mai mult de 3 zile, a supraviețuit inclusiv Canalului unde noaptea îl ardeau cu țigarea pe piept iar unghiile de la picioare i-au fost scoase tacticos

de nişte băieți care trecuseră prin Piteşti reeducați de însuşi Țurcanu.Vorbea puțin, mare parte despre medicină, despre operații la coloană, despre diferite metode de salvare a celor paralizați.Visa la un medicament care introdus în spatele accidentatului să poată fi pus pe picioare, visa..
Odată cu intrarea noastră în noul lagăr, au apărut pe nesimțite turnuri de pază, sârma ghimpată.Acelaşi platou pe care ne prezentam dimineața şi seara la numărătoare..Urma să lucrăm la câmp, să stăm şi să scoatem apa din zona Brăilei..
-O să redați această zonă agriculturii.Cu viața voastră veți plăti crimele făcute.Nici un moment de pauză, nici un moment de şovăială din partea noastră! Viața voastră este inutilă!
Să revenim la doctorul cu care am început povestea.Nu ştia să dea cu sapa iar brigadierul îl bătea foarte des pentru asta.Când plecam la câmp trebuia să lucrăm foarte repede, să ne facem norma.In dreapta mea aveam un avocat, în stânga pe doctorul.Mă descurcam binişor cu săpatul dar nu-i puteam ajuta prea mult oricât aş fi vrut.În spate stătea brigadierul cu biciul:
-Sapă mă! Aşe să sapă? Paştele mătii! Te omor mă!
Şi dă-i peste cap când la unu când la altu!Din nou după o perioadă venea în spate cu biciul şi dă-i şi dă-i! Avocatul cădea pe brazdă plin de sânge se ridica, din nou apoi pe brazdă.
-Doctore te-ai prins cum merge treaba? Dacă nu ne mişcăm..O vezi colo pe coana cu coasa cum aşteaptă? Vezi cum se linge pe buze nenorocita?
-N-ai grijă! Poate mă întorc din greşeală cu sapa şi-i dau una peste cap!
-Aş face-o bucuros da' mi-s fricos.M-ai trag nădejdea că scap de aici!
-Stai pe pace.Eu nu mai am pe nimeni.Toată viața mi-am petrecut-o într-o cămăruță de spital salvând copii.Dacă e să mor, măcar să mor în picioare mă!
Nici n-am apucat să mai zic ceva că Scarlache, brigadierul era după noi.Ridicase biciul să dea când am văzut sapa căzând cu sete în țeasta sa pleşuvă.Dumnezeule! A dat să mai zică Scarlache ceva dar doctorul i-a mai aplicat o lovitură lăsându-l lat pe ogor..
-Mori paştele mătii! Mori! Mori cum l-ai omorât pe nefericitu' ăla ieri! Ave' 80 de ani mă! 80! Mori! Mori în chinuri!
Alarma dată şi goană pe platou, lanțuri la picioare, carceră.Situația nu putea rămâne aşa .Doctorul a fost scos de la muncă şi pus să mătură prin saivan împreună cu doi preoți..În dreapta s-a ridicat o nouă baracă iar spațiul de măturat se întindea până sub postul de pază numărul 3.Ce urma?.Primul preot s-a mişcat încet cu mătura, încerca să privească spre postul de pază unde gardianul îi pusese sub ochi pistolul mitralieră şi probabil a înțeles că e condamnat la moarte.Doctorul deşi se mişca bine nu putea face mare lucru din cauza lanțurilor de la mâini care-l stânjeneau grozav şi la un moment dat a

ridicat mătura spre gard cu un gest de sfidare.Destul ca să se audă răpăitul mitralierei din turnul de pază şi corpul neînsufleţit să cadă cu zgomot în noroi.Preoţii s-au trezit din letargie, fuga spre gardul electric apoi din nou mitraliera gălăgioasă a mai curmat două vieţi..
-Cară-i la groapă! Ţigane!? N-auzi? Pune mâna pe roabă ! Cară-i la margine şi îngroapă-i!
Ţiganul s-a pus pe treabă şi curând ieşea pe poarta lagărului ducând corpurile spre nicăieri...Din când în când se întorcea spre cei trei morţi şi îşi făcea cruce, în urma lor o dâră lungă şi subţire de sânge păta solul mestecat în roţi şi picioare..
În acea noapte m-am întors pe toate părţile.Ca mine mulţi, înţelegeam oare că aveau să ne omoare cu mitralierele? Scăpasem de la Canal ca să fim terminaţi aici?
-Mâine refuz să ies la lucru, s-a auzit într-un colţ.N-au decât să tragă cu mitraliera ! Câţi o să omoare !? Măcar să mor demn! La ce bună o viaţă de amar?
-Taci mă că avem ciripitori printre noi ! Până termini de ieşit din baracă se ştie deja!
La 4 dimineaţa, pe o ploaie teribilă ne-au scos pe platoul micuţ, se ştia deja că refuzăm munca, era de aşteptat acest rezultat.Comandantul a coborât în primul turn de pază şi a zis:
-Muei? Vreţi să muriţi la voi aice? Muei? Trage eu la voi de nu mereţi să lucraţi !Nimeni n-a zis nimic.Aşteptam .Mă uitam la turnul nr 2, poate o secunda, două am simţit privirea gardianului acolo sus..
Cât s-a dus degetul pe trăgaci? Nimeni nu ştie.Destul că o vreme de câteva zeci de minute eram vii apoi eram morţi.Oricum pentru ei eram morţi încă de la arestare.Mă consideram viu doar prin prisma şansei de a nu fi fost ales.Fraţii mei..Fraţii le zăceau oasele pe undeva prin ţară iar eu...eu duceam în spinare sacul de oase şi amintiri...
Greva a durat câteva zile în care refuzam orice fel de mâncare, doar apa care cădea necinstită peste noi şi intra adânc în hainele peticite şi-n gurile doritoare de libertate.Apa! ..
-Bă tu ştii de ce am scăpat eu de pe front viu ? l-am auzit pe un mecanic de locomotivă arestat la ceva timp după mine.Ştii bă ? Am scăpat bă, am scăpat că la primul atac la baionetă m-am împiedicat şi am căzut cu faţa în ţărână ! Mi-am pierdut puşca, casca, totul ! Când am dat să mă ridic de jos, ce să pot? Unu'mare şi gras căzuse peste mine cu capul sfârâmat.Curgea creieru'şi sângele din el peste mine şi urlam acolo ca un nebun ! Cât oi fi urlat ? Nu ştiu da'nici voce nu mai aveam.În plus, nădragii s-au făcut maronii !

-Eu încă mai văd linia aia a frontului, orizontul ăla lăptos şi aud şuieratul katiuşelor.Dumnezeule ! În prima noapte când s-a lăsat liniştea am crezut că înnebunesc! Apăi acasă ? Ce să dorm în pat ca oamenii ? Numa'în şură am putut dormi o vreme.Muierea mi-a zis că-s luat de diavol de urlu în halul ăla !
-La noi în sat era unu Şoncuță, mic de statură,pipernicit, cânta ăla din fluier!. Când a venit de pe frontul rusesc, după vreo doi ani de prizonierat în Tambov, nu-şi mai cunoştea copii.Îi bătea dacă se apropiau de el.L-au legat de un stâlp duminica şi au chemat preotul, făcuse spume la gură, scuipa, înjura şi le promitea la toți că-i ciuruie când scapă înapoi în tranşee.Ce nebunie când i-au luat pistolul! Nici dacă-i tăiau un picior nu făcea aşa urât! L-au împuşcat trupele de miliție în Vadul Ciorii când a vrut să ajungă la partizanii lui Costescu.Nebun, nebun dar trăgea al naibii de bine cu puşcoacea aia!..
-Multă lume cu mintea zdremțe după măcel.Cum se mai ridicau din groapă ăia din compania a 6-a după câte un bombardament! Mai țineți minte?.Trebuiau loviți cu lopata că altfel..Aveau ochii goi, morți,intrați în orbite adânc, adânc..
-Mi-e aşa foame mă Ionele! Visez numa mămăligă cu cârnați de la o vreme..O oală de aia mare în care..
-Cartofi! Am găs't cartofi!
-Nu fi nebun! De une'cartofi? Ai bolunzit?
Greva se terminase oarecum nedecis dar de atunci şi-au retras mitralierele.Sau măcar nu le mai simțeam noi în coaste.Părăuț a descoperit în magazie cartofi, ce conta că marea majoritate putrezeau şi mirosul era crunt?..
-Cartofi! Îi mânc cruzi!
După un asemenea festin s-a lăsat cu dureri crunte de stomac şi unii au murit.Magazia a fost închisă şi de acasă puteam primi ceva pachete..
-Poate îmi trimite Sara nişte tort, a zis un avocat tuciuriu privind cu jind la deținutul de drept comun ce împărțea pachetele.Asta se întâmpla într-o joi după amiaza când soarele ieşise afară în urma unei ploi nebune..
Tortul e mâncat pe jumătate iar pachetul rupt în mai multe locuri.Nu contează până la urmă.Mâncăm ca şi cum ar fi ultima dată apoi dăm repede cu apa unei bălți pe care o secăm repede:
-Las'că are Dumnezău destulă..Ce contează că are ceva noroi?
-La Piteşti, stăm tot timpul cu capul în tinetă, zice Stanciu , studentul la filozofie care vorbea de obicei foarte puțin.Am vrut să mă sinucid.N-am putut.. N-am putut..
Întoarcem capetele şi-l privim..Doctorul Rocea îl întreabă:
-Auzi? Da' pe fund ce ai?
-M-au ars cu fierul încins.Cedam foarte greu..
-Şi acum ? Ce vrei să faci ? Să chinui mai departe? Să duci ce ai învățat la capăt?
-Să beu o bere..Să stau pe malul apei şi să arunc nițică pită la rațe..

-Asta e bine.şi eu aş vrea să beau o bere neagră, un țap să mi se scurgă pe coşul gâtului până în stomacul ăsta ars de atâta secetă...
Dimineața ne prinde cu un soare nebun şi abia reuşesc să țin sapa în mână.Pentru că nu îmi fac norma sunt băgat din nou la carceră.. Cutie din tablă care se încinge la miezul copt al zilei şi nici urmă de apă de băut.Măcar pot să leşin de câteva ori în linişte..
Visez că alerg prin lanuri imense, verzi de cucuruze iar capătul nu se vede.Ridic palmele streaşină la ochi şi mi se pare că undeva departe cineva îmi face semn cu mâna.Din nou alerg, alerg şi simt cum mă taie frunzele verzi, peste față, peste frunte, peste mâinile dezvelite de haine.Simt gustul sărat al sudorii şi blestem faptul că nu pot ieşi din lan.Când eram copil, mă pierdeam pe câmpuri, mama era la treabă, tata la fel, plângeam acolo în pumni şi de multe ori bătea inima în mine ca un ciocan pneumatic..Apoi m-am învățat, plecam singur şi mi-aş fi dorit să nu mă găsească nimeni.Nici măcar eu..
-Ieşi bă afar'! Crezi că poți lenevi toată ziua aici?
Cât am stat închis ? Habar n-am.Destul că eram amețit de cap şi ochii şi-au tăiat pleoapele pe jumătate în încercarea de a se feri de lumina puternică..
3 zile+ 1
-Ai o baftă băăă! Vino-n coa! Vino încoace mă!
La capătul saivanului s-a construit în pripă o cameră în care unul din brigadierii evidențiați în muncă s-a pus pe completat hârtii.M-a poftit frumos în camera aia nouă şi mi-a zis :
-Ai trecut pe unde ai trecut, n-ai murit, nici Dumnezău ăla al tău nu te vrea.Pe front ca un criminal, am vrut să te reeducăm,să munceşti.De muncit ai muncit tu cât ai vrut ca un element periculos ce eşti ! Drept pentru care.. te trimitem într-un loc unde să faci diguri, să munceşti mai mult, poate să-ți faci un bordei.. Daa..Vezi? Nu spui nic'pe unde ai trecut că..Ai înțeles?
PUIA PIETRII
Când am ajuns în localitatea cu numele ăsta tare ciudat, nu vedeam decât câmp.Ciulini.Din partea dreaptă bătea un vânt năprasnic iar cel care m-a adus s-a uitat la mine şi a zis:
-Numa'dracu'şi-a mai cărat copii pe aici!
-Numa'numa! Am zis eu lăsându-mi sacul verde jos pe pământ..
Rămânând singur m-am pus pe plâns.Plângeam ca un copil din nou şi nu-mi venea să cred că trebuie să o iau de la capăt cu alte încercări.
-De ce Doamne de ce ? De ce eu Doamne ? De ce ?
Dumnezeu nu mi-a răspuns atunci deşi aşteptam la marginea unei şine de cale ferată pierdută îb bălării, ciulini.Aveam impresia că şina aia blestemată creştea din ramura ciulinilor ce se înălțau din praf, uitare..Cât priveam cu largul ochilor

câmp.Ştiam că undeva nu foarte departe se găsea Dunărea dar nu aveam puterea de a o cuprinde.Unde să mă duc ? Ceva trebuia făcut, dar ce ?..
Prima noapte mi-am petrecut-o sub cerul liber învelit doar în stele şi luna amorțită care mă veghea .Se gândea probabil că am să fug naibii undeva..
Cea mai mare durere avea să vină dimineața devreme.O suită întreagă de dezmoşteniți ai soartei stăteau în câmp privind în gol.Noroc că îşi mai puteau hrăni animalele cu iarba uscată a Bărăganului:
-Bag eu de samă că acilea.. nimic nu-i lăsat pentru noi..Câte case am avut , cât pământ, câte bucate, uite ! Uite !
Se apleacă la pământ şi culege printre degetele mari o mână de nisip, praf, o humă care cade împrăştiindu-se..

EVREUL DIN NOU

-Să fiu nebun de nu! Tu eşti ? Tu eşti mă ?
-Dacă tu nu eşti Onofrei, eu mă arunc în apa aia murdară de colo ! Caut Dunărea aia şi o sorb dintr-o înghițitură că multe rele mi-a mai produs !
Aveam un prieten! După multă vreme aveam un prieten! Nu eram singur în oceanul acela de disperare!
-Ce avem noi aici? Teoretic, nimic..Ce ar fi să ne lipim de bucata aia de covergă? Ştii să faci cărămidă? Ai idee?
-Furam ideea de la cineva dacă nu..ştii ce am găsit eu? O lopată ! O lopată !
Găsisem o lopată cu care am început să sap locul de casă.Casă prea mult spus.Cei mai mulți îşi săpau bordeie, se lipeau de câte un perete din cucuruze ca să supraviețuiască..Disperare amestecată cu speranță într-un laboş al vieții pe care încercam să-l desluşesc.Dar cine nu încerca ? Cine nu vroia ?..
-Încă puțin o să ajung în China.Asta era gluma pe care o făceam în şcoală..Ce mult a trecut..Aşa-i?
-Sapă că poate ne lăsăm oasele pe acilea..Auzi? Da'noi ce mâncăm? Trebuie să îmi pun eu nasul de ovrei ca să găsesc ceva de mâncare.Pfiiiii! Ce mai cântă stomacul ăsta! Ovreu, român, gitan, tot stomac este!
-Vezi că se fac liste pentru muncă.Să ne băgăm nasul , poate prindem ceva, ce zici ?
-Înscrie-mă, nu ştiu să dau cu sapa dar o să mă lipesc de făcut mâncare şi alte lucruri vitale....
Apare spre seară miliția nul cu o patrulă de 10 soldați şi se fac liste pentru muncă.Măcar ne facem de lucru.Continuă să curgă valuri umane care îşi caută matca întreruptă brutal undeva departe.Căruțele se frâng obosite după exod iar mâinile obişnuite cu munca se pun din nou în mişcare.Nu e timp de pierdut mai ales că la orizont ne amenință o ploaie cum rar s-a m-ai văzut..
-La Timişoara , aveam un bazin în care mă aruncam după fiecare zi toridă ca asta..Mă tem că odată cu ploile astea o să am bazinul meu, personal !

Onofrei apare de după dig cu undița meşterită de el şi țopăie.Țopăie ca un copil ce a descoperit jucării, dulciuri.
-Zici că l-ai prins pe Sf Petru de laba piciorului drept, îl apostrofează preotul Macarie..Te pomeni că s-au mutat americanii pe iszlaz şi te-au uns cu ceva.Ai ?
-Nu dau pe nici un american amărât ce am găsit eu ..Ce-i drept, cam costeliv peştele , dar pentru burta mea flămândă..
Ca să facem rost de unsoare, utilizăm trocul.Dăm şi primim că altfel nu ne putem descurca.Am ocazia să o cunosc pe Mişa.Cât să aibă ? 24-25 ?.De unde vine nu mă interesează, destul că mă primeşte în curtea ochilor ei şi inima bate din nou.Morți sufleteşte nu suntem oricât ar dori unii !
-O să mă dai afar'din coteț când se va muta Mişa la tine? Mă priveşte Onofrei pe sub ochelarii mari..
-Nu te dau afar', m-ai facem o cameră ce zici? Nu de alta dar văd că te scurgi după vădana aia de a venit ultima dată..
-E o scurgere cu sens.Nu pot la 40 de ani ai mei să stau pe lespede şi să mor.Nu tocmai amu'.Mai am câțiva anişori pe care vreu ai stoarce de esență.Încă mai pot, încă mai am vână..
Soarele se stinge din nou după plapuma cerului iar stelele sunt cuprinse de un fior noros ce se abate de o vreme încoace către noi.Frunzele, păpurişul prins în grabă de coverga noastră tremură şi mă gândesc că va trebui să alergăm în disperare după ele..
-Tu îți dai seama că la iarna va fi bai aici?
-Până la iarnă ridicăm ceva mai straşnic, facem nişte pereți mai acătării, sănătoşi să fim..
-L-ai văzut pe preotul ăla nou? De ce merge aşa aplecat de spate? Are vreo durere ceva ? întreb eu încercând să-mi găsesc locul sub sac..
-Nu are nici o durere.În spate cară o icoana a Maicii Domnului, dar mai bine o să îți spună el povestea dimineață.Sfinte ce tună!
Tunete, fulgere, cuțite ce sparg timpanul cerului dar nici urmă de ploaie.Stau pe marginea bordeiului în miezul de vânt şi noapte aşteptând ceva..
-Tu crezi că suntem nişte captivi aici? Crezi că suntem îngeri? Sau suntem vinovați de ceva? De a fi ?
-Nu ştiu de suntem îngeri.Nu ştiu de suntem captivi între două lumi..Nu ştiu de..
-Auzi ? Auzi cum geme pământul ? Geme pământu'mă!
-Geme ? Di' ce?
-Suntem nişte păcătoşi, de aia geme mă! Suntem nişte păcătoşi!
Ca din senin apare preotul Macarie.Se uită lung la lampa pe care am improvizat-o.Se scarpină în barbă, se uită lung apoi zice încet:

-Domnu'fie cu voi! Mă roade şi pe mine o problemă adâncă, care ştiți să aduceți pe lume un copil ? Biata lui mamă suferă şi nu-i o moaşă cum trebuie prin pustietatea asta..
-Am moşit numai nişte iepe şi nişte văcuțe , n-o fi mai greu!
-Până mereți voi acolo, eu trag un pui de somn, încerc să scap dar ți-ai găsit-o cu ovreiu?
-Ba nu dormi! N-ai somn tocmai amu! Vii să mă ajuți!
-Ooo nu! Nu mă bag la aşa ceva! Pentru nimic în lume!
-Nici pentru o porție de țuică mai bunicică? Haida-de! Nu fi laş! Trebuie să aducem copilul ăla pe lume !
Femeia e în suferință, bărbatul îşi frânge mâinile într-un colț iar Onofrei cere apă caldă şi se apucă de treabă :
-Ține-o de picioare idiotule ! Doamne iartă-mă! Să nu leşini auzi? Să nu leşini că te bat cu piciorul de lemn al lui Costache!
De leşinat am leşinat eu dar mai târziu când un prunc de 3 kilograme a venit pe lume țipând..Din spate m-a împins o femeie puternică solidă ce a zis :
-Mereți mă ! Ați fi făcut voi războiul dar eu îs moaşa Petra.Rău că abia am coborât din tren.Frumos mai eşti puiule ! Trebuia să vii tocmai în lumea asta ! Fierbe foarfeca aia ! Să-i tăiem cordonul frumuşelului!
-Măcar de ar da o mamă de ploaie! Să mai spele din praful ăsta..Uuuf! Câta năduf!
-Tăticule, dă cârpele alea şi ține-ți pruncu'în brațe.Ce te-ai tăiat aşa? Lasă că de om fi sănătoşi, ajungem noi cumva înnapoi! Lasă!
Mama îşi ține pruncul în brațe, eu am pierdut lampa mai să o scap pe jos iar Onofrei se spală într-un lighean pe jumătate spart.Mai este puțin şi se sparge noaptea, trebuie să mergem la muncă curând!
-Asta-i nişte țuică de la fericitul tătic.E tot ce a mai putut lua din Bistrița..
-Mulțumim, mulțumim!
-Nu vă faceți grijă! Mai poate face rost, aşa cred.Hai ! Să-i lăsăm să se odihnească! Zice preotul trăgându-mă afară din bârlog..
La 5 dimineața mă prezint cu ovreiul la muncă, săpăm şanțuri, ridicăm diguri şi pot vedea din nou Dunărea..
Mă aud vorbind singur în timp se sapa muşcă din pământ şi Onofrei fluieră.Câte e el de mic în statură , negru de la atâta copt în soare i se văd numai ochii verzi scăpărând de sub lentilele mari de ochelari:
-Nu doream să te mai văd tu ! Te urăsc atât de tare că te-aş da pe o altă apă !
-Taci mă! Taci că ea n-are nici o vină.Soarbe numa'drumul înainte şi atât!
-Mi-a luat nişte ani din viață, mi-a luat bucată din suflet, din tot ce aveam mai bun!

-Vroiai la mină? Acolo nu trebuia decât să cari şi să împingi la vagoane, asta vroai?
-E bine şi aici.Măcar am aer liber, vânt din pupa!
-Dacă ne facem norma pe ziua de azi poate primim nişte tutun.Mi-a zis mie cineva că poate face rost..Aş topi o ţigare acuum!
-E bine că nu vine iară brigadierul cu nagaica în spatele nostru.Nu mai suportam încă o zi în soare ..
-Uite că vine popa! Ce naiba face? Vrea să-l vadă brigadierul ?
Aplecat de spate, preotul se apropie din nou de noi şi ignorându-l pe brigadier zice o rugăciune.Aş vrea să-l întreb ce duce sub haina lungă şi neagră dar deja Cocea, brigadierul de schimb îşi pregăteşte biciul..
-Pleacă părinţele cu Dumnezeu că tocmai amu Cocea vrea să se spodevească ! Îl împing pe acesta tocmai în momentul când nagaica se abate peste noi dar repede îi pun mâna în gât brigadierului:
-Auzi mă ? Tu de mai dai în noi, te aştept într-o seară când vii pe uliţă şi te omor ! Crezi că nu ştiu cum vii beat Cum umbli după femeile singure ,amărâte ?
-Bbbandit-tule ! Bbbă ! Io, io..
-Te strâng de gât şi mă duc iar în puşcărie da'scap lumea de o viperă auzi mă? Marş jigodie! Ai furat de la C.A.P şi te-au trimes acilea să ne fii paznic ! Nemernicule !
Onofrei îl dă deoparte şi-i mai zice:
-Vezi că dacă io-s mai blând, ăsta-i nebun. O făcut frontul în ambele părţi, o omorât soldaţi de la securitate.Nu te juca cu el ! Mai bine pleacă!
Cocea pleacă pe ci încolo şi mă gândesc: se duce şi mă pârăşte, vine miliţianul şi mă bate..Bătaie am mai luat eu dar totuşi..
Ghinion însă.Joi seara mă trezesc cu patrula peste noi şi sunt luat pe sus.Mă duc undeva unde dau cu ochii de prima clădire mai adevărată şi sunt depus pe podeaua de lemn:
-Ai sfeclit-o! L-ai omorât!
-Pe cine? Pe cine am omorât?
-Ehh! Cum pe cine? Nu ştii? Pe Cocea! L-ai bătut, l-ai aruncat în Dunăre!
-Păi cum că eram la lucru.Cum să-l omor? Nu puteam mişca un deget făr'să fiu văz't de patrulă..
-Cum necum, e mort.Nu l-am mai găsit prin preajmă de ceva vreme.Va trebui să închidem..Să te trimitem la închisoare..
Ridicam din umeri, măcar nu m-au bătut, s-au urma?.Nu.Am petrecut o noapte închis iar dimineaţa a apărut Onofrei:
-Hai! S-a rezolvat! Nu pleci nicăieri!
Încercam să-I explic evreului că nu l-am omorât , el nu zicea nimic.Mergeam amândoi prin drumul croit în praf iar la un moment dat a zis":

-Nu l-ai omorât tu, n-aveai cum.Eu ştiu cine l-a omorât.A încercat din nou să siluiască o femeie şi a fost pedepsit.Destul! Mergem să facem rost de nişte zahăr.Mă laşi pe mine să vorbesc, nu scoți un cuvânt, eşti mut!
Cred că am mers vreo 2 sau 3 kilometri, simțeam bocancii cum se rup în brusturii drumului şi cum mă rupe praful în două.În plus trebuia să mă țin şi după evreu ce pedala, pedala:
-Trebuie să alerg după tine? Unde mă duci?
-Cine descarcă un camion cu cereale face rost de un săculeț de zahăr.În plus şoferul este fratele meu bun.La cât l-am scos din rahat îmi aduce mereu câte ceva .Hai!
Camionul este parcat la marginea unui doc improvizat iar şoferul se învârte nervos în jurul lui.Explodează când îl vede pe Onofrei:
-Pe măta bă! Tre'să duc maşina la Galați! La ora 12! O să creadă ăia că am fugit la dracu în praznic!
-A trebuit să –l scot pe ăsta din necazuri.Ce facem acum? E ora 9!
-Vezi căruța aia? Încarc-o! Goleşte camionul, copilul ăsta se va înhăma la jug! Hai!
Să mă vezi înhămat la căruța aia ! Trăgeam de ea ca u măgăruş iar Onofrei mă împingea de la spate să trag, să trag..

DRAGĂ MAMĂ

Îți scriu azi, după multă vreme , e prima scrisoare după cât timp?..Sunt aici, sunt viu, abia am reuşit să fac rost de un creion cu care să pictez pe hârtia asta.Mă înnecă emoția , mi-e greu să pun cuvinte după atâta vreme.....Trăiesc tot felul de senzații dulci amărui după viața care mi-a fost scrisă în cutia destinului.Mi-au murit dorurile, s-au stins pe o piatră neagră într-un castel cu zăbrele la geam iar la mâini mai simt încă răcoarea.Destul cu problemele mele,ce mai faci dumneata? .Ce mai face tata?.Vreun semn de la vreunul din frați ? Nu am nici cea mai vagă idee dar speranța creşte în mine..Poate..
Viața mea a luat o suită de întorsături care mai de care mai aprige iar inima a crescut în palme de câte ori zilele mi-au fost împinse înainte..
Închei aici puținul de hârtie şi sper să ne vedem cu bine.
PS.Dacă puteți trimite nişte haine, mă tem că vine frigul şi n-am mai nimic.Nişteață mai groasă, ace şi cârpe..Al vostru..
Ovreiul ia scrisoarea în mână , o citeşte apoi zice:
-O să citească asta întâi Karvase, comandantul, tartorul.Başca , nu prea poate citi că e semianalfabet dar te va întreba ce e cu răcoarea la degete , cu zăbrele, treaba ta!
-Abia aştept să fiu chemat la el.Să-i explic!Abia aştept!
-Du-te şi du scrisoarea ! Să prinzi trenul !

Scrisoarea o predau după o fugă pe rambleul căii ferate şi sunt oprit de către miliţianul de serviciu:
-Hai la ploton! Acum!
-Îmbrăcat aşa? Dar cum se va uita tovarăşu'la mine că vin cu mâna goală?
-Mişcă mă! Banditule!
Kirvase stă pe scaun şi se scobeşte în dinţi cu o bucată de lemn, stau în picioare şi aştept, e răcoare şi ochii mi se fixează pe musca ce aleargă nebună de pe un deget butucănos al piciorului pe altul..
-Off! Off! Cald banditule, cald! Mmmm! Când p ..da măsii vine ăla cu mâncarea ? Mi s-a uscat burta de foame!
Stau, stau, mă joc cu privirea, caut tot felul de lucruri interesante în cătarea genelor apoi îl aud:
-Ai scris scrisoare..Hmmm..Bandit ce eşti ! Tu vrei să păcăleşti regimul nostru democratic ?
-Nu tovarăşe, nu vreau să păcălesc pe nimeni!
-Păi ai răcoare la mâini şi noi murim de cald aici?..Aşa mi-a citit Kirion mai devreme..Că simţi răcoarea la mâini..Al dracului cu măta cu tot de bandit!
-Eu mi-s mai friguros de fel..Ştiţi..
-Zăbrele la castel ? Ai avut castele ai ? Trebuia să te pună la zid! Pac! Pac!
-Ştiţi, noaptea intrau şobolani sau şoareci şi rodeau păturile..Trebuiau puse zăbrele..
-Morţii mătii! Marş afară! Auzi la el, castel! Avea castel !
KIRVASE
Înainte să fiu dat afară din camera comandantului, permite-ţi-mi să văd fac o prezentare a acestuia..Aspect fizic de butoi cu picioare, crăcănat şi o faţă răvăşită exact cum trece lava în valuri peste pământ lăsând riduri negre.Nu-i ştiu numele adevărat, doar că în 1940 a fost închis la Arad pentru propagandă comunistă.În 1943, cu ajutorul serviciilor sovietice este scos şi trimis la reciclare în Rusia de unde se întoarce în 1945 odată cu trupele sovietice.Avansează în grad, caporal, sergent, maior, şef peste una din brigăzile de femei de la Canal s-a făcut menţionat prin brutalitate, agresiune asupra femeilor, schinjuire..Printre cele trecute în brigada 2 se spunea că obisnuia să le zgârie pe faţă cu un cui încins, să le atârne cu picioarele în sus, să le agreseze în toate felurile..Ca să scape de a fi judecat l-au trimis în colonia noastră comandant...
În fine, cobor scările, mă întoarce Kirion din drum:
-Banditule! Nu pleca! Pune masa la toar'şu!
-Tovarăşu căpitan, evreul găteşte bine de tot! Toar'şu va fi tare încântat !
-Nu bă! Ce ne tragem de izmene? Vino că te rup pe genunchi !
Mă duc în bucătărie, mă apuc de gătit cu zeci de gânduri ce trec peste mine idioate.Poate nu-i place ! Să vezi ce mi-o iau! Poate..

Adevărul că au cămara plină, pot găti orice vreau, mă ling pe buze la câte bunătăți pot găsi acolo!..Fac şi o ciorbă de burtă, fac şi sarmale, friptură, Doamne cum urlă mațele în mine! Sirena lu'Roaită nu altceva!
Apoi aştept.Se pare că o pleiadă de ofițeri, politruci sunt invitați la festin şi nu mai lipsesc decât femeile.Apar şi ele în miez de seară iar cheful se întinde până târziu în plapuma nopții..
Dau să plec şi din nou îl aud pe Kirion:
-Mâine să faci o mămăligă, gulaş ştii să faci?
-Gulaş n-am făcut.Poate ştie ovreiul..
-Să vie mâne aci! Să facă gulaş cum îi place tovarăşului Levente ..Să vie de vreme aci !
Levente !.Alt dement ! zic eu în mintea mea.Ăsta m-a ținut o săptămână pe mine şi pe încă câțiva cu capul în tinetă ..Ce l-aş mai omorâ io ! şuieră gândul pe lângă mine dar înțeleg că n-am şanse.În plus mi s-a pus un chef de viațăă !
De la reşedința comandantului şi până unde am bârlogul fac cam 2kilometri măsurați în plictiseală şi praf.Noroc că am o lună rotundă cât roata carului în spate şi drumul e drept..Ici colo, au apărut colibe micuțe cu tot felul de rupți ai sorții ce s-au coborât din țara de dincolo..Oamenii n-au curți, n-au câini abia se țin pe ei,copii sunt galbeni ca ceara la față, scurmă în pământ după rădăcini dar nici acelea nu se vor căutate într-un loc uitat de Dumnezeu..Uite coliba noastră ! Dacă apuc să dorm 2 ore e bine până trebuie să merg iarăşi la muncă..
Onofrei visează, face ca o locomotivă în aşteptare şi lângă el o văd printre picături de întuneric pe Petra.Mâna ei groasă cât canalul Dunăre Marea Neagră acoperă tandru corpul ovreiului iar din când în când tresare, vorbeşte în somn..
De parcă aş putea dormi.., stau acolo în capul oaselor şi ca să nu-i deranjez ies afară.Uite că se sparge iar noaptea în capul meu şi stelele fug spăriate după o perdea de rouă, cer albastru, soare..Ies afară aplecat de spate şi numai că nu mă împiedic de popa Roncea..
-Păcatele mele, ce faci părințele acilea ? Parcă eşti un câine de pripas nu glumă !
Se uită la mine buimac de somn, îşi freacă geamul aburit al ochilor apoi zâmbeşte candid fără să zică nimic.În liniştea zâmbetului lui văd o nebunie infantilă, inofensivă şi un şirag alb de dinți cum rar mi-a fost dat să văd..
-Părinte , hai să găsim de mâncare ceva..Cred că te arde o foame pe credință ceva de speriat!
Mă aude Petra, atât mi-a trebuit! Iasă cu capul despletit din covergă şi zice:
-Copile! Te ard eu pe mațe cu o ciorbă de ştevie cum n-ai crede.Numa'dă-mi bluzonul ăla că mi ruşine să apar goală în fața părintelui..
Arunc bluzonul tocmai când milițianul îşi face rondul şi de data asta ne ocoleşte..Onofrei trebe'să meargă la comandant! Dacă nu mere-i grav!

-Tre'să-i faci gulaş lu'Levente! Musai!
-Habar n-am să fac aşa ceva! Dracu'te-a pus! Ce-I zic ăluia?
-Mărg io că-s femeie trecută prin viață mă copii..Onule, du-te şi adună nişte ştevie, face fata o mâncare bună, bună când să întoarce..
Îl pupă tandru pe cap aşe cum mama îşi pupă pruncul iar popa începe să plângă
-No, nu-i bine părinte.Lasă lacrimile până mă întorc..
Şi pleacă înainte ca un tanc sovietic în bătălia de la Kursk..Onofrei se uită lung după ea apoi zice:
-Nu te-a săltat pentru muncă azi ? Ştii ce facem noi ? Ai idee ?
-N-am.Chiar n-am..
-Săpăm o fântână...
-Săpăm o fântână? Aici? Păi de ce nu luăm apă din Dunăre ? Nu e prea departe..
-Tu te-ai născut cu mintea în 3 dungi? Sau te-au bătut ăia la Gherla în cap prea mult ?.Ai impresia că o să car apă la iarnă tocmai de la Cuca măcăii ?..
-Bine.Săpăm fântână.Cu ce unelte ? Că n-avem mai nimic..Prafu'de pe tobă!
-Lasă bre! Ovreiu a supraviețuit mereu.Adă-l pe popă încoa!
Popa şi-a scos icoana din spate şi a aşezat-o cuminte în colibă iar acum se uită lung spre Onu aşteptând ceva:
-Hai părinte! Mai ştii tu cum făceam manej la Piteşti? Acum n-am să te mai pun să faci lucruri scârboase.Doar să mă ajuți să sap o fântână..Vrei nişte apă curată nu?
-Auzi Onule? Da'ăsta de ce-i aşa scump la vorbă? Că nu l-am auzit scoțând trei vorbe de când a venit..
-Am trecut cu el prin multe.Poate vreodată v-a vorbi..E un om credincios, are frica lui Dumnezeu în el..Dacă mă ajută să sap o fântână, eu o să-i fac o bisericuță mai la vale..O să vezi..

Fântâna de la răscruce

Fântâna o vom face dincolo de drum , lângă răscruce , problema va fi cu găsitul pietrei, cu lemnul , Onu se zbate, gândeşte, dispare o perioadă, apare cu nişte oameni necunoscuți şi supriză ! Mihu ! Copilul pe care-l credeam mort după ce am fost prins de securitate ! Mihu !
-Măăă ! Trăieşti bată-te-ar norocu' ! Doamne, pupați-aş tălpile !
Nu zice nimic.Parcă are mintea zdruncinată, se uită cu ochi tulburi la mine şi nu vorbeşte nici ăsta.Parcă i-a luat Dumnezeu graiul..Tot ce face e munca, munca pe care o acceptă fără să zică nimic.E capabil să lucreze ore în şir şi pur şi simplu mă sparii groaznic când văd că degetele de la mâna dreaptă nu au unghii.Au doar răni uscate, carne crescută peste locul unde ar fi fost unghiile.Dumnezeule mare ! I-au smuls unghiile nenorocității ! .Onu completează tabloul :

-Vrei să ştii de ce nu mai vorbesc ăştia ? Ai auzit de penitenciarul de la Timişoara ?
-Vag.Am auzit ceva..Luminează-mă !
-Vida Nejici ? Nu-ți spune nimic ?
-Ce dracu să-mi spună? O femeie şi atât! Auzisem eu ceva de ea..
-Aia obişnuia să dea peste testicole cu creionul , prindea cu degetele ouăle şi lovea cu sete..Vrei să vezi? Vrei să vezi cât îmi sunt de negre ? Şi când mă piş, şi când mă f..t am dureri crunte..Apoi el ? Taci şi sapă ! Te uiți ca mâța la tramvai !
De unde a făcut rost evreul de săpători n-am idee.Pământul moale s-a topit sub cazmale iar la un moment dat căram pietre pe care le aşezam frumos şi le zideam..
-Azi fântâna, mâine o slujbă, o răchie ar fi bună..
-N-are teteaa că ți-ar da! N-aree!
-Băh! De o fi să mor acilea, ține minte! Te duci la tine acasă, faci rost de o glajă de răchie cum se spune pe ardeleneşte şi o bei în amintirea me auzi?
-Da ce-ți veni? Vrei să mori acilea bre?
-Cucu meu mai ştie.Poate mi-o veni şi mie ceasul, nu crezi? Auzi-şi ce ți-am zis? Bei pentru mine mă !
-Beau, beau pentru noi !
-Uite-o cum vine ! Petra !
Cum ne roteam noi acolo, apare moaşa care îşi deschide haina şi ne dă nişte roşii, câte o bucată de carne..
-Restu'duc la ăia mai mici..Trebuie să avem grijă unii de alții! Deseară, cântă Ilarion din scripcă, musai să veniți!
-Apăăă! Apăăă!
Izvorul se deschide iar Onu dansează bătând noroiul sub picioarele goale.Curând, toți cei care nu sunt la lucru se înghesuie să vadă minunea.Apăăă!!
Minune! Roncea îşi dă drumul la voce! Acum face tot felul de rugăciuni, îl trânteşte pe evreu în noroi, râde cu voce tare, sare..
-În sfârşit avem şi noi un popă care vorbeşte.Acu'că şi-a dat drumu'sperăm să nu-l puşte milițienii!
Seara e a noastră deşi milițianul ne vrea împrăştiați şi gata de lucru,nu-l bagă nimeni în seamă...
-O să avem apă tovarăşe! Pentru noi e ceva! Pentru dumneavoastră..
Ilarion îi dă din scripcă de sar cămeşile de pe noi şi am puțin timp să fug cu Mişa în prima colibă aflată nu foarte departe.S-a aşezat pe laviță, se uită lung la încrengătura de lemne şi hârtii apoi izbucneşte în râs.
-De ce râzi?.. Voi stați mai bine?
-Nu, râd că n-am mai stat singură cu un bărbat.Râd de frică..

-Nici eu n-am mai văzut de mult o femeie.Sunt ani de când..
-Nu pot sta.Mi-e frică!
Se strecoară ca o nălucă şi râmân numai cu parfumul.De unde naiba o avea parfumul?..
-N-a vrut ai? Las-o! E copilă! Săraca şi-a ambele surori la Târgşor, una a fost siluită de ruşi.Viață grea!
-Zi-mi părințele, care-i treaba cu icoana aia? O tot ții în spinare, ce e cu ea?
-O am de ceva vreme.După Piteşti, am nimerit într-o colonie de muncă, căram morții şi-i îngropam.Cum duceam cadavrele într-un sat părăsit am găsit-o aruncată..Apoi mi-a salvat viața,un soldat a pus ținta pe mine şi pac! Dar să vezi! Glonțul s-a oprit în icoană.De atunci o duc în spate până reuşesc să-i fac un lăcaş sfânt..
-O să facem şi un lăcaş sfânt părinte.Curând!

BISERICA DE LA TREI PAŞI

După cum am promis, marți de dimineața biserica să facem.Cel mai greu lucru să te apuci să faci când nu ştii de unde să începi şi cu ce.
-O facem sub dudul ăla mare , dincolo de dâlma de pământ..
-Ne trebuie un loc unde să nu se supere Dunărea peste noi primăvara, un deal ceva, dar unde găsim un deal în toată povestea asta?
-Facem noi femeile un deal dacă trebuie..Măsurăm 3 paşi la dreapta, 3 la stânga, 6 înainte şi cărăm pământul cu roabele de la I A S..
-Comandantul nu v-a fi foarte încântat de asta.După cum îl ştim..
-Dacă vrea linişte, o să fie încântat.Altfel nici o mie de trupe de miliție nu-l scapă!
Petra măsoară de zor cu paşii ei giganți, din 3 iasă mereu 7 iar din 7 , 14 făcând-o să se inerveze.La un moment dat se duce lângă dud şi se uită în sus:
-Ei? Ce zici părinte? Ai vreme şi pentru noi? Nu ți-oi cere averi că nu le-am avut, nu le voi avea, da… măcar puțină apă..Măcar puțină linişte..
Iasă de sub coroana dudului apoi mă trage de haină :
-Aici ! O facem aici !
-Popa ce zice ? E de acord?
-La cât de mult îşi doreşte un lăcaş sfânt, ar face şi pe soare de s-ar putea..
-Şi faceți voi femeile treaba asta ?
-Nu avem de ales.Când am plecat din Lipova mi-am jurat să fac un lucru de care să fiu mândră..
-Bine naică! Dacă aşa zici, la treabă!
Materialele cad în sarcina ovreiului din nou dar de asta fiecare aduce câte ceva.Un lemn din căruță, o prelată, o bucată de tablă salvată odată cu prigoana.Popa se învârte din nou ca un copil şi bate din palme.Milițianul se uită lung, râde în barbă apoi se aşează pe o piatră spunând soldaților:

-Staţi şi voi colea! Ne mai odihnim oscioarele!
Femeile lucrează zi cu noapte în vreme ce noi bărbaţii ridicăm pereţii grajdurilor, săpăm pământul şi ajutăm la ridicarea unui dig..Să fi fost pe miercuri sau joi când s-a terminat treaba, deşi mică, înghesuită , bisericuţa era minunea şi reazămul nostru...
-Vezi tu, nu mă mai simt singur acum.O singură mână să ne apere pe toţi era nevoie aici.Uite ce frumos stă icoana pe peretele ăla!
-Vor veni ploile, zăpada, mă tem pentru noi, pentru tot ce e aici.Am auzit că bat vânturile ca nebune!
SEPTEMBRIE-OCTOMBRIE.. UN ALT FRONT..
Când vara şi-a luat bagajele, vântul i-a furat locul urlând ca un apucat , frigul şi ploaia s-au înghesuit peste colonie lovind-o din toate părţile...
-Ploaia am vrut-o ! Ploaie o să avem!
Picură , cade apa, se strecoară printre crăpăturile bojdeucilor iar cei cu copii mici se roagă la Dumnezeu să nu li se îmbolnăvească pruncii.Atât de mult plouă încât nu rămâne un loc cât de ferit de ploaie..
-Dacă nu facem ceva mai durabil o să crăpăm aici..Moartea... hâdă... babă nebună..
Se lasă frigul atât de tare încât îngheaţă suflarea în noi cu tot cu plămâni.Fiecare mişcare, fiecare răsuflare, e rană de cuţit adânc implântat.Ca un făcut mă doare rău mâna de la o vreme iar nopţile mi le petrec înjurând şi blestemând.Dacă trebuie să mi-o taie? Aici n-au nimic, nici măcar un biet de pansament, ce să mai zic de anestezic ? Mai bine mor decât să mă taie evreul pe viu ! Mai bine mor !
-Te doare mâna, te văd cum te zbaţi.. Dacă se înegreşte..
-Ce ţi-ar mai place să mă tai ca pe porc ! Ce ţi-ar mai place diavole !
-Nooo ! Ce să fac cu mătăluţă ? Nu eşti bun decât de săpun, nimic altceva ! De săpun !
-Da, nici de ăla n-avem.Lua-ne-ar dracu pe toţi de pe lumea asta mizeră !
-Unde ai fost rănit ?
-La Banja Banska, Tatra Mare în 1945..M-au operat în prima fază dar n-au scos decât un rând de schije.M-ai am încă o pereche!
-Nu vrei să le scoatem? Mă pricep..
-Să-mi tai mâna? Eşti nebun? Mai bine omoară-mă!
Nu mă omoară nimeni, destul că încep să fierb ca un cazan cu prune şi să am vedenii.În gură am din nou gustul amar al pământului din tranşee şi aud şuierând katiuşele sovietice.Plutonul 2, plutonul 2 de infanterie german, ăla cu copii de 18 ani care iasă nebuni din gropi, cu ochii tulburi, mintea golită, hâdă după 10 minute de bombardament.Comandantul Klaus, ăla rămas fără picioare! Mă holbez la cioturile lui sângerânde incapabil să fac ceva, urlă,

urletele i se sting în gât înainte ca tancurile T34 să atace din nou.Visez chipul lui Klaus stins sub şenila tancului, petele de sânge ce se ridicau ritmic cu roata morții şi copii ăia.Toți eram nişte copii, copii nimănui...
Uite-l pe Vasile! Vasile, nenea din dealul Vurpărului ce cânta aşa de frumos la vioară, Vasile!.Mort la Sevastopol, Ilie, plecat de acasă , a lăsat 5 copii mici şi unu'în burtă la măsa ca să lupte pentru țară.Ilie zdrobit la Stalingrad cu patul puştii de un rusnac..Sunt toți acolo! În ochii mei care cer să treacă într-o altă dimensiune..Tănase, Tănase, băiatul ăla de la Deva, orb din cauza unei grenade, mâinile lui cum căutau găurile ochilor...Moartea...
O mână mică mă mângâie pe fața suptă de suferință şi-mi revin încet.Războiul a rămas acolo departe, surd, ecourile mi se sting în urechi iar Onu zice:
-Cât p-aci! Era să pleci!
-Mâna? Mâna mea!
-E la locul ei.Noroc cu fata asta că a făcut minuni! Uite ce a scos dintre oasele şi carnea ta!
Îmi arată 4 boabe de cucuruz, negre, schijele! Dumnezeule! Le-am purtat cu mine atâta timp !
-Ți-am făcut rost de nişte antibiotice.Nu mă întreba cum ! Dacă află ceilalți o să ne omoare! Amu dormi! Mă duc să fac treabă!
Cad din nou într-o toropeală , mort de aş fi , poate scap, e bine că nu mai simt frontul în ochi,văd dealuri, Irina...Prima mea iubire..Cum am cunoscut-o? La moară la Luncan desigur.Acolo se petreceau cele mai multe întâlniri între 4 ochi iar noi n-am făcut nici o deosebire..Oare ce o face acum?.I-am scris o scrisoare după ce am ieşit din Aiud dar din varii motive nu mi-a răspuns.O fi măritată? O avea copii?..Ce frumoasă era..Sau eram eu prea îndrăgostit?.Cine ştie, destul că mă înnebuneau sânii ca perele, gura mică, rotundă, croită pentru sărutat..
Nu ştiu când m-am trezit.Probabil era iarnă, probabil cineva se lipise de mine şi încerca să se încălzească..
-Mişa? Ce faci tu aici?
-Frig, frig, mi-am adus cățelul cu mine , trei doamne şi toți trei! Erai mort! Ai înviat ! Slavă Domnului! E un miracol de Crăciun!
-Aaa! Vine Crăciunul!
-Curând! O să cântăm naşterea pruncului Isus!
Mă ridic dintre pături spre disperarea cățelului care schiaună şi se repede sub un dulap cine ştie de unde adus..
-E şi el un suflet..Cum te simți?
-Amețit, tot felul de vise s-au zbătut în capul meu, viață, moarte, război..Poate bunul Dumnezeu nu şi-a terminat încă treaba cu mine..Încă..

DRAGUL MEU COPIL

Îți scriu prima scrisoare decând ai plecat aşa brutal din viața noastră.M-am rugat să o duci bine, să lupți şi să răzbeşti prin furtună.Nu este zi în care să nu plâng, să nu mă rog la Dumnezeu pentru voi.Ştiai că George e bine ?.Mi-a scris de la Medgidia, o să ne vedem în curând, cât despre Sabin.. nici un semn, nimic, o fi mort, o fi viu..Nici un semn..În fine, ți-am trimis în pachet mai multe lucruri, ai nevoie pentru iarna care vine..Trebuie să închei...
Citesc din nou scrisoarea şi dau fuga la Onu.Ăsta stă călare pe un buştean şi se tot uită la cerul plumburiu:
-Te-ai trezit din somn, nebune? Ce ochi mari poți avea!
-Mă, tu ai idee de unde poate fi scrisoarea asta? De unde îmi scrie maică-mea?
Se uită pe plic, roteşte hârtia apoi zice:
-Tu ai fost un fel de partizan ai?
-Am cercat'di ce?
-Păi, maică-ta sigur a trecut prin Miercurea Ciuc, Mislea, acasă la voi nu mai are loc.Nici tu nu mai ai..Ia-ți gândul !
-Vroiam numai să mă îndrumi, atât..Doamne ce frig ee !
-Mă duc la Petra, ne-au chemat să facem mâncarea pentru sărbători..Deh ! Dacă tu erai mort până acu'20 de minute !..
NOAPTEA DE CRĂCIUN..

A VENIT ŞI-AICI CRĂCIUNUL
SĂ NE MÂNGÂIE SURGHIUNUL..
Cade albă nea, peste viața mea, care aici se stinge..

Onu mă înfurie cu statul la comandament dar îmi trece starea de iritare când aduce 3 bomboane pe care le-a strâns în pumn să nu le piardă.Ninge cu fulgi imenşi iar Petra aleargă de colo colo căutând steaua pruncului.Nici Mişa nu se dă bătută, aleargă prin zăpadă, cântă , mă sărută uşor invitându-mă în jocul ei.
-Dacă te joci cu mine în zăpadă, mai târziu am să stau cu tine ceva mai mult..Dar nu mult! Şi-mi promiți că eşti cuminte! Promiți...
-Promit! Cu jumătate de gură, iar prin gând tremură tot felul de idei păcătoase.Alerg! Alerg prin zăpadă, bulgării zboară dintr-o parte în alta, se aud colinde.Toate colibele au cântece la uşi iar copii îşi împrumută clopoțeii sau toiegelele pentru puțin, pentru fiecare..Uite-o pe Nuşa! Are 4 anişori şi cei mai frumoşi ochi albaştrii pe care i-am văzut..Stă lipită de uşa cu greu încropită şi mestecă un cartof.De fapt, fiecare bucățică de mâncare e plimbată printre dinți, e frământată, cercetată, apoi înghițită cu voluptate.Nuşa! Vorbeşte atât de puțin , e speriată, când vine patrula de control fuge şi se ascunde sub pături iar mânuțele ei mici se lipesc ocrotitoare de urechile la fel de micuțe..
-De unde sunt părinții fetei o întreb eu pe Mişa ?

-Din Banatul Sârbesc..Fata a fost atât de şocată când i-au gonit de acasă încât a rămas cu traume..Auzi ? Tu ştiai că eu am fost învățătoare ?
-N-am ştiut.Acum aflu prima dată..Aici ai foarte mulți copii ce ar avea nevoie de ajutor.
-Dacă ați făcut biserică, ne trebuie şi o şcoală..Ne vor da voie?
-O să întrebăm.Noul comandant e Levente.Ăsta nu ne înghite pe noi românii..Deh!
-Uite steaua! Uite steaua!
-Nu se poate a fi! Doar magii au văzut-o !
-Ba da ! Uite-o ! Uite-o !
-Nu se vede , păcat!
-E acolo! Uite-o!
-Unde mă? Unde?
Onu fuge peste câmpul înghețat, cade prin bălăriile amorțite de frig apoi ridică mâna spre cer şi plânge.Reuşesc să-l aduc înapoi şi Petra îi face un ceai cald.Mumă ce mai ninge!
-Mi-ai promis! Mi-ai promis! Mi-ai promis că vii puțin la mine!
-Viu! Stai să mai sorb nişte muguri de zăpadă! Zău de nu viu!
CAPTIV..
Sunt prins între două lumi paralele de care nu mă leagă decât un corp femeiesc şi amintiri.Multe amintiri.Cad în vise, mă ridic sperând la ceva ce nu va fi ca să pierd esențialul.Consider că mereu am pierdut esențialul în lumea asta plină de umbre.De ce evreul mă ajută mereu ? De ce n-am căzut la Cotul Donului ? De ce am lăsat-o pe Irina să plece în noaptea când trebuia să o am ?.De ce sunt doar humă, cer şi nori în loc de om ?.De ce ?.De ce ?..Ce frumoasă e Mişa ! Ce corp de copil are !.Oare sunt şanse ? Sunt şanse să beau din apa fericirii ?.Asta nu ştiu..Nu ştiu ce se va alege din suita de rupți în ciulinii Bărăganului.Poate la final vor trimite soldați să ne omoare.Poate..
Mihu e nebun.Nu ştiu ce i-au făcut , pe unde a trecut dar mințile sale sunt pierdute în valurile Dunării.Peste ceva timp, în căldarea anilor aveam să aflu că a fost bătut cu ranga de fier peste cap, dat cu el de pereți.Mişa stă cuminte cu picioarele lipite sub pătură, nu zice nimic.Nici când îi dau bluzonul jos nu se zbate prea tare, scânceşte ceva în rusă, apoi stă ca o piatră pe marginea apei.Probabil că ochii ei caută ceva sus.Nu-i văd.Le simt doar lumina .E singura lumină ce poate dăinui într-un hău uman scos la suprafață..Ține picioarele strânse, şopteşte câte ceva, se roagă..Sunt captiv între trupul meu plin de răni şi trupul ei plin de inocență imposibil de ucis..Sau o voi ucide eu ?.Bine că nu e Onu pe acilea.De fapt este în camera alăturată.De când a cunoscut-o pe Petra, stă la sânul ei dezvelit, uriaş şi doarme ca un prunc alintat.De multe ori îi găsesc aşa iar femeia nu se mai jenează.Uneori aş sta şi eu...La sânul matern..Bat

câmpii cu boii gândurilor.Iar Mişa ține strânse picioarele , parcă ar avea lacăte ..Mă ridic şi dau să plec.N-are rost să forțez ceva ce nu se poate..Mi-e dor de o țigare, să stau în pragul nopții şi să fumez, e atâta linişte ! Crăciunul ! Se cântă colinde cu Lerui Ler iar Mişa vine lângă mine cu pătura..Se lipeşte cu capul de ceafa mea şi plânge cu valuri de suspine .Lacrimile ei curg pe valea spatelui meu iar eu mă simt incapabil de a face ceva onorabil..Îi povestesc ceva amuzant:
-Vrei să ştii cum am făcut eu prima dată amor?
Ridică din umeri surprinsă.În fond, nu e ceva ce se spune, nu e ceva ce trebuie să ştie mai ales o fată tânără.Simt nevoia să i-o spun:
-Eram prin clasa a 7 elementară...
-Nu vorbi.Hai să petrecem restul nopții care ne-a mai rămas..
Mângăierea e mama tuturor bucuriilor şi alinarea suferințelor.Aşa spune ea în vreme ce ne iubim acolo sub pătura roasă.Două trupuri culese din pomul genealogic al vieții devin unul într-un pustiu al ignoranței, al suferinței.Zic eu.Ar trebui să mă cheme Adam.Iar pe ea Eva.Numai că şarpele în loc de măr are un pistol Makarov şi e învelit în roşu.În roşu cu stema socialistă..În plus, şarpele nu îmbie, el obligă.şi care-i diferența față de şarpele brun, nazist? Nici una ar zice Onu care a trecut o perioadă prin Auschwitz..şi dacă rămâne grea?
Ne gândim amândoi, doar ea are curajul să o zică:
-Dacă rămân grea? Ce vom face?
Ridic din umeri suflând aerul cald din plămâni.Ca bărbat mi-am pus de prea puține ori întrebarea asta..
-Nu vei rămâne.Iar dacă o fi.. Asta e..
Mihu urlă la două colibe distanță.Aşa face de când a venit aici..E nebun..Iar eu sunt mai nebun că muşc din măr fără cea mai mică fărâmă de viitor..
Nopți lungi, friguroase cu vânturi care urlă nebune.Zăpezi ce cad, vin peste noi buluc iar pământul moare înghețat.Din nefericire, mor şi oameni zdrobiți de timp, temniță şi durere.Ici colo câte un bătrân se duce la cer iar copii îl urmăresc cu privirea printre ochiurile de zăpadă ale geamurilor.Pe pereți a încolțit grâul în interior şi Onu se joacă cu câte un fir verde gălbui pe care-l mestecă încet între gingii.
-Măcar să mestec şi eu ceva.E bun că-i din pământul frământat în toamna trecută..Nu vrei şi tu?
-Nu.Mişa n-a mai venit pe la mine de 4 zile.Urlă câinele pe prispa ei ca un apucat..
-Am încercat să ajung acolo,zăpada a acoperit totul! Totul!
Din păcate veştile nu sunt bune.Acoperişul se frânge peste fată şi mama ei iar noi nu putem decât să le ducem la groapă.S-a terminat! E rece ca gheața, are

ochii mânjiți de negrul morții iar părul plin de pământ şi zăpadă.Chiar şi mâinile îi sunt pline de pământ!
-A scăpat de aici! Măcar s-a dus undeva unde e libertate!
-Că bine zici tu.Până acu'nimeni n-a revenit de la ceruri!
Zac săptămâni întregi cu zăpada peste sufletul meu ca să mă ridic sufleteşte prin mijlocul lui martie.Insule mari albe de zăpadă se rup în pământul negru iar Dunărea se umflă în drojdia ei.Acum suntem în pericol de a ne lua cu tot cu nimicurile de care ne agățăm cu atâta înverşunare.Drept urmare, vom munci la diguri alături de deținuți de drept comun, ucigaşi, violatori, hoți de buzunare.Marea lor majoritate sunt țigani dar şi unguri, români,moldoveni de dincolo de Prut.În prima noapte, digul construit cu atâta migală de noi se rupe în 3 părți iar apa inundă în veselia ei totul.Nu mai are zăgaz Dunărea asta când înghite oameni şi atelaje.Se aud vuiete venite din fundul pământului şi numai Dumnezeu ne mai poate salva.Cocoțați pe nişte copaci doborâți de ape contemplăm cu groază urcarea apei secundă cu secundă..Poate se potoleşte, poate nu-i nebună să ne ia cu totul, aşa de mult am supărat-o?
-Bre Ionele, ştii unde aş vrea să fiu io amu?
-Unde ? Bată-te norocu!
-La poarta 3 de la Auschwitz mă ! La poarta 3 când m-am băgat în butoaiele cu căcat care se scoteau zilnic din lagăr !
-Aşa ai scăpat tu de la Auschwitz ? Dumnezeule !
-Da ! Într-o cisternă imensă cu rahat ! Da!
-La cât noroc ai înghițit poate scăpăm de aici!
Nu încă.Peste 4 zile, rupți de foame şi uzi suntem printre puținii supraviețuitori.Dunărea se retrage uşor lăsând în urma ei doar valuri de noroi pline de cadavre , lemne, peşti morți.Înnotăm prin glod ca nişte delfini grațioşi şi pe un dâmb dăm de Petra şi de preot:
-Singurii din colonie? Numai voi doi?
-Numai noi doi.Restul au fost luați de ape.Numai noi doi !
Petra a îmbătrânit cu zece ani odată cu dezastrul apei iar preotul se roagă la Dumnezeu.E plin de mâl, barba sură e neagră cu noroi iar printre buze se ițesc resturi de iarbă..Singuri ! O să ne mâncăm unul pe altul !
-Nu ne mâncăm ! Căutăm vacile pe care le-au adus la C.A.P în ianuarie ! Carne nenicule !
-Erau şi nişte câini pe acolo..Dar mai contează?
-Nimic nu mai contează.Dunărea şi-a întins cimitir peste sufletele noastre!
-O să facem diguri până în cer! Să-l rog pe domnu'acela să mă scape de aici!
Cum necum, preotul scapă de corvoadă, e găsit de patrulă spânzurat în singurul copac ce a mai rămas în picioare.Pe picioare i se văd urmele de la excremente iar gâtul s-a rupt ca o piesă uşor de demontat.Unde dracu se uită

cu ochii ăia săriți din orbite ?..Nebunu' dracu ! Putea să ne ia şi pe noi ! zice Onu lovind cadavrul după ce e dat jos.Putea să ne scape şi pe noi !
-Nici dracu nu ne mai scoate de aici jidane ! Nici dracu !
Ne batem pentru prima dată de când ne ştim şi pumnii curg cu sete.Măcar atât!
Miliţianul râde în timp ce îşi suflecă pantalonii apoi zice printre sughițuri:
-Bă!? Proastă nație de burghezi mai sunteți voi..Vă bateți acuma, la final..
-La final? La..
Să vezi că ne împuşcă ăsta! Zic eu în sinea mea uitându-mă dincolo de dâlma de pământ.Cât să fug până mă nimere? ...
-Plecați bă! Plecați! Am venit după voi doi!
Ne dăm coate în vreme ce miliţianul merge în spatele nostru pregătiți să-l doborâm la cel mai mic semn.Însă nimic nu se întâmplă..La marginea peronului, nici un tren doar un securist cu nişte hârtii şi o pereche de cătuşe :
-Hai ! Avem treabă !

DIN NOU ÎNCHIS

Toate iluziile îmi sunt spulberate odată cu lanțurile ce ni se trec pe la picioare şi la mâini..Toate imaginile se revarsă din nou din mintea mea iar niturile intră adânc în carne..
-Da ce credeai bre ? Că te trimit la sanatoriu? Morții mătii de burghez ! Criminalule !
Maşina sare prin hârtoape, se scutură ca după un vis urât, tuşeşte..Din nou lungul drum al temerilor ce cresc mari , mari..Dacă intru din nou în reeducare mă sinucid..E clar !
Închisoarea e undeva în mijlocul oraşului, linişte de mormânt, numai uşile vorbesc când trecem de poarta centrală.Ah ! Scârțâitul ăla ! Sinistru !
Gardianul desface lanțurile apoi dispare încuiind uşa.Am rămas singur acolo şi câteva zile cu nopți cu tot mă rotesc prin camera albă.Din când în când primesc mâncare apoi îl văd din nou pe Onu.N-avem voie să vorbim, ne privim şi doar atât..Doar atât !
Uite-l şi pe comandantul nostruu ! Ditamai huiduma, mă priveşte lung , se aşează pe scaun şi zice încet:
-Tu.. Tu trebuie să faci ceva pentru sănătatea mea..Trebuie să mă ajuți..
-Cum? Cum vă pot eu ajuta?
-Păi, o să pleci, s-au schimbat regulile, mai puțin cu bătaia, mâncare mai bună, dar înainte să pleci o să colaborezi cu mine..
-La ? La ce ?
-Păi bă entelectoalule ! Tu.. ştii să scrii, după ce vei fi liber, o să ne vizitezi, vecina ce face, dacă înjură regimul, dacă scrie duşmănos..Uite, prietenul tău se liberează azi.A semnat angajament, e liber !
-Nu semnez nimic..Nu ştiu ce vreți..

-Nu semnezi ? Eşti prost ! Mare prost ! Te ții curat ai ? Binee ! Treabaa ta!
Cum m-am ținut fudul, nu sunt eliberat, mă cheamă la anchetă, nu sunt bătut, doar se mai zbiară la mine, apoi se trece la amenințări subtile, apoi sunt luat pe sus şi dus într-o curte:
-Stai şi ascultă! Ascultă să vezi tu!
4 tipi cu maiouri negre intră într-o sală unde se află pare-se un deținut, cineva.Pocnete, urlete animalice şi rugăminți..Ce dracu fac ăia acolo de urlă ăla aşa?De parcă nu ştiu..Va veni şi rândul meu...
Treaba se repetă de mai multe ori dar la un moment dat nu-mi mai pasă.De fapt nu vine nimeni la mine, rația de mâncare se reduce, doar apă..Cât să fi durat asta? 5-6 săptămâni?
Într-o dumincă de mai m-am trezit cu comandantul şi un doctor în celulă iar gardianul s-a retras discret:
-Hai cu mine! Doctore, vezi de-i întreg, să nu zică cumva că l-am maltratat!
Doctorul se uită lung la fața mea, clatină din umeri şi zice:
-E sănătos dă-l dreacu! A mai pus pe
-Gardian scoate-l pe uşă afară! La mine la birou!
Gardianul mă ia de umeri, zâmbeşte şi la şefu în birou:
-Băh! Azi te liberezi! Pleci acas'! Semnează hârtiile astea, cum că te-am tratat frumos şi să nu spui la careva ceva că noi ştim...Iar dacă ştim, aflăm, te chemăm aici şi pac! Pac!

INCHISOAREA DE PE STRADA LIBERTATII

Uşile se închid cu zgomot în spatele meu iar eu am rămas lipit de trotuar uitându-mă.Nu-mi venea să cred! Oare eram liber după atâția ani? Ce se va întâmpla cu viața mea de acum înainte?.Traversez cu boceluța în mâna dreaptă şi mă opresc la prima braserie de unde îmi iau un covrig şi un Cico.Vânzătoarea se uită ciudat la mine apoi zâmbeşte.Drept urmare mai primesc un corn şi printre buzele strânse zice:
-Tata a venit şi el din concediu..12 ani de concediu...
Mulțumesc frumos pentru bunătate şi trec mai departe spre gară.Lume multă, tineri frumos îmbrăcați, veseli.Probabil am schimbat străzile, cei de lângă penitenciar treceau în fugă cu capul plecat, ăştia au alt aer, alt spirit..Hm!
La gară, îmi număr banii de bilet spre Deva şi mă lovesc fără voie de toată lumea.Atât de mult mă lovesc încât sunt săltat de băieții de la TF..
-Matale eşti ceva ciorditor din buzunare? Actele!
Prezint hârtiile cu care m-am eliberat şi unul din ei mă dă afară pe uşă înjurându-mă:
-Pi..da mătii de nenorocit!
Uite şi trenul! Încărcat cu oameni şi bagaje, abia mă pot strecura printre ei, destul că îmi găsesc locul între nişte femei mai în vârstă..Locul de la geam,

locul meu preferat!..Problema e că miros atât de mult a închisoare că doamnele se dau la o parte şi mă lasă singur acolo.E mare mirarea să vezi oameni înghesuiți pe culoar privind pe geam cu groază, interes, scârbă pot zice:
-De ce nu intrați tovarăşe? Stați aici pe culoar?
-Păi tovarăşu conductor, e unu'... ne este frică de el..Are aşa un aer de puşcăriaş.
De la Galați la Bucureşti mai merg cum merg doar că nu ajung mai departe.Sunt dat jos şi trimis la TF din nou.Îmbracă-te, dezbracă-te, ce ai în boceluță? De unde vii?..Destul să pierd legătura şi să dorm pe o băncuță de lemn în Gara de Nord.Mai îmi ajung banii? Cât de o jumătate de bilet şi o prăjitură.Doamne ce s-a mai schimbat Bucurestiul!?.Dacă mă duc în Militari la unchiul meu Trică? Poate îmi dă el nişte bani..Nu poate fi aşa zgârcit, câțiva bănuți pe care mi dădea când eram copil şi venea de la capitală cu Buickul ce speria toate babele..Hai să vedem!
Cobor de la gară şi merg aşa cum merge Joiana la păscut alene până din inerția scursă a timpului ajung în cartier.Se construiesc blocuri, blocuri multe, se pavează străzi, echipe întregi de muncitori lucrează zi lumină la asfaltarea, repararea drumurilor..Cum nu-mi permit să merg cu tramvaiul, umblu pe jos până dau de blocul unde s-a mutat unchiul Trică.Să sper că n-a plecat sau mă dă afară ca pe un câine?..Urc scările, miroase a vopsea şi culoarea verde mă sperie cumplit, aşa e şi la secția de miliție în drum spre camera de bătaie, verde şi alb, noroc că aici nu se aud țipete..Bat la uşă, aceeiaşi uşă pe care o ştiu din anii de facultate, scrisă cu cretă în colț jos.Se aud paşi grei şi cheia se răstoarnă în broască:
-Unchiu' Trică? Sunt eu, nepotu' din Ardeal, mă poți ajuta nițel? Numai puțin!
-Hai! Hai! Intră! Sfinte da' ce rău arăți! Mai să nu te mai cunosc!
-Nu vreau să te deranjez prea mult..Sunt doar în trecere.Am nevoie de ajutor..
-Hai la un pahar de vorbă, o ciorbiță, hai!
Las gentuța lângă perete şi mă aşez la masă, suntem numai doi şi o vreme ne privim în ochi.Se ridică, toarnă nişte țuică apoi închide geamurile brusc şi zice şoptit:
-Să nu vorbeşti prea multe..Mai ales față de Sofiana, nevastă-mea.Orice numa'să nu vorbeşti de rău regimul..Cred că ştiu de unde vii... Deci să nu vorbeşti prea mult da?
-Bine..Matale ce mai faci? Ce mai lucrezi?
-Muncesc.Uite muncesc.Am o antrepriză de construcții şi muncesc.Auzi ? Tu ce planuri ai?
-Să-mi caut de lucru..Să îmi fac o familie.. Lucruri de astea..

-Aha! Uite, eu am nevoie de un om în care să pot avea încredere.E puțină lumea în ziua de azi care are un dram de încredere..Când te hotărăşti mă anunți..
-Da.Am nevoie de nişte bani să ajung acasă şi nişte haine..M-au controlat de zeci de ori până aici..
-Imediat.Stai să-l expediez pe fiu-miu la joacă ! Alexee !? Alexe f tu..ti mămicuța ta ! Ți-am zis să nu mai umbli cu robineții ăia ? La joacă cu tine !
-E un nebun copilu'ăsta ! Nu ştiu ce drac' doamne iartă-mă-l învață la şcoală da o zis că Dumnezeu e burghez şi nu există..Să-i arăt şi io un burghez pe stradă şi va crede..
-Of..Trebuie să plec..Mă ajuți?
-Da.Du-te în baie şi aruncă hainele astea ! Sfinte ce miroşi a duhoare !
-Miros a duhoare ? Cum vine aia ?
- Adică duhneşti a gherlă.Tu nu ştii cum pute un ocnaş?
-Bine.Pierd trenul, trebuie să ajung puțin acasă..
Apuc nişte haine de pe cuier, noroc că unchiu e mai greu cu 5 kile decât mine şi schimb papucii rupți cu alții mai bunicei..
-E bine aşa?
-Acum nu te vor opri decât la TF Deva, în rest...Fugi amu', vine nevasta de la serviciu..
-Nu mă iubeşte drept îi?
-E femeie mă! Las'că-ți spun io toată povestea când ne-om vedea..Acum fugi!
Deschid uşa şi zbor pe scări, mai ceva ca un tren rapid, aproape să dobor femeia pe care nu trebuia să o văd..
-Costele? Costele? eu m-am stricat la mintea marxist leninistă!L-am văzut pe nebun! Pe unul dintre ei..
-La ce te-ai stricat fă? La minte? Păi avuseşi vreodată? Vezi de meri' la şedintele alea ale comsomolului şi vii cu tot felul de trăznăi?
-L-am văzut Costele! L-am văzut! A fost aici că miroase a puşcărie ! Miroase a puşcărie !
-Be'fă un pahar de apă minerală, adu-ți copilul la lecții.Mă duc să trag nişte table cu vecinul Cornel de la 3.Hai ! Pa !
-Mama voastră de porci ordinari ! Mergeți să vedeți când vine paparuda aia de 19 ani! Aşa vă învață partidul! Nenorociți!

VECINUL ŞI BEREA

Şofer pe una din liniile Bucureştiului,Cornel se află deja aşezat pe scaun mângâindu-şi burta mare cât un aeroport american.La picioarele sale pline de varice zac executate două sticle de bere iar a treia e pe cale să cadă imediat:

-Hai mă Cornele că mă doare sufletul să beau singur..Hai să bem că am stat 4 ore la o coadă cât capătul lui 14!
-Eeeee! Io-te! Io-te! Vezi de l-am pus pe ăla micu'la 5 dimineața să prindă rându ?
-Cum dracu reuşeşti bre? Eu nu pot nici de a naibii să-i prostesc pe ai mei..
-Păi ştie, stă la coadă, are pegas, nu stă, n-are.Nu pleacă la mare..
-Vezi că vine vecina ! Uite băăă! Pfiiii! Ce haine are nebunaaa!! De unde le ia mă ?
-La shop din Mamaia prostule ! zice Sofiana trântind berile pe jos..De la shop auzi?Se prinde de tocul uşii cu mâinile ridicate peste cap şi ochii scăldați în flăcări.
Nenea Trică s-a ridicat încet de pe scaun, şi-a scos cureaua tacticos de la pantaloni apoi a zis molcom trecând mâna peste frunte:
-Amu' ce te-or învăța la partid nu ştiu, dar, ştiu că eu am ac de c..r..u tău ca să-ți treacă frigurile astea sovietice!
Vecinii au fost martori la două lucruri în acea seară:suita de palme pe care le încasa Sofiana şi apoi fuga dânsei pe scări cu lada după o nouă serie..
-Costeluş! Stai mă! Stai mă că doaree! Stai mă! Stai că n-am găsit bere! Stai!
-Te doare ai? Dar pe mine că mi-ai ucis berea? Tremură carnea pe mine tu! Am stat 2 zile la coadă! Tremură carnea! Na! Na! Na să simți şi tu! Na!!
-Aoleeuu! Săriți , mă omoară nebunu', auleu! Miliția!! Auleuu!! Sărііiți!!
-Taci fă! Taci fă! Taci şi na! Taci şi înghite că deh! Te-a mâncat în dosul socialist să faci pe ilegalista lu' Roaită! Na! Unde pleci? Stai acilea să îți explic eu cum e cu revoluția de la răsărit, cu tătuca, cu Ana!
În jur de oră s-au auzit buşituri apoi linişte.Copilul se juca pe la uşă iar unul dintre vecini i-a zis :
-Stai liniştit, frate sau soră..După cum țipă măta.Mai bine du-te la 11 şi te joacă cu Sergiu, pe măsa au luat-o băieții de dimineață, ține-i şi tu de urât !
-Încet Costele că mă doaree măă! Asta e ură Costele! E ură Costele !! E ură burgheză Costele !!
-Fă! Eu lucrez la antrepriză de construcții, tare, iute, eficient ! Ca la antrepriză ! În ceea ce mă priveşte, mă uitam la tabloul cu mersul trenurilor şi nu-mi venea să cred.Linia spre Braşov era închisă iar pe defileu se circula foarte greu.Ce să fac ? Gara se golise iar eu stăteam acolo singur aşteptând să apară milițianul de serviciu şi să-mi ceară actele.Cât am putut de repede am luat telefonul :
-Unchiule, am rămas cuc în gară, ce fac? Mi-e că mă ia miliția aici..Ce să fac?
-Te trimit la dormitoare la antrepriză..Tocmai am aflat că-s în wc până în gât..O să afli mai târziu!
Zis şi făcut, când ora 21 s-a lovit de timpanului serii dat am peste Costel unchiu', năduşit, năclăit cu o față de om mort:

-Hai mă! Să te duc la dormitoare că eu mă omor aici !
-Ce ai unchiule ? Sofiana ? Păi am auzit cum o tăvăleai nu glumă!
-Dacă ar fi aia, aş f..te-o şi gata dar alta-i problema.Hai! Hai că m-am nenorocit, mama măsii de treabă!
Parcurgem Bucureştiul într-o camionetă rusească şi ne oprim în fața antreprizei de construcții.Dormitoarele sunt pe dreapta într-un cămin, cantina pe stânga imediat lângă dormitoare.O curte rotundă unde se pun flori, o fântână arteziană, ce mai! Rar mai văzusem lucruri aşa de frumos aranjate..
-Camera 12! Noapte bună!
-Stai mă nebunule! Ce ai? Ce naiba te uiți aşa ?
-Cum plm mea să nu mă uit ? Mâine vine secretarul de partid să se pozeze cu muncitorii, să mânce la cantină..Da'cine să gătească ? N-am bucătar futu-i mama lui de bețiv ! N-am bucătar bă!N-am! Dacă n-am o să-mi pierd rația! Ce mă fac ? Stau în curu' Sofianei? Huh?

A DOUA ZI. ORA 6

Forfota mării la intrarea şi ieşirea din cămin, lume cât cuprinde, nimeni la masă.Mesele goale, talazurile devin furioase încât unchiul Costel trebuie să se ascundă o vreme..
Mă bag în bucătărie şi dirijez femeile apoi începem să servim.N-am nici cea mai vagă idee de restaurant, doar din auzite şi văzute în vremuri mult apuse..Se pare că place nebunilor fiindcă se liniştesc.Cum de n-ar face-o când pe masă au 3 ouă, ceai, 2 cârnați olteneşti, brânză?
-Tovarăşele bucătărese şi ajutoare, facem felul pentru prânz? Mă ajutați să-l scot pe tovarăşu Cornel din belea?
-Facem tovarăşe! Facem! Numa'să nu mai ciupească fetele astea tinere de fund aşa tare!
Ciorbă ardelenească, asta ştiu s-o fac, piure de cartofi cu carne cum făcea mama acasă, murături, gogonele, o prăjitură pe care o găteşte tovarăşa Patricia..
Când aburii mâncării se ridică spre nări, uşa se deschide şi apare secretarul de partid.O piticanie cu 15 fire de păr în cap, mâinile atârnând pe lângă corp..Suita de lingăi de partid se aşează pe scaune iar Cornel moare încet, ochii lui ca ai broscoiului se rotesc în cap, se lasă în orbite până în momentul când e chemat în fața secretarului:
-Tovarăşe, bun bucătar ai, ce mai! Are şcoala partidului! Bun bucătar! Pfaaai! Ciorba asta m-a uns pe suflet!
-Care.. n-am.. nu..
Şi leşină Cornel ditamai huiduma în fața muncitorilor.
-Mă! Trezeşte-te! Eşti nebun? Te vede tot schimbul de dimineață ! Bă ??
-Să aducă cineva apă ! Apă !

-Nu mai bine nişte cireşată? Merge al dracului de bine cu starea lui fizică!
De nicăieri soseşte cireşata şi Cornel îşi revine.Realizează cine a fost la bucătărie şi după încă două, trei păhăruțe de alcool fără vişine zice:
-Să mă ia dracu! Dacă nu erai rudă cu mine te ceream de femeie în casă, găteşti mai bine ca proasta de Sofiana..Aia în afară de câteva zemuri oarbe şi surde..
N-ar fi asta problema.Valul trece şi vine altul.I-o fi plăcut secretarului ciorba şi felul doi dar mai să facă apoplexie când află că bucătarul a fost deținut politic abia eliberat:
-Aoleeeu! Aoleuuu! Trimite maşina după toar'şu Cornel! Repedeee! Repedee!
Maşina neagră de partid zboară prin oraş, doboară câteva ronduri de panseluțe şi borduri şi aproape că-l omoară pe paznicul de la intrarea în incinta căminului:
-Ordin! Toarşu Cornel la centru! Repedeee! Fugaaa!
În birou , acum e numai secretarul şi femeia de ajutor.Una tinerică cu coc ce îşi aranjează unghiile sub mâna ocrotitoare a bărbatului ce se plimbă pe pulpa dânsei de sus în jos.La vederea împricinatului, femeia sare iar secretarul capătă o figură marțială:
-Bine mă Cornele? Tu vrei să mă omori? Tu vrei să fac infract sau cum dracu i-o zice?
-De ce tovarăşe secretar ? Ce am făcut tovarăşe ?
-Păi bine mă Cornele, de când ne ştim noi ? Din 1923 ? Din vremea ilegalității? Cum poți mă tâmpitule să pui la gătit un criminal de război ? O bestie ce a ucis trupe de securitate ?
-Aii ! Aiaiaiaia..
-Dacă tâmpitul ăla ne otrăvea ? Tu n-ai învățat că ăştia-s periculoşi? Subversivi? Din mama lor s-au născut aşa!
-Eee! Îl ştiu de mic f..t..l în c.r pe măsa! Nu e în stare de aşa ceva..
-Să nu-l mai pui la bucătărie! De fapt tocmai am vorbit cu Tămăşoiu, tovarăşul doctor Tămăşoiu de la Craiova, o să vină..Ah ! Uite !

TAMASOIU

Să facem cunoştintă cu tovarăşul doctor Tămăşoiu.Din punct de vedere fizic, butoi pe două picioare subțiri, mâini firave şi o claie de păr auriu aruncată dezordonat pe cap.De multe ori îşi duce degetul în gură, îl strecoară în nas apoi încearcă fără efect să aranjeze părul revoltat.
-Tămăşoiu..Da..
-Tovarăşe doctor , acesta e unchiul împricinatului.O să-l vedem şi pe el curând.Dacă zici că ai nevoie la Craiova de el..
-Da.Îmi trebe'unu de ăsta că mi-a fugit ajutorul din cabinet..În plus, eu am mai lucrat cu oameni periculoşi la Mislea.Cu femei periculoase..Pe alea tinere le luam pe la spate cât ai zice peşte ! Să vină individul ! Unde e ?
-Am trimis maşina după el..Imediat apare !

Aşa l-am întâlnit eu pe doctorul Tămăşoiu.În primele zeci de minute nu ne-am spus nimic, s-a mulțumit să mă cântărească de jos în sus apoi a făcut semn şoferului :
-La Craiova cu el ! Craiovița scrie pe el ! Lasă bă cătuşele! Ce dracu? Fuge din maşină şi vă împuşcă ? Ce cretini !
CRAIOVA MON AMOUR..
-Asta-i casa tovarăşului.Urcă la etajul 1 şi stai acolo!
Vilă tată! 3 etaje,încă nu s-au construit blocuri în zonă iar în spatele ei se deschide un lac şi pădure.Uşa e deschisă, trec pe lângă tot felul de trofee de vânătoare, un pian pe care s-a aşezat praful cuminte şi o doamnă foarte bătrână care îndică să cobor pe trepte la subsol.Acolo va fi camera mea.Asta dacă tovarăşul doctor nu se satură şi mă dă afară..Am o bucătărie mică, o baie, un pat şi un dulap prins pe perete..E bine !
-Să nu dormi ! Tovarăşu'vrea să munceşti !
Eee, da numa de dormit nu-mi arde mie !.Tovarăşul vine peste 5 sau 6 zile nu-l văd, doar aud din bucătărie țipete, icnituri..Ce –o mai face şi nebunu'ăsta? Practic îs om la toate, ajut la bucătărie , curăț maşina de tot felul de mizerii, curtea, plimb câinii şi uite aşa trece vremea mea cam 4 sau 5 luni..Până în toamnă.Mă obişnuisem să nu fiu băgat în seamă, să nu prea bag pe nimeni în seamă.La începutul lui octombrie am văzut urcând pe scări 2 sau 3 tipi, sigur erau de la securitate după mers şi după uitătură.Bine că-i vedeam mereu pe ăştia la băute sau când vroiau să dreseze vreo junăpionieră ce nu putea fi dresată decât cu niţel coniac şi nişte frânghii în cel mai rău caz..
-Femeiaaa! Femeiaa! Vezi? Eu sunt un om cu suflet, vine la mine să o ajut să plece în Germania.Păi dacă eu o ajut să plece, mie ce-mi cade la mustață ?
Cel mai greu e să le ignor plânsetele şi bocetele pe la uşi.Doctorul pleacă cu săptămânile prin țară iar eu trebuie să programez vizite şi să reprogramez până când acesta apare..Ca un amănunt, doctorul nostru e ginecolog..Deci..
-Nu fac nici o întrerupere acum ! Veniți ca proastele aici să se prindă ăia de la secu! Tâmpitelor!
Cum necum, tre'să le primească că-s vițe nobile de partid care s-au jucat cu focul .Sigur că securitatea ştie.Sunt pe o mână, dar de ce acum au început să se intereseze mai mult de el?
EVADEAZA SAU MORI!
Lucrurile frumoase îngraşă sau durează f puțin.Nu zic că aveam o viață idilică sau că trăiam foarte rău.Plecam adesea la ai mei la Timişoara unde se aflau relocați de sistem şi reveneam liniştit că nu trebuie să trec din nou printr-o închisoare..
Uite aşa până în luna mai 1974..Să fi fost 10 ani de la eliberarea mea din închisoare? Da. Cald afară, deja se vedea oraşul Craiova crescând ca o pâine în

cuptor iar pe fruntea şi tâmpla mea flori albe.Şi mâinile mi se albiseră puțin, la fel de slabe cu venele proeminente ce se legau printre oasele descărnate..Să fi fost ora 21? 20?.M-am trezit cu doctorul la mine în subsol deşi el nu călca acolo cu anii.Era năduşit, speriat:
-Băiete, n-am timp! Tu, n-ai timp! Eu sunt chemat la sediul central aici în Craiova.Vor să mă înfunde! Dacă până mâine la ora asta n-am venit să nu mai stai! Să pleci! Trecutul tău recomandă un glonț în cap sau o moarte lentă..Am omorât multe fete.Nu mi-a păsat.Pe unele le-am violat cu sălbăticie, pe unele le-am mutilat după cum am vrut eu..Nu regret nimic!. Sfatul meu e să fugi! Oriunde! Fă-te haiduc din nou! Fă-te ce vrei tu dar fugi!
Era ultima dată când îl vedeam.A ieşit iar eu mi-am luat câteva lucruri.N-aveam prea multe oricum..Ce era de făcut? M-am dus în prima haltă şi țuşti în tren! Era la ora aceea un personal care făcea drumul Craiova Turnu Severin într-o oră..Când m-am căutat în haină am dat de o sumă maricică de bani, de unde? Cine..Nu contează! Unde să fug? Ce să fac?
Dumnezeu le împarte şi le desparte după cum doreşte el,de asemenea are un acut simț al umorului.La Turnu Severin m-am dat jos din personal şi cu biletul în mână spre Timişoara.Hm! Fiecare călător îmi părea un agent de securitate.Cred că n-am închis nici un ochi de frică!
Atunci mi-a venit ideea.De ce nu fug peste graniță? De ce mă chinui aici?..Dunărea se întindea moale la picioarele de fier ale trenului şi mi-am făcut nişte calcule..Aici se reduce viteza mult, aici apa e mai adâncă? Pot sări de aici? Dacă mor, mor! E o nebunie ce vreau eu!..Dacă aleg cotul mic voi fi prins, singura şansă cotul cel mare...Cât timp mai am ? Cel mult o săptâmână..Cel mult !

TIC-TAC-TIC TAC !

Deci totul se va juca aici..A fi sau a nu fi, asta nu e frază spusă de Stalin sau de prietenul său Adolf..E spusă de un tovarăş imperialist cu mult timp înainte ca sistemul comunist să se nască..5zile ! 5 zile în care unii mor, alții se nasc, unii cântă sau cad de pe vreo schelă în gol.5 zile în care n-am făcut altceva decât să mă plimb cu personalul de 3 dimineața şi să calculez distanțe, unghiuri, să fac planuri.Tot ce scriam pe hârtie mâncam apoi.Era bună, în stomacul meu puteam aduna un caiet cu tot cu file..

JOI ORA 3 NOAPTEA

Să vedem Ionele dacă mori acu sau mai târziu! Eram gata! Trebuia căci conductorul de tren se uita deja ciudat la mine..Ori, ori! Aşa că, uite-mă cu ultimul bilet spre Craiova! Trenul porneşte încet scârțâind pe şine iar nenea cu ghiozdanul ieşind din cămaşa albastră se arată ca să taie biletul.Îşi ridică şapca, se uită la mine şi zice:
-Cam des pe ruta asta..

-Pictez..Îmi iau repere şi unghiuri de fugă, Dunărea asta e asa frumoasă!
-Aham! O seară bună!
30 de minute până în punctul meu de destin.Fiind tren personal pot vedea prin geamuri până departe.Iar ce văd nu e bine.Lanterne ! Se caută ceva! Eee! Cât le va lua să ajungă aici ? Pfff! Măcar de aş putea bloca uşile cumva!
Când eşti prins între viață şi moarte minutele par ani.Am transpirat încercând să fug la ultimul vagon pe măsură ce tăiam noaptea în două..Minutele mi s-au scurs printre degete şi am întors capul.Lanternele erau tot mai aproape! Uite cotul! Uite cotul! Hai! Hai! La puşcărie nu merg! Mai bine mor! Mai bine mor încercând ! Hai!
Trenul a încetinit ca într-o secvență de film, mi-am pus săculețul la spate, un Tatăl Nostru şi ura peste bord!
ORA 3, 30
Impactul cu apa mi-a adus prima înfrângere.Umărul dizlocat şi o durere ascuțită în timp ce pluteam în universul lichid.Gura de aer pe care am tras-o şi gestul de a mă lăsa pe veci la fund.N-am să mor aici! Nu aici! Nu aşa! Nu aşa după ani de închisoare , după ani de război! Nu aşa !
Înnotam călăuzit de îngeri, diavoli, apă, moarte, viață, înjuram în gând ziua când am venit pe lumea asta blestemată.Vedeam Dunărea plină de amintiri lichide, sute de morți de la Canal ce mă chemau la ei, valuri ale unei represiuni ce nu le doream scoase din mintea mea stoarsă.Pluteam mort că viu nu mă mai vedeam !
La ora 6, soarele m-a întâmpinat pe ultima sută de metri când m-am lovit de malul yugoslav.Să mai fi fost 2 m muream epuizat..Am găsit nişte tufe mari de boz şi iarbă multă.Acolo mi-am revenit în câteva ore de somn inconştient, inert..
-Mamii, mamii, e un om mort jos ! Nu putem pescui !
-Om mort? Stai să văd! Plecați acasă până când vin eu la voi !
Mort nu eram.Destul că femeia s-a speriat grozav văzându-mă şi a dat să fugă.Nu ştiu ce a oprit-o..S-a întors şi m-a ajutat să mă ridic încet apoi a zis pe o română curată :
-Trebuie să plecăm de aici ! Repede !
Mă ajută să mă ridic apoi traversăm drumul de piatră şi nisip.Căsuța e undeva mai la deal iar contactul cu fânul proaspăt mă înnebuneşte :
-Stai aici ! O să vin eu să aduc tot ce trebuie!
Mă cațăr mai sus prin palele de fân şi privesc printre firele de lemn găurite de timp şi carii.E linişte înseamnă că-i bine.Problema va fi mai departe.Cum ajung în Austria sau Germania ? Aici tot sistem comunist este chiar de e mai uman..
-Ți-am adus ceva de schimb.Ceva de mâncare..O să văd cum stai cu umărul mai târziu..Toaleta e prin spate.

Când dă să plece o opresc:
-Stai! Cum pot să-ți mulțumesc?
-Mai târziu vorbim.Acum dormi.Trebuie să mă gândesc la copii mei şi la siguranța noastră..
Nici nu putea fi mai bine.Las capul în seama viselor până când stelele încep să se ivească pe scena cerului..Lângă mine o găsesc din nou pe ea:
-Dormeai aşa de frumos..
-Vorbeşti bine româneşte, cum aşa?
-Sunt româncă din Banat, din Ghironda..M-am măritat cu un sârb.Frumos sârbul nu glumă! Ne-am cunoscut la o cumetrie şi de atunci ..Părinții mei s-au opus, m-au bătut câteva săptămâni să nu fac o prostie.Uite că m-am măritat şi am şi doi copii.E mai bine acolo în țară decât aici? Nu! Soțul meu a plecat în Germania săptămâna trecută.Aşteptăm veşti de la el..
-Mă ajuți cu mâna asta?
-Da.Sunt asistentă medicală..
Doamne ce mâini poate avea! Ce atingeri!
-O să te faci bine.Când ajungi în lagăr să spui că eşti policalificat şi cunoşti trei limbi.Dacă impresionezi comisia , eşti liber , dacă nu , vei fi dat înapoi pe un sac de sare!
Atât valorez după ani de viață între sârmele ghimpate ? Un sac de sare ? Dumnezeule ! îmi zic eu în gând..Prin câte mi-au fost date să duc în spate...
-Poți sta aici câteva zile.Mai mult nu ai cum, suntem săraci şi nu ne poți ajuta..În plus, curând se formează loturi pentru afară..

LAGĂRUL

Toate lagărele sunt la fel.Aceeiaşi sârmă ghimpată, paza mai multă sau mai puțină, barăcile unde m-a împins uşor un individ corpolent.Ce va mai urma ? O iau de la capăt !
-Nume, ocupație,de ce vrei să treci în Austria, refugiat politic, studii..
Trec acolo o sumedenie de date şi lucruri din viața mea iar cineva agață foaia şi fluieră.Nu ştiu de fluieră a pagubă sau a mirare..
Paturi multe, curate.Aici e o diferență față de Canal şi alte locuri de tristă amintire.Nu mă bate nimeni.Pot face ce vreau.Totuşi persistă teama de a ajunge în România pe un sac de sare.Şi nu e bine.O dată la 3 zile se face comisie şi suntem adunați, verificați, testați.Aşteptarea se prelungeşte şi prima dezamăgire.Nu sunt selectat pentru prima serie.Dezamăgire până ajung în baracă şi aud :
-Ăia s-au întors în Romania...De data asta am scăpat !
Dumnezeule ! Am scăpat la mustață !
-Dacă trecem de ultimele două vizite, scăpăm, zice vocea de la capăt în timp ce îşi rotea o țigare..Scăpăm !

Ultima vizită, pff ! Parcă vine Stalin în persoană!
-Tu! Tu şi tu ! luați-vă bagajele !
Din nou sunt lăsat de izbelişte şi nu ştiu ce să fac..Unde să mă adresez ? Cui ?
Trec astfel 4 luni de aşteptare în care mor puțin de fiecare dată, apar alți refugiați care dispar unii în mijloc de noapte..
-Tu ! Ia-ți valiza !
Încep să tremur ca frunza lovită de vântul toamnei şi păşesc pe alee mai mai să cad.La capăt stă un autobuz cu motorul pornit..Înainte să păşesc pe scara autobuzului , individul îmi da nişte acte şi zice:
-Succes!
Îmi întinde mâna pe care i-o strâng temător..
Uşa s-a închis cuminte în spate şi m-am aşezat pe scaun..Încet, mi-am plimbat degetul pe cartonul tare apoi inima mea a sărit ca o minge.Aveam viză de Austria!! Aveam viză de Austria!!..

FINAL...